

Vrah byl nejen kanibal

Martin Polívka, Jiří Soukup

EDICE
KRIMINALNÍ
PŘÍBĚHY

NAVA

NAVA

NAKLADATELSKÁ
A VYDAVATELSKÁ
AGENTURA

Hankova 6, 301 33 Plzeň, tel.: 019/722 32 94, 722 32 51
Redakce: Staropramenná 17, Praha 5, tel.: 02/245 113 82

PRO VÁS JIŽ ŠESTÝ ROK
VYDÁVÁ EDIČNÍ ŘADU

KRIMINÁLNÍ
PŘÍBĚHY

V roce **1996** vyjde

- 1..... Pavel Kraus / **Teprve mrtví zmlknou**
- 2..... Milena Brůhová / **Radbuza přinesla smrt**
- 3..... Jiří Bílek / **Když umírá láska**
- 4 Martin Polívka/Jiří Soukup / **Vrah byl nejen kanibal**
- 5..... Karel Šárek / **Vraždy českých milionářů**
- 6 Martin Polívka/Jiří Soukup / **Vrah v domě**
- 7..... Vladimír Přibský / **Prachy jsou krásná věc**
- 8 Martin Polívka/Jiří Soukup / **Pasáci neumírají první**

KNIHKUPCI,
DISTRIBUTOŘI,
ČTENÁŘI !

Své objednávky
zasílejte na naši
plzeňskou
adresu

Vrah byl nejen kanibal

Martin Polívka, Jiří Soukup

EDICE
KRIMINÁLNÍ
PŘÍBĚHY

NAVA

© Martin Polivka, Jiří Soukup, 1996
ISBN 80-85254-81-6

Štvanice na škodnou

Krátce před půlnocí šestého května 1974 se dozorcí věznice v Minkovicích na Liberecku rozešli na pravidelnou kontrolu cel. Rituál, opakující se po několika hodinách každý den, celé měsíce a roky. Tehdy ovšem jeden z uniformovaných mužů zůstal stát uprostřed chodby s vytřeštěným zrakem. Cela, normálně obývaná pěti vězni, byla prázdná, deky rozházené a osazenstvo nikde. Polkl naprázdno, ale vzpamatoval se během několika okamžiků a vyhlásil poplach. Pátrání po pětici záhadně zmizelých trestanců postavilo vzápětí celý areál na nohy.

Ani vteřina života za vězeňskou branou rozhodně nepřipomíná procházku rozkvetlým sadem, ale tahle situace byla skutečně velmi nebezpečná. Mezi pěti uprchlíky ve věku od třiaadvaceti do osmadvaceti let nebyli žádní začátečníci. Všichni dohromady byli celkem sedmnáctkrát soudně trestáni a jejich osobní spisy vypovídaly dostatečně výmluvně o agresivitě, s níž se obvykle domáhali naplnění svých představ. Dozorci při rychlé poradě zjistili, že parta zatím nemohla stačit opustit objekt věznice v Minkovicích. Ostatně vzápětí to potvrdilo volání jednoho ze strážných v hlásce, který uprchlíky zahlédl, když začali přelézat zeď. Do tohoto kouta vězeňského areálu se hned rozběhlo několik ozbrojených mužů se psy a na krimi-

nálníky, kteří odmítali poslechnout příkazy k návratu, začali nakonec i střílet. Zadržen se podařilo jen jediného...

„Jenom toho, který byl vážně postřelen, jsme nakonec dopadli ještě tady,“ vysvětloval teď narychlo telefonem šéf stráže situaci policejnímu operačnímu důstojníkovi. „Ostatní zmizeli ve tmě, i když ještě někdo z nich může být zraněný.“

Tohle už totiž byla práce i pro policii a bylo zapotřebí rozhodovat se rychle. Ěterem se také hned rozběhly rozkazy, které zvedly ze židlí všechny muže, kteří byli na celém Liberecku právě ve službě. Dalo se předpokládat, že útěk ostrílených vězňů mohou provázet krádeže či loupeže, protože prchající budou potřebovat civilní šaty a boty, aby nebudili pozornost, a samozřejmě také peníze. Ve chvíli, kdy se na Liberecku začaly neprodyšně uzavírat silnice a policejní hlídky vyrazily do spících měst a vesniček, pročešávalo už široké okolí minkovické věznice několik psodů. Postřelený vězeň Emil Blažík byl narychlo ošetřen a dozorcí z něho začali ždímat informace o útěku. Jenže on držel basu a o nejbližších plánech svých čtyř úspěšnějších kumpánů nehodlal prozradit ani jediné slovo.

Kapitán Zdeněk Karas z liberecké kriminálky případ převzal ve chvílích, kdy se za útekem začala pomalu ale jistě stahovat opona a se stále větší jistotou jej bylo možné označit za úspěšný. Služební psi ztratili kousek za věznicí stopu a nezachytili ji ani ve větší vzdálenosti od areálu, v místech, která nebyla pro jejich čich znehodnocena honbou personálu věznice za prchajícími. Jediné, co měl k dispozici, byly podrobné popisy čtyř pohřešovaných a jejich fotografie, které nechal hned ráno s prosbou o otištění roznést do redakcí novin. Neměl v té chvíli příliš na vybranou, protože každá ztracená minuta uprchlíkům otvírala brány. Povolal posily a zapojil do pátrání i kolegy ze sousedních okresů.

O způsobech prchající čtveřice si nedělal iluze. Ti chlápci nemají vlastně příliš co ztratit, uvažoval v duchu. Při útěku dokonce vážně napadli jednoho z dozorců, takže mohou počí-

tat s velmi tvrdým trestem. Jednají v obrovském stresu a o jídlo a další věci, které nutně potřebují, určitě nebudou smlouvat. Skupiny, které Karas se svými kolegy narychlo vytvořil z přidělených policistů, se vydaly pročesávat autobusová a vlaková nádraží, restaurace, ale také chatové osady a další odlehlá místa.

●
Hodiny přibývaly a úspěch pátrací akce se nedostavoval. Tou dobou už do terénu vyrazili také zaměstnanci okolních věznic z Liberce, Stráže pod Ralskem, Jablonce a zbytky osazenstva z Minkovic. Nevelký prostor, který zatím uprchlíci zcela bezpečně nemohli opustit, byl do rána uzavřen tak těsně, že se z kruhu nemohl dostat nikdo, o němž by Karasovi lidé nevěděli. Ještě než se rozednilo, klepali policisté ve všech koutech republiky na dveře bytů, v nichž pohřešovaní žili před nástupem trestu, a se začátkem pracovního dne navštívili také poslední civilní zaměstnavatele trestanců. Kanceláři šéfa prošly stovky záznamů a telefonních hovorů s nejčerstvějšími informacemi, v Karasově mozku hučela jména desítek příbuzných, známých a kumpánů prchajícího čtyřlístku, ale sečteno a podtrženo nepřineslo prvních dvanáct hodin vyšetřování pražádný výsledek.

„Ti lumpové určitě někde tiše sedí a chytře čekají, až ubyde kontrol a hlídek,“ uzavřel Karas první hektický den vyšetřování. Než se pustil do studené večeře, kterou kdesi vykouzčil vrátný z policejního ředitelství, poslal skupinky pátračů i do vzdálenějších míst, do členitého terénu ještědského podhůří, aby svému svědomí nezůstal dlužen ani jeden neprohlédnutý seník, stoh či samotu.

Zatímco nervy kriminalistů byly napjaté k prasknutí, po kriminálnících jako by se země slehla. Nikde ani jediná stopa, a nikdo dokonce nebyl přepaden ani okraden. Ozvalo se několik telefonátů, upozorňujících, že tu či onde kdosi kohosi podezřelého zahlédl. Na udané místo vždy okamžitě startovalo několik Karasových hlídek, ale všechny tyto signály se nako-

nec ukázaly jako liché. Poprvé se háček trochu pevněji zasekl až po osmé hodině večer...

U brány minkovické věznice se totiž přihlásila jakási místní žena, podle níž se přímo ve vesnici objevili dva muži, které nezná a nikdy předtím je neviděla. Po její sousedce prý chtěli nějaké boty a pracovní oblečení. Měli na sobě jen nějaké pytle a byli docela bosí. Když se o tomhle kapitán Karas dozvěděl, rozjel se na místo sám.

„Měla jsem z nich i na dálku strach a tak jsem se radši zamkla v domě,“ líčila ona obyvatelka Minkovic. „Sledovala jsem je pak oknem. Vypáčili dveře od naší stodoly, a když odešli, zjistila jsem, že odnesli staré holínky a nějaké kabáty, nevím ani přesně, jak vypadaly. Běžela jsem hned do hospody pro syna, který se domluvil s několika chlapy a vyrazili ven, že si na ty dva posvítí. Jenže oni je asi zahlédli, najednou se rozběhli k lesu a tam zmizeli.“

Právě v těch místech se pak znovu dostal ke slovu služební pes. Stopu sledoval několik set metrů hluboko do lesa, ale nakonec ji ztratil. Neúspěšní byli i další psovodi. Přestože les v noci propátrávala obrovská rojnice policistů, nebyl opět ani jeden z uprchlých vězňů dopaden.

Na ráno si kapitán Karas objednal k pátrání policejní vrtulník z Prahy. Když mu pro špatné počasí nepovolili odstartovat, nezaváhal ani na okamžik a vyrazil za známými z libereckého svazarmu. Pochopili, o jak vážnou situaci jde, a dali mu k dispozici jedno z cvičných letadel s pilotem, vedle něho usedl zkušený kriminalista. Karas sám zůstal na zemi a s posádkou se domlouval vysílačkou.

Nedlouho po startu letadla zachytil první zprávu, upozorňující na přítomnost dvou prapodivných individuí nedaleko obce Javorník. Současně s tím přišlo také hlášení od pátračů, kteří znovu prohledávali les a okolní vesnice, že v jedné ze stodol u Dlouhého Mostu našli dvě staré blůzy. Jedna z nich byla nepochybně součástí vězeňského obleku. Majitelé těchto svršků tu patrně přespali a velmi pravděpodobně se jedná

o tutéž dvojici, kterou hlásila posádka ze vzduchu. Pilot dostal příkaz nespustit ty dva z očí, dokud se k nim po zemi nedostanou policisté.

●
V té chvíli už bylo jasné, že skutečně jde o uprchlé vězně, protože podezřelí se při každém přeletu letadla schovávali v křoví či alespoň chvatně uléhali na zem. Jejich šance znovu se vypařit však byla díky doзору shůry skutečně mizivá. Smyčka se rychle stahovala a za necelé dvě hodiny stáli trestanci před Karasem s železky na rukou. A sotva pár minut nato vběhl omylem do náruče jedné z hlídek třetí z pohřešovaných. Chyběl už jen jediný.

„Petr Holba s námi nešel dál, protože ho na zdi věznice postřelili a on skoro vůbec nemohl jít,“ tvrdili shodně všichni zadržení. „Zůstal ve stodole hned v Minkovicích.“ Parta se na útěku vloupala do několika stodol a rekreačních chat, kde jednak přespávala, jednak pobrala jídlo a oblečení. „Chtěli jsme se dostat na Slovensko a potom někam dál do ciziny, počítali jsme, že se nějak dostaneme ke zbraním.“

Petr Holba doplnil čtveřici zanedlouho a nebylo k tomu třeba vynakládat ani nějaké velké úsilí. Večer jedenáctého května, pět dní po útěku, se na policejním oddělení v Českém Dubu přihlásil sám. Když mu otevírali dveře, našli na prahu úplně vyčerpaného, zraněného člověka. Nevěděl už prý kudy kam a prostřelené stehno ho začínalo nesnesitelně bolet. Měl hlad a byla mu zima.

„Věděl jsem, že s tou nohou ostatním nestačím,“ vypověděl později do protokolu. „Zalezl jsem do nějaké stodoly hned v Minkovicích a čekal na příležitost, jak se dostat k nějakým normálním hadrům. Nakonec jsem ukradl moped, na kterém jsem po lesních cestách dojel až do Českého Dubu. Šipka k policejní služebně pro mě byla vysvobozením, měl jsem toho dost a byl jsem rozhodnutý přihlásit se dobrovolně, na ostatní jsem už ani nemyslel.“

Všech pět uprchlíků tedy nakonec skončilo tam, kde se případ zrodil, v minkovické věznici. Vyšetřovatel jim nedokázal odpustit, že se při útěku pokusili zlikvidovat strážného, a obvinil je z pokusu o vraždu, útoku na veřejného činitele a v souvislosti s útekem samým také z maření výkonu úředního rozhodnutí. Jejich pobyt za mřížemi se tak nakonec velmi nepříjemně protáhl.

Dramatický rozchod

Události z večera osmadvacátého září 1992 budou manžele Tuřanovy z Chebu budít z klidného spánku ještě dlouhou řadu let. Dcery byly samy doma, syn se měl vrátit až v noci, a proto si návštěvu u přátel naplánovali už na odpoledne. Bylo teprve po osmé, když se vraceli a před svým domem na třídě Svobody uviděli maják záchranky. V tu chvíli si ještě nepřipouštěli, že by přítomnost sanity mohla mít souvislost s jejich rodinou, ale i tak bezděky přidali do kroku. Ztuhli až ve chvíli, kdy se proti nim z domovních dveří vyřítili s nosítky dva muži v bílých pláštích. Nesli jejich dceru Veroniku celou zakrvácenou, s prosakujícím obvazem na krku. Děvče nemluvalo, rodiče zřejmě ani nezaregistrovalo a paní Tuřanové se to zdálo jako špatný sen.

●
Rodiče vyběhli po schodech k bytu, kde postávaly hloučky nájemníků a policistů. Až od nich se dozvěděli, že starší dceru odvezla sanita už před půlhodinou s bodnou ránou v břicho. Co se tu vlastně stalo?

„Slyšeli jsme hluk, výkřiky, volání o pomoc,“ vysvětlovali sousedé. „Holky jsme dostihli až před domem, kam se musely nějak dostat po svých. Ale nikoho cizího jsme neviděli, musel utéct už předtím, než jsme se objevili na chodbě.“ Nájemníci pak přivolali sanitu a policii.

Zatímco lékaři už svou práci dokončili, bytu se ujali lidé z týmu kapitána Václava Marečka. Kriminalista nebyl v podobné situaci zdaleka poprvé a rychle rozdělával úkoly svým podřízeným, kteří začali roztáčet rutinní kolotoč zajišťování stop a dokumentace místa činu. Od samého začátku bylo jasné, že dívky nepustily útočníka dovnitř dobrovolně. Jeho cestu nevroubily žádné bytařské jemnůstky. Prostě vyrazil okno, vedoucí z chodby domu na toaletu bytu rodiny Tuřanových, a odtud se už k dívkám dostal velice snadno. Ty musely o jeho snaze proniknout dovnitř vědět, protože metody nezvaného hosta nebyly z nejtíšších. Napadl je hned na chodbě bytu, pravděpodobně nožem. Alespoň tohle mohli kriminalisté konstatovat téměř s jistotou.

O svědky v tu chvíli nebyla nouze, ale před vzrušenými výlevy nájemníků dal Mareček přednost svědectví obvodních policistů, kteří tu zasahovali jako první. „Ty holky ležely na chodníku a bylo jasné, že jsou zraněné,“ hlásil jeden z nich. „Právě přijížděly sanitky, mluvit se nám s nimi nepodařilo. Jedna starší paní z domu nám řekla, že viděla po schodech z domu utíkat nějakého muže, který prý si v běhu zasouval za pas kuchyňský nůž. Jenomže ho prý nepoznala.“

I tahle informace byla důležitá. Útočník byl se vši pravděpodobností jen jeden. „Ne, nikoho jiného jsem opravdu neviděla,“ potvrdila pak důchodkyně Mrázková do Marečkova bloku, když pro jistotu sám zazvonil na její dveře. Získal alespoň velmi povrchní popis onoho muže. Mrázková uvedla, že byl střední postavy, měl černé vlasy a modrou džínovou bundu. Bylo to málo, ale alespoň něco. K přesnější identifikaci snad pomohou technici, kteří teď se svým nádobičkem prolézají celý dům.

Vyšetřování potvrzovalo první odhady kriminalistů. Dívky byly napadeny v bytě, ale pak, když se snažily získat pomoc, se dostaly na chodbu a před dům. Tam ale zůstaly ležet, protože jim vlivem silného krvácení došly síly. Šéf výjezdovky už

Okno světlíku, kterým útočník vnikl do bytu

Krvavé stopy na podlaze bytu svědčily o tragédii, k níž tu došlo

Dívce zůstala na krku ošklivá památka na nezvaného hosta

netrpělivě čekal na zprávu z nemocnice, kam poslal pro nejčerstvější informace jednoho ze svých mužů. Zdálo se, že svědectví obětí samotných bude pro úspěch dalšího šetření klíčové. Dočkal se po téměř dvou hodinách a nevěděl, jestli se má radovat nebo vztekat.

Dívky útok naštěstí přežily, ale o nějakém výsledku si policisté mohou jen nechat zdát. V lékařské zprávě, kterou Marečkovi narychlo sepsal jeho známý lékař z chirurgie, stálo, že čtrnáctiletá Veronika má dvanáct centimetrů dlouhou řeznou ránu na přední straně krku. Nůž pronikl kůží, podkožím, přelámal povrchní svalstvo a krční žíly. Nebezpečí už životu děvčete nehrozí. Starší Martu zasáhl pachatel do břicha. Poranil ji tlusté střevo a především dost vážně poškodil ledvinu. Dívka byla okamžitě po prevozu do nemocnice operována a ledvinu jí museli lékaři vyjmout. Jen to jí zřejmě zachránilo život.

Kriminalisté byli tou dobou ještě stále na místě činu a zpovíдали nyní rodiče napadených dívek. Otázky směřovaly především k možnému pachateli. Mohl pocházet z okruhu příbuzných či známých. Tomu se rodiče rezolutně bránili. „Ne,

nikdo z příbuzných by to určitě neudělal," tvrdil otec. „Neměli jsme vůbec žádné vyložené nepřátele.“ Pak si ale přece jen vzpomněl.

Na Tuřanových bylo vidět, že se o tom nebaví rádi. Dcera Marta žila asi před rokem s jakýmsi Arnoštem Podzimkem. Rozešli se, když se nedávno ocitl ve vazbě, protože se prý vloupal do muzea v Aši. Podle paní Tuřanové měl být ale asi před třemi dny z vyšetřovací vazby propuštěn a hned nato Martě vyhrožoval a ona se dost bála.

Kapitán Mareček si nechal bleskově zjistit záznamy o Podzimkovi. Čtení to bylo poutavé. Šlo o sedmatřicetiletého recidivistu, který byl v minulosti už třináctkrát soudně trestán pro majetkové, ale i násilné trestné činy. Bydlel v Aši, kam za ním okamžitě vyrazili policisté, aby jej předvedli k výslechu. Jenže tak jednoduché to zase nebylo. Na adrese, kde byl trvale hlášen, se Podzimka zastihnout nepodařilo a podle sousedů tu stejně už několik dní nebyl. V domě, kde žil, se za svůj život příliš neohřál, protože střídal kriminály po celé republice, a nájemníky rozhodně nijak nepotěšila informace, že je na svobodě.

Nezbývalo, než vyhlásit po Podzimkovi celostátní pátrání, dříve než se mu podaří zmizet. Žádost o spolupráci putovala do Bratislavy, kde se hledaný narodil, před jeho trvalým bydlištěm v Aši se střídaly hlídky. Ale kapitánu Marečkovi bylo jasné, že může trvat celé týdny, než sklapne past.

Vyšetřování ovšem pokračovalo dál. Nebylo by rozumné sázet jen na jediného podezřelého, a proto kriminálka prověřovala i další chebské postavičky s temnou minulostí. Mareček se zajímal i o Podzimkovy sourozence a další příbuzné, jenže bez úspěchu. Definitivní směr dostalo pátrání po pachateli poté, co daktyloskopická laboratoř potvrdila, že otisky z místa činu jsou shodné s Podzimkovými otisky z policejní kartotéky.

Asi po třech dnech konečně doktoři povolili kriminalistům krátkou návštěvu poraněných dívek. Obě se už dostaly z nej-

horšího a byly schopny výslechu, ovšem, jak ošetřující lékař důrazně připomněl, jen velmi krátkého. „Seznámila jsem se s ním asi před rokem,“ chopila se Marta okamžitě první Marečkovy otázky. „Často mě tak bil, že mi i krev tekla. Nakonec jsem mu řekla, že to tak dál nejde. Stejně jsme spolu pořádně nikdy nežili, on bydlel v Aši a já v podstatě pořád u rodičů v Chebu, přestože s ním mám syna. Když ho sebrali za nějaké to vloupání do muzea v Aši, napsala jsem mu, že se s ním rozcházím. Poslal mi několik výhružných dopisů, ze kterých měli strach i rodiče. Ani se nedivím, že se jim moc nechtělo vás na něj upozorňovat. Tehdy večer vlezl do našeho bytu záchodem, když jsme ho se sestrou odmítly pustit dovnitř. Vyskočil na nás v chodbě a řízl do krku Verunku, která mu padla do rány jako první. Já jsem vyběhla z bytu, ale dohonil mě a bodl do břicha,“ vypověděla Marta Tuřanová. Marečkovi to pro tentokrát stačilo, zvlášť když její sestra Veronika vše do posledního písmene potvrdila.

●
Autor dvojnásobného pokusu o vraždu byl již zcela bezpečně znám a kapitán Mareček mohl ještě posílit pátrací skupinu o muže, kteří dosud prověřovali ostatní podezřelé kriminálníky. Arnošta Podzimka se skutečně zanedlouho podařilo lapit v jedné z nastražených pastí a jeho zatýkání nebylo nijak zvlášť dramatické. Násilník od začátku tvrdil, že si nic nepamatuje a ví pouze to, že byl v chodbě domu, kde Tuřanovi bydlí. I tak skončil ve vyšetřovací vazbě, odkud nedávno vyšel. Proti rozhodnutí o vazbě sice podal odvolání s tím, že nic špatného neudělal, ale krajský prokurátor jeho důvody neuznal.

Soudní znalec, u něhož si Mareček objednal zdravotní analýzu poranění obou sester, si s posudkem pospíšil. Podle jeho zprávy nebylo v případě mladší Veroniky zranění tak vážné a dívka by v podstatě nebyla ohrožena na životě, ani kdyby jí nebyla okamžitě poskytnuta odborná pomoc. Jizva na jejím krku bude ovšem mizet jen velmi pomalu. Zato újma její sestry Marty byla těžká a velmi vážné poranění břicha vedlo k při-

mému ohrožení jejího života. Bezpochyby by zemřela, kdyby nebyla okamžitě operována.

Brzy poté přišla šéfovi vyšetřovacího týmu na stůl další zpráva. Krevní stopy na Podzimkově džínové bundě, kterou se podařilo zajistit, odpovídaly svým složením krvi napadených dívek. Poslední, nač ještě kapitán Mareček čekal, byly výsledky zkoumání psychiatrů a psychologů z léčebny v Praze-Bohnicích. Ti uvedli, že po celou dobu pozorování odpovídal vyšetřovaný pouze na obecné otázky a na jakoukoli trestnou činnost, kterou měl spáchat, si odmítal vzpomenout. „Duševní chorobu pouze předstírá,“ konstatovali lékaři, „jde o klasickou simulaci. V době, kdy se pokusil sestry zabít, byl schopen rozpoznat společenskou nebezpečnost svého jednání. Jeho ovládací schopnosti byly rozchodem s družkou jen nepatrně sníženy.“ Sám Podzimek se později na adresu psychiatrů nechal slyšet, že se s nimi nebavil, protože k nim neměl žádnou důvěru.

●
Hlavní líčení muselo být u Krajského soudu v Plzni několikrát odloženo. Arnošt Podzimek nejdříve držel hladovku, nedlouho nato spolykal několik hřebíků a musel být operován. Spravedlnost přišla ke slovu až 7. listopadu 1994. Státní zástupce trval na tom, že Arnošta Podzimka usvědčuje dostatek důkazů, i když sám odmítá vypovídat. Jako motiv jeho vražedné aktivity označil mstu. Podzimkova obhájkyňe naopak upozornila na to, že její mandant byl silně rozrušen tím, že mu družka oznámila definitivní rozchod.

Soud však zřejmě v takovém způsobu řešení partnerských svárů nenašel nejmenší opodstatnění a Arnošt Podzimek byl uznán vinným z pokusu o trestný čin vraždy a z porušování domovní svobody. Odsouzen byl na jedenáct let nepodmíněně. Senát ho zprostil viny pouze v případě vloupání do ašského muzea, protože tady se jeho účast prokázat nepodařilo.

Horké léto ve skalách

Málokdo si dovede představit tak horké léto, jaké zažívali místní lidé ve známé a turisty vyhledávané oblasti Děčínských stěn v roce 1981. Série požárů uprostřed hlubokých lesů, která ohrožovala a strašila celé okolí, jako by neměla mít konce. Ten první oheň vzplál už patnáctého dubna a zaměstnanci blízké ubytovny stačili plameny zlikvidovat, dříve než mohl živel napáchat větší škodu. Už tehdy byli na místo přivoláni i policisté, ale nepodařilo se jim najít nic, co by jen naznačilo příčinu vzniku požáru. Případ byl tehdy odložen s tím, že se pravděpodobně jednalo o čísi nedbalost, že například některý z rekreantů odhodil nedopalek cigarety. Jenže netrvalo ani týden a u zotavovny hořelo podruhé...

●
Od prvního ohně uplynulo přesně šest dní a na zčernalém kusu země ještě ani nestačila vyrazit nová tráva, když musel personál zotavovny opět zasahovat. Vše se opakovalo. Požár byl opět zaregistrován v samém začátku a vzápětí zlikvidován, aniž se stačil rozšířit. I tentokrát byly škody minimální. Na místě se znovu objevili policisté v doprovodu požárních vyšetřovatelů. Těm se ovšem nyní podařilo bezpečně prokázat, že požár byl založen otevřeným ohněm. Zda šlo o úmysl, či nedbalost, nebylo možné určit, ale policie už ono místo tak rychle neopustila.

Brzy bylo zřejmé, že zde muži zákona budou mít plné ruce práce, protože jen během května pak hořelo ještě čtyřikrát. A vždy se stejným scénářem. Oheň byl včas zpozorován, uhašen, škody minimální. Jenže o náhodě už se rozhodně mluvit nedalo.

Také děčínská kriminálka začala zprvu banální případ vnímat docela jinak. Kapitán Karel Kotásek, kterého postavili do čela speciálního vyšetřovacího týmu, si byl takřka jist, že požáry úmyslně zakládá stále jeden a týž pachatel. Ten člověk ohrožuje nejen blízkou zotavovnu, ale i obrovské lesní masivy a spoustu rekreačních zařízení v nich roztroušených. Vyšetřování spěchalo, protože s každým novým pokusem neznámého žháře rostlo i riziko rozsáhlejší katastrofy.

Proto do míst, kde oheň několikrát vzplál, vyrazili, pocho-pitelně v civilu, kriminalisté i pořádkoví policisté, pomáhali lidé z lesní správy, ze zotavovny i širšího okolí. V lesích v okolí se náhle doslova vyrojili „houbaři“. Denně mapovali pohyb desítek osob a sesbírané záznamy donekonečna analyzoval Kotáskův štáb. Jenže houbařská sezona byla tehdy skutečně v plném proudu a udělat z pozorování seriózní závěry si nikdo netroufal. Žhář stále unikal. Zřejmě si všiml zvýšeného ruchu v okolních lesích a na čas si dal nucenou přestávku.

Od posledního květnového dne v lese nehořelo a policisté, stejně jako místní lidé, stále napjatěji čekali, kdy a kde plameny vyšlehnou znovu. Dočkali se osmnáctého června. Toho dne se v těsné blízkosti zotavovny vyvalil dým z prkenné kůlny u domku, ve kterém bydlel údržbář. Ten doma nebyl, ale požár byl velmi rychle zpozorován, protože personál zotavovny byl v posledních týdnech skutečně ve střehu. Čišníci, pokojské, recepční i kuchaři si v té atmosféře museli připadat spíše jako sbor dobrovolných hasičů, připravených kdykoli položit rozdělanou práci a vrhnout se pro vodu. I tentokrát se především jejich přičiněním požár nerozšířil.

Místo, kde žhář založil oheň nyní, bylo podle požárních expertů v celé dosavadní sérii nejnebezpečnější. Dosah jednání

neznámého maniaka mohl být obrovský a spolu s rostoucím nebezpečím se zvýšil i tlak na tým kriminalistů. Tentokrát však měli Kotáskovi muži podstatně větší štěstí. Při ohledání kůlny totiž hasiči zjistili, že jedna z jejích stěn byla polita neznámou hořlavinou. V rohu na zemi našel pak technik krabičku od krmení pro akvarijní rybky, do níž někdo zavedl knot.

Zatímco policejní skupina prohledávala kousek po kousku kůlnu i její okolí, přihlásil se kapitánu Kotáskovi jeden ze zaměstnanců s velmi cenným svědectvím.

„Těsně předtím, než se rozkřiklo, že zase hoří,“ vypověděl onen muž, „jsem si u kůlny všiml Mirka Daníka, který tu taky dělá. Tlačil před sebou kolečko a dost rychle odtud odcházel.“ Daníka jako spoluzaměstnance po léta znal a možnost, že by se mýlil, stoprocentě vyloučil. Jeho svědectví bylo pro Kotásku důležitým začátkem, i když jen a pouze začátkem cesty k usvědčení pachatele. Udělal to jediné, co se v dané chvíli nabízel: rozhodl se pro okamžitý výslech Miroslava Daníka.

Ten kriminalisty přijal velmi klidně: „Opravoval jsem svoje auto v garáži,“ tvrdil nevzrušeným hlasem kapitánu Kotáskovi, „a když jsem skončil, rozhodl jsem se ještě před večerí zastavit v kůlně pro kolečko. Večer jsem chtěl vyvážet popel z kotelny, abych mohl zatopit.“ Nic jiného se ani čekat nedalo, na Daníkovu vinu by si v tu chvíli rozhodně nikdo nevsadil. „Hned potom, co někdo zavolal, že hoří, jsem pospíchal ke kůlně a pomáhal hasit,“ dodal jediný Kotáskův podezřelý a vyšetřovatel jej musel propustit.

Zklamání vyvážila alespoň zčásti nová stopa, kterou se technikům podařilo zajistit. Na listech jedné z rostlin poblíž kůlny našli jakousi bílou tekutinu, která tam rozhodně nepatřila. S tímto úlovkem policejní výjezdovka místo také nakonec opusťtila. Vzorek putoval do laboratoře a na výsledek rozboru kapitán Kotásek prostě musel počkat. Laboratoř se ozvala za dva dny...

„Jde nepochybně o lidské sperma,“ telefonoval lékař z okresní nemocnice. Jeho verdikt jen utvrdil kriminalisty v domněn-

ce, že pachatelem požárů je kdosi duševně chorý. Jeho záliba v požárech má asi hlubší kořeny, než se zdá, uvažovali. Případy lidí, kteří po založení ohně onanují, nejsou v odborné literatuře neznámé. Zakřiknutý starý mládenec Miroslav Daník do téhle mozaiky docela přesně zapadal. K jeho bydlišti proto záměřila dvě auta policistů s jasně stanoveným cílem provést domovní prohlídku a najít důkaz Daníkova žhářství. Svědek ze zotavovny u podezřelého viděl nějakou červenou lahvičku, a právě tu chtěl mít Kotásek co nejdříve v ruce.

Trvalo to sice zpropadeně dlouho, ale lahvička se skutečně našla. Byla schovaná pod vanou a páchla benzinem. K nádobce kriminalisté přidali ještě Daníkovy montérky a spodní prádlo a vše odeslali k příslušným expertizám. Jejich výsledek byl ale obrovským zklamáním. Přítomnost benzinu ani jiné hořlaviny nebyla na zadržených věcech prokázána. Kapitán Kotásek se ovšem v souboji s mužem, který celou řadu lidí zaměstnával už pěkných pár týdnů, nehodlal vzdát. Místo omluv se rozhodl zaútočit. Miroslava Daníka, který výsledek rozborů neznal, se rozhodl zadržet. Věděl, že čas teď hraje pro něj. Napětí a nejistota musí v hlavě podezřelého dřív nebo později vykonat své.

Dočkal se za pár hodin. Daník se náhle rozhodl podstatně změnit výpověď, kterou učinil krátce po posledním požáru: „V té lahvičce jsem tehdy opravdu nesl benzin,“ přiznával, „ale bez nějakých zlých úmyslů. Nosívám si ho v ní často, protože tak doma zapaluju v kotli.“ Proč ale nádobku doma skrýval právě pod vanou, vysvětlit nedovedl. Pak přestal mluvit a o hodinu později i toto téměř bezcenné doznání popřel. Jako by zkoušel, co kriminalisté skutečně vědí. Jenže střídáním výpovědí jen zvyšoval jejich podezření.

Po několika dalších hodinách pustil kapitána Kotásku o pořádný kousek dál: „Když jsem přišel k té kůlně, chtěl jsem si ulevit, a při močení mě napadlo, jak snadno by ta stavba asi shořela. Polil jsem jednu stěnu benzinem, škrtl zápalkou a mazal jsem s kolečkem pryč.“

Ted' už bylo jasné, že Miroslav Daník je nejen původcem posledního požáru, ale také podezřelým číslo jedna v celé sérii žhářských událostí. Vyšetřování se nyní prudce stočilo jen a pouze k jeho osobě. Najednou se ukázalo, že právě on přibíhal na místo lesních požárů jako jeden z prvních a velmi aktivně se podílel na jejich hašení. V protokolech z vyšetřování prvních případů kriminalisté našli Daníkovy výpovědi, podle kterých viděl v blízkosti daného místa těsně před požárem jakousi ženu s cigaretou. Podruhé měl zase sednout na kolo a pronásledovat pachatele, kterého údajně zahlédl. Nikdy samozřejmě nikoho nechytil ani přesněji neidentifikoval.

●
Nyní už kapitán Kotásek žhářovi předestřel úplně bez obalů své podezření. Daník takové obvinění nejprve rezolutně odmítl, ale během nové řady výslechů se do svých výpovědí zapletl natolik, že kapituloval. Nakonec Kotáška poprosil o hrnek kávy a začal celkem soustředěně vypovídat.

„Založil jsem těch požárů opravdu víc,“ přiznával, „ani si už nepamatuju, kolikrát jsem ten les zapaloval.“

Když jej vyšetřovatel upozornil, že jeho činy budou posuzovány jako trestný čin obecného ohrožení, na okamžik se zarazil. Své doznání však už zpátky nevzal a výpověď jen upřesnil: „Podpálil jsem to tam asi sedmkrát. Měl jsem jen zápalky a suché kapradí. Jenže pak jsem zjistil, že se po lese pohybuje nějak moc lidí, kteří nebyli zdejší. Tušil jsem, že už jdou po mně, a proto jsem zapálil tu kůlnu, abych odlákal jejich pozornost od lesa.“

Na otázku, proč vlastně požáry zakládal, odpovědět neměl a zpravidla se tomuto tématu rychle vyhnul. Nakonec řekl, že chtěl vidět ten „šrumec“ okolo ohně.

Krátce poté byl Miroslav Daník vzat do vyšetřovací vazby, aby nemohl mařit další vyšetřování a ovlivňovat případné svědky. Navíc, protože se Kotáskův tým vzhledem k nálezu mužského semene poblíž vyhořelé kůlny domníval, že pachatel trpí duševní chorobou, byl záhy převezen k vyšetření na

psychiatrické oddělení nemocnice v Ústí nad Labem. Právě tehle moment mohl mít na průběh Kotáskova vyšetřování katastrofický vliv. V nemocnici se totiž k Daníkovi dostali jeho příbuzní a známí a začali jej přesvědčovat, aby vzal zpět své doznání a znovu změnil výpověď. Výsledek nebyl naštěstí úplnou prohrou. Daník se rozhodl alespoň tak, že už nebude říkat nic.

Po dvou měsících byl z psychiatrie propuštěn a putoval zpět do vazby. Z posudku odborníků k překvapení Kotáskova týmu vyplynulo, že Miroslav Daník netrpí v pravém slova smyslu žádnou duševní chorobou. Nepodařilo se prokázat žádnou sexuální deviaci vázanou na sklon k pyromanii. Žhář byl ovšem tím pádem schopen rozpoznat nebezpečnost svého jednání a uvědomit si jeho následek.

Policisté provedli ještě rekonstrukci všech případů. Celé široké okolí bylo hlídáno a Miroslav Daník za asistence hasičů celkem přesvědčivě demonstroval, jak ohně v lese a v kůlně založil.

Přestože se nikdy nepodařilo zjistit důvod, proč obviněný ohně zakládal, sám fakt opakovaného žhářství vedl Krajský soud v Ústí nad Labem k vynesení přiměřeně tvrdého rozsudku. Žhář byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na osm let.

Vraždy bez plánu

Když se dvacátého prvního srpna 1987 v jednom malém policejním okrsku poblíž Frýdku-Místku objevil uzoufaný pan Horáček, nikdo ještě netušil, že případ jeho zmizelé dcery je pouhým korálkem na šňůře, kterou kdosi navléká už pěkných pár let. Teď před sebou měli policisté padesátníka, který se očividně bál. Jedenadvacetiletá Irena prý odešla ráno do práce, ale tam už nedorazila, a nikdo ji nikde neviděl. Otec prý zběhal všechny příbuzné a známé, ale marně.

Policisté se do práce pustili rychle – dva muži zanedlouho vyrazili do terénu s psovodem, kterého přivolali na pomoc z okresního ředitelství. Pes, který se chytil stopy kousek za domem pohřešovaného děvčete, vyrazil směrem k sousední vesnici. Po několika stovkách metrů přeskočil silniční příkop a neomylně zamířil k hustému křoví. V něm leželo částečně obnažené tělo mrtvé ženy, v níž o několik minut později poznal Evžen Horáček svou dceru...

●
Šéfa kriminalistického týmu Dominika Sedleckého přivítal hned po příjezdu na místo činu lékař, který měl několik minut náskok. Příčina smrti byla podle jeho slov zřejmá. Dívka byla ubodána. K útoku na Irenu došlo zřejmě už na silnici, protože na několikametrovém úseku mezi vozovkou a křovím našli

policisté drobné kapičky krve. Vrah svou oběť několikrát bodl do horní části těla, právě z drobných krevních kapek bylo možné usuzovat, že zašáhl plíce. Smrt tedy docela určitě nastala až určitou dobu po napadení, rozhodně poté, co pachatel děvče odvlékl do křoví. Doktor Sedleckého upozornil i na pořezané ruce mrtvé. Velmi pravděpodobně to svědčilo o tom, že se pachateli usilovně bránila. Pobodáním totiž její tragédie zřejmě neměla skončit. Svetr a tričko měla vytažené nad prsa, kalhoty až pod kolena, v okolí mrtvolu našel technik stopy mužského spermatu...

Podle matky zavražděné musel násilník z místa odnést kabelku s Ireninými doklady, fotografiemi a osobními věcmi. Zmizel i květovaný deštník, jen boty a klíče od bytu se našly odhozené o pár metrů dál.

Major Sedlecký poslal hned po příjezdu několik svých kolegů porozhlédnout se po širším okolí. Jeden z nich se nyní vracel se zajímavou informací. Po šesté hodině ranní si mladé Horáckové všimla drážní hláskarka. „Šla po silnici a kousek za ní, snad jen deset, patnáct metrů si to vykračoval nějaký chlapík,“ vypověděla důležitá svědkyně a poskytla kriminalistovi i poměrně přesný popis onoho muže. Kriminalisté později s její pomocí zhotovili portrét podezřelého a na letácích jej rozvěsili v přilehlých obcích, především v nedaleké rekreační oblasti.

Sedlecký našel ráno v kanceláři výsledek soudní pitvy. Nepřinesla nic nového kromě toho, že děvče s největší pravděpodobností nebylo znásilněno. Pachateli zřejmě stačil k ukončení pohled na oběť. Děvčeti předtím podle lékařů zasadil velkou silou do zad dvě bodné rány, kterými prořal žebro a zašáhl plíce a hrudní srdečnici. Vražedným nástrojem měl být jednobřitý nůž délky 140 milimetrů.

●
Události už tou dobou ale braly mnohem rychlejší spád. V týž den, kdy byla nalezena zavražděná Irena Horácková, totiž v Kopřivnici kolem poledne kdosi přepadl sedmnáctiletou

Zuzanu Bilou a jejího jedenačtyřicetiletého otce Josefa. U dveří jejich bytu zazvonil neznámý muž právě v době, kdy otec spal po noční směně. Zuzanu, která přišla otevřít, pak v bytě nezvaný host napadl loveckým nožem.

Jakmile se o případu dozvěděl major Sedlecký, poslal do Kopřivnice jednoho kolegu ze svého týmu. Jeho úkolem bylo přinést o vyšetřování co nejvíce podrobností. Jak se ukázalo, návštěvník se sháněl po člověku, o kterém Zuzana nikdy neslyšela. Pak ji požádal, zda by mu nedala alespoň tužku a papír, aby mohl napsat vzkaz. V kuchyni si pak řekl o sklenici vody, a když se dívka otočila, několikrát ji bodl do zad. Zuzanin křik vzbudil jejího otce, ale i na něj ten lotr okamžitě zaútočil. Zasadil mu rány do břicha a do prsou a okamžitě z bytu zmizel. Zatímco dívka hrůznou návštěvu přežila, otec těžkému zranění po několika hodinách podlehl. Kriminalisté našli u Bílých několik daktyloskopických a trasologických stop, a navíc i vzkaz psaný pachatelovou rukou. V bytě se navíc našel květovaný deštník, který případ jednoznačně spojil s vyšetřováním vraždy Ireny Horáčkové. Zuzana poskytla později navlas stejný popis pachatele jako drážní zaměstnankyně v prvním případě.

Kriminálce v Kopřivnici a v Ostravě se nato ozvala recepční jednoho z kopřivnických hotelů. Podle jejích slov se právě u nich předešlé noci ubytoval divný muž, oblečený podobně jako muž, o němž si přečetla na pátracím letáčku. „Představil se jako Karel Bureš,“ uvedla. „Ani na chvíli nechtěl dát z ruky svou občanku, byl hrozně roztěkaný a hned ráno hotel opustil.“ Brzy se ukázalo, že další den se nějaký Karel Bureš ubytoval v turistické noclehárně ve Frenštátě pod Radhoštěm. Lidé ze Sedleckého skupiny se do ubytovny vydali a v pokoji, kde měl Karel Bureš přespát, našli různé části oděvu, nějaké jídlo a ovšem také důležité otisky nocležníkůvých prstů. Skutečného Karla Bureše našli kriminalisté v Ostravě v jeho bydlišti. Neodpovídal ale ani v nejmenším popisu hledaného násilníka, a navíc mohl doložit, že o svou občanku přišel

před rokem o dovolené nedaleko Havířova. Pod jeho jménem a dokumenty se tedy skrýval vrah, který policii zatím úspěšně unikal.

●
Hlavní slovo ve vyšetřování měla tou dobou daktyloskopická laboratoř. Alespoň otisků za sebou pachatel zanechával požehnaně, a jak se záhy potvrdilo, šlo skutečně stále o jednu a tutéž osobu. Otisky srovnávali policejní specialisté dnem i nocí s databankou otisků známých postav severomoravské galérie a úspěchu se skutečně dočkali. Patřily zcela nepochybně jistému Karlu Poskočilovi z Havířova, recidivistovi, který byl na svobodě sotva pár týdnů.

Měl za sebou skutečnou přehlídku zla a stojí za to vrátit se alespoň o deset let zpátky. Začínala rokem 1976. Jedenáctého června tehdy byla ve sklepě jednoho havířovského domu znásilněna sotva devítiletá Markéta Janovičová. Neznámý pán ji na bonbony nalákal do sklepa, kde své touhy ukojil velmi surovým způsobem. Přestože kriminálka dorazila na místo neuvěřitelně brzy, pachatele se nepodařilo zadržet a nenašly se ani žádné stopy. Ovšem za několik dní se Markétka sama policistům ozvala, že toho chlapíka, který jí ublížil, potkala na ulici ve městě. I tentokrát byli policisté na místě během pár okamžiků, ale opět neuspěli. Po násilníkovi jako by se slehla zem, přestože byly několik měsíců prověřovány desítky podezřelých osob a svědků.

Teprve dva roky poté, v listopadu 1978, se otci zneužitě dívenky podařil husarský kousek. Markétka jej při procházce upozornila na muže, jehož tvář měla zapsanu ve své paměti bohužel velmi hluboce. Otec tehdy sedmadvacetiletého Poskočila zadržel a předal policii. Důkazy, které kdysi policisté za několik měsíců vyšetřování shromáždili, sedly na Karla Poskočila jako ulité a stačily k tomu, aby byl usvědčen, přesto že se nepřiznal. Za mřížemi si pobyl sedm a půl roku, když rozsudek Krajského soudu v Ostravě potvrdil i Nejvyšší soud.

Před majorem Sedleckým se najednou vylouppl celkem přesný obrázek muže, po němž nyní pátral. Zaprášené spisy nesly svědectví o tom, že se Poskočil trestných činů dopouštěl vždy pod dojmem nějakého neúspěchu, jakoby ze msty. Už jako velmi mladý napadl ve vlaku na záchodě dívku, kterou vůbec neznal, strhal z ní šaty a chtěl ji znásilnit. Zabránili mu v tom další cestující a Poskočil se pak před policií i před soudem hájil tím, že si děvče spletl se svou známou, které se chtěl pomstít za nějaké pomluvy.

Kriminalisté už tedy věděli, koho hledat. Rozjet velkou pátrací akcí bylo rutinní záležitostí, ale s přibývajícimi hodinami ubývala týmu majora Sedleckého suverenita. Zatímco se totiž vraha nedařilo dopadnout, přibývalo v ostravském rajónu zvěřstev, která měl s největší pravděpodobností na svědomí právě on. Koncem srpna znásilnil a pokusil se zavraždit v Hulíně desetiletou školačku. Překvapil ji cestou na zahrádku a vylákal na nějaké staveníště, kde ji svázal řemeny. Dítě svlékl do naha, surově znásilnil a nakonec mu prořízl hrdlo. Dívku se lékařům podařilo zachránit, ale pachatel i přes nejprísnější bezpečnostní opatření unikl. Podle svědků měl muž Poskočilova vzezření odjet vlakem na Valašské Meziříčí.

Major Sedlecký teď hrál doslova o každou hodinu. Policisté křížovali celou severní Moravou a snažili se zavazit alespoň o sebemenší stopu. Nakonec pomohly již zmíněné letáky. V rekreační oblasti Pustevny zastavila udýchaná žena policejní hlídku v autě a překvapeným strážníkům předala letáček s tím, že muž onoho popisu docela určitě sedí u stánku na Pustevnách. Policisté vyrozuměli centrálu a okamžitě vyrazili k bufetu. Karla Poskočila tam skutečně zaregistrovali, ale ve střehu byl i on. Sotva zahlédl uniformy, převrátil proti svým pronásledovatelům stůl a dal se na útěk k lesu. Jednomu z policistů se jej po několika desítkách metrů podařilo dohnat a srazit k zemi. Jen o několik vteřin jej pak kolega zachránil před smrtícím zásahem napřaženého loveckého nože.

●

Poskočilův výslech byl pracný a zdlouhavý. Nakonec se ale podařilo dokázat mu nejen to, z čeho jej kriminalisté podezřivali, ale i další dosud netušenou trestnou činnost. Ostřílenému kriminálníkovi se totiž podařilo zatajit minulost a v letech 1986 a 1987 vedl turistický kroužek v Havířově. Při nejruznějších výletech pohlavně zneužil nejméně sedm nezletilých dívek!

„Chtěl jsem se pomstít za tresty, které jsem musel odsedět a které se mi nezdály přiměřené tomu, co jsem provedl,“ tvrdil na svou obhajobu. Oběti prý si vybíral naprosto náhodně, nikdy nic nepřipravoval. Horáckovou potkal na cestě, když odcházel z chatové oblasti, Zuzanu Bílou zahlédl, jak se kouká z okna bytu. Své pudy v takových chvílích prostě nedokázal ovládnout. Ve vazební cele, kam byl umístěn, sepsal nejdříve jakési doznání, hraničící až s literárním útvarem: *V Kopřivnici jsem se drze vetřel do jednoho z bytů, vybíráme z Poskočilova dopisu. Bodám ji do prsou, slyším výkřik, další rána nožem, nevím, kolik jich bylo. Pak vybíhá z vedlejší místnosti muž. Několika skoky je u mě. Tváří se divně, když mu ostří mého nože mizí v břiše. Mezi prsty mi stříká krev, je mi z toho na nic, utíkám z domu...*

●
Náplň propisovací tužky, kterou psal své doznání, si Karel Poskočil několik dní poté upravil a zarazil do srdce. Poranil si sice srdeční sval, ale bez vážnějších následků. Nejspíš však tušil, co jej před soudem čeká, a podle toho také jednal. Karel Poskočil zemřel 29. května 1988 a podle lékařů bylo příčinou smrti udušení. Jak ukázalo pozdější vyšetřování, požádal prapředpodobně o pomoc svého spoluvězně a ten jej uškrtil ručníkem.

Rozsudek nad zbabělostí

Případ, který se odehrál začátkem srpna 1981 v jednom z městeček na Havlíčkobrodsku, skončil smrtí, přestože stačilo jen velmi málo a oběť by dodnes žila. Je to příběh alkoholu, nešťastné náhody, ale především neochoty přiznat vinu, i když to druhého bude stát život. Přitom najít viníka nebylo zase tak těžké...

Telefon v policejní služebně se rozdrnčel už před pátou ráno. Kdosi našel na náměstí v parku neznámého muže, který nejevil známky života. Ovšem může být taky jen pořádně opilý, dodával oznamovatel jaksi omluvně. Praporčík Zdeněk Kotrba důvěrně znal místní opilce a věděl, že to nejlepší, co může pro obecní blaho učinit, je dopravit je domů. Přinejmenším pak nelákají jejich kapsy chásku ještě mnohem horší. Těsně před odchodem však zaváhal a nakonec přizval na ohlášené místo ještě lékaře. Napadlo ho totiž, že zdejší kamarády z mokré čtvrti místní lidé většinou znají, a tenhle má být nějaký cizí. Co kdyby to přece jen nebyla opička?

Tohle podezření se mu potvrdilo, hned jak bezvládné tělo v parku našel. Bylo zřejmé, že dotyčný už nežije. Příjezd pohotovostního lékaře byl pro Kotrbu vysvobozením. Doktor se sehnul nad mužem, který měl napůl vysvlečené kalhoty, ale jeho tělo bylo ještě teplé.

„Je mrtvý,“ konstatoval po chvíli, „ale čerti vědí, jak zemřel. Má jen pár oděrek, žádnou ránu není vidět. Stejně se mi to ale nelíbí, přirozenou smrtí asi nezemřel, a že by teď v létě prochladl, je nesmysl.“

●
Než dorazila na místo kriminálka z okresního města, podařilo se vyřešit nejdůležitější hádanku. Kdosi z místních, kterých se v parku záhy sešel slušný hlouček, poznal v mrtvém docela bezpečně Jiřího Paroubka, muže, který v městečku koupil menší dům, ale zatím tu nebydlel natrvalo a používal jej spíše k rekreaci. „Jezdil sem na víkendy a dovolenou, většinou s manželkou,“ tlumočil Kotrba nadporučíku Pavlu Holému, který převzal vyšetřování téhle podivné smrti.

Kriminalisté museli v první řadě vytlačit z parčíku zvědavce, kterých valem přibývalo. Bylo tu třeba prohlédnout každé stéblo trávy a nevynechat ani jedinou píď. Bohužel, záhy se ukázalo, že park zřejmě nebyl místem činu a mrtvý se k lavičce buď sám doplazil, nebo mu někdo pomohl. Nebylo tu nic, co by nasvědčovalo nějaké potyčce, zato trávníkem se táhly dvě nepřerušované stopy, dobře viditelné v pomalu osychající rose. Začínaly u silnice, a Paroubek tedy mohl být stejně dobře obětí násilného činu jako dopravní nehody. Dost na to, aby nadporučík Holý zahájil trestní stíhání pro ublížení na zdraví a roztočil obvyklý kolotoč výslechů, hledání příbuzných a známých či případných svědků.

Do protokolu o ohledání mrtvoly a místa činu později zaznamenal, že se krev a vlasy zemřelého Paroubka našly na lavičce, těsně vedle kousku popela z cigaret. Vlevo od lokte oběti ležel pár pánských pantoflí a na levé z nich byla zaschlá krev. Ta mohla pocházet z ranek ve vlasech a za uchem mrtvého, pravděpodobněji však z dlouhé tržné rány, kterou měl na pravém koleni. Nejzajímavějším nálezem bylo pětadvacet tisíc korun v zadní kapse mužových kalhot. S obrovskou pravděpodobností to totiž vylučovalo loupežný motiv případného útoku.

Ženu Jiřího Paroubka zastihl Holý doma, ještě spala. Zpráva o manželově smrti nebyla tím nejlepším začátkem nového dne a trvalo drahnou chvíli, než se ji podařilo alespoň trochu uklidnit a vyzpovídat. Přijeli prý včera večer a manžel byl celý žhavý vyrazit do hospody. I tašky z auta prý vynosila sama.

„Říkal, že má v tom horku hroznou chuť na pivo, že poběží, než zavřou hospodu, a hned se vrátí,“ vzlykala. „Nebylo to poprvé, co slovo nedodržel. Jenže mně to nikdy nějak zvlášť nevadilo, nebyl to opilec, a pro tohle jsem mu zle nedělala.“

●
„Přišel kolem osmé večer a stačil si dát sotva jednu dvacítku,“ řekl Holému hospodský, očividně překvapený osudem perspektivního štamgasta. „Já jsem totiž nedlouho potom zavíral a pan Paroubek tu zůstal vlastně už s posledními hosty. Objednal pro všechny velkou vodu a pak to dal ještě jednou dokola. Na odchod koupil ještě celou láhev vodky s sebou. Víím, že se tu dohadovali, kam to půjdou dopít, ale neposlouchal jsem je. Odtud odcházeli jako nejlepší přátelé a na nějakou rvačku to určitě nevypadalo.“

Hospodský kriminalisty nezklamal a vysypal z rukávu i jména těch tří, kteří Paroubka z restaurace provázeli. První, kterého se jim podařilo doma zastihnout, byl jistý Petr Hořejší. Podle jeho výpovědi se celý čtyřlístek skutečně nejprve domlouval, kam se uchýlit s půllitrem destilátu, ale právě on byl prý první, kdo se rozhodl, že už má dost, a vyrazil k domovu. Stejně se prý rozhodl i kamarád, s nímž ten večer do výčepu vyrazil, Zdeněk Freml. I toho se lidem nadporučíka Holého podařilo celkem záhy najít. Potvrdil, že se vyprazdňování láhve neúčastnil, protože ho ráno čekala fuška na stavbě u známého, a tak už si netroufl v pití pokračovat.

Tím posledním, kdo měl s Paroubkem v nočním tahu pokračovat, byl člověk jménem Vlastimil Benčík. Podle Hořejšího se prý ti dva dohodli, že zajdou k Benčíkovi domů, ale jestli tam opravdu šli, nemohl Freml potvrdit, protože sám bydlí na opačném konci města. Bylo zřejmé, že Benčík se stává

ústřední postavou celého vyšetřování. Kdyby i jeho alibi mělo být tak pevné, jak se nakonec ukázalo u těch dvou, jsme v pěkné kaši, pomyslel si šéf vyšetřovacího týmu a vydal se na adresu domu Benčíkových. Byl docela rád, když narazil nejdříve na manželku podezřelého, paní Jarmilu, která se ochotně pustila do vyprávění.

„Vrazili sem pořádně napití a vzbudili mě, abych si s nimi šla připít,“ spustila paní Benčíková. „To víte, moc se mi nechtělo, ale říkala jsem si, že od nich budu mít spíš pokoj, když jim vyhovím. Než abych se hádala, vypila jsem s nimi jednu sklenku a pěkně zpátky do postele. Zůstali v pokojíku nahoře a tvářili se velmi přátelsky.“ Jediné, nač si manželka podezřelého stěžovala, bylo, že jí ti dva svým hulákáním probudili vnučku.

Ačkoli ještě zbývala možnost, že Paroubka někdo napadl až po odchodu od jeho hostitele, věřil nadporučík Holý, že řešení celé hádanky se skrývá v nejbližších minutách poté, co oba muži osaměli. Černého Petra držel v ruce nyní už s obrovskou pravděpodobností Vlastimil Benčík. Když jej nakonec přivedli na kriminálku, už mu koukalo z očí, že ví, o čem bude řeč.

„Sedli jsme si u nás a pustili se do té flašky,“ nezapíral. „Všechno bylo v naprosté pohodě, vyprávěli jsme si anekdoty a smáli se, jenže jak pití ubývalo, byl Paroubek čím dál agresivnější, nejdřív mě z žertu provokoval, a nakonec se začal hádat. Byl by se snad i pral. Řekl jsem si, že bude nejlepší, když se ho co nejrychleji zbavím. Nějak to nechtěl pochopit, a když jsem se ho pak už silou snažil vytlačit z bytu, vzpíral se jak lev. Křičel, že nikam nepůjde, že ještě nedopil.“ Benčík mluvil klidně a jeho výpověď se zdála celkem věrohodná. Nadporučík Holý, napnutý k prasknutí, se musel hodně ovládat, aby souvislé, avšak rozvláčné vyprávění nepřerušil přímou otázkou na příčinu Paroubkovy smrti. I na tohle vysvětlení však nakonec došlo.

„Když se mi ho podařilo vytlačit alespoň na chodbu v prvním patře,“ pokračoval Benčík, „srazil mi brýle pěstí. Neviděl

jsem skoro nic a v té chvíli jsem se po něm ohnal. Stál na okraji točitých schodů a ta rána ho prostě srazila ze schodiště dolů. Našel jsem ho v předsíni, jak leží úplně bez ducha, a pěkně dlouho jsem se pokoušel přivést ho k životu, bohužel bez úspěchu. Nakonec jsem se rozběhl pro ženu a bleskově jí vysvětlil, co se tam semlelo.“

Bezvládnému hostovi prý manželé setřeli z obličeje krev a tělo odtáhli z domu na chodník. Utřeli také krev na schodech a mezitím jim došlo, že Paroubka na chodníku nechat nemohou. Odnesli ho tedy se značnými obtížemi přes silnici do parku a strčili pod jednu z laviček. Až se probere, dojde domů po svých, doufali.

„Nakonec jsme se ale s manželkou pohádali. Já chtěl, aby došla pro Paroubkovu ženu, a moje paní zase naléhala, abychom raději přivolali doktora. Báł jsem se ostudy a o něčem takovém jsem nechtěl ani slyšet. Šla tedy pro Paroubkovou, ale za chvíli se vrátila, že jí nikdo neotevívá, že paní asi tvrdě spí. Mlela pořád o tom doktorovi, tak jsem ji okřikl, protože jsem nemohl věřit tomu, že by byl ten chlap nějak vážně zraněný. Chvíli do mě ještě hučela, ale nakonec jsme odešli.“

Benčík ovšem ve své výpovědi dále uvedl, že mu to asi o hodinu později přece jen nedalo, vstal a znovu se vydal do parku. Jeho nedávný společník se za tu dobu sice odplazil o několik metrů, ale teď už vypadal opravdu žalostně. Jenže Benčíkovi se nechtělo přiznat svůj podíl viny na téhle nehodě, a tak lékaře znovu nepřivolal. Ještě ráno, když šel na autobus do práce, se v parku zastavil a shýbl se nad mrtvým. Vzal jej za ruku, ale ta se bezvládně sesula zpátky k zemi. Vrátil prý se ještě domů a nařídil znovu manželce, aby zašla k Paroubkovým a vyřídila paní, ať si manžela v parku vyzvedne. Počkal na autobus a odjel na směnu.

Sebrali jej nakonec ještě v práci, takže pokus o zametení stop totálně zkrachoval. Teď odevzdáně seděl v kanceláři kriminálky a sledoval, jak policisté sepisují jeho obvinění z trest-

ného činu ublížení na zdraví a neposkytnutí pomoci. Ještě téhož večera skončil Vlastimil Benčík ve vyšetřovací vazbě.

Pitva pak ukázala, že Paroubek utrpěl zlomeninu pravé spánkové a týlní kosti. Soudní lékaři objevili krvácení pod tvrdou plenu mozkovou a další zranění. Všechna vznikla ještě v době, kdy oběť žila. Příčinou smrti bylo, jak uvádí zpráva, úrazové poškození centrálního mozkového systému a zhmoždění mozku. Nejdůležitější otázkou pro budoucí verdikt soudu bylo, zda by Paroubek přežil, kdyby mu byla včas poskytnuta odborná lékařská pomoc. Odpověď odborníků nebyla pro Benčíka nijak povzbudivá – kdyby byla pomoc okamžitě poskytnuta, naděje na záchranu by byla rozhodně velká. Naštěstí pro obžalovaného pouze naděje, s jistotou se úmrtí vyloučit zcela nedalo.

●
Vlastimil Benčík byl zvláštní postava. Měl za sebou už dva tresty, ale přitom byl znám svou zbožností. Podle svědků chodil velmi často do kostela a k víře se snažil přivést řadu lidí. O to víc pak odsuzovali jeho vinu na smrti Jiřího Paroubka. Okresní soud jej poslal za mříže na čtyři roky, ale proti rozsudku se tehdy odvolal prokurátor a soud vyššího stupně mu skutečně vyhověl. Benčík nakonec strávil v base pět a půl roku.

Překombinované alibi

Policisté naposledy marně zazvonili u vrátek rodinného domku v jedné visce na Kladensku a pak se jeden z nich přehoupl přes plot. Obešel dům, a když zjistil, že dveře vzadu jsou otevřené, přivolal kolegu. Tušili nepříjemnost, a proto se domem pohybovali velmi opatrně, aby neponičili případné stopy. Došli jen do kuchyně. Jeden jako druhý zkoprněli při pohledu, který se jim za těch pár měsíců ve službě ještě nenaskytl. Na gauči tu ležel mrtvý stařec zalitý krví, krev byla na zpřeházených matracích, na podlaze, na stěnách, všude. Ty kulisy působily snad ještě depresivněji než samo nehybné lidské tělo...

První zaregistrovala cosi podivného na osudu důchodce pana Kolínského listonoška. „Co jen s ním může být,“ lámala si hlavu, když se jeho poštovní schránka den za dnem plnila novinami, které nikdo nevybíral. Odpovědět nedokázali ani sousedé. Jen potvrzovali její obavy. Na policisty se obrátila asi po týdnu, když neuspěla ani s důchodem, na který pravidelně čekával.

Příjezd hlídky přilákal pozornost vesničanů, a tak v okamžiku, kdy strážmistr jako opařený vyšel z domku přivolat vysílačkou pomoc, postávalo už za plotem pěkných pár lidí.

Udržet je pak v uctivé vzdálenosti bylo celkem náročné, ale ještě před příjezdem kriminálky se od nich dozvěděl, že majitel domku, Josef Kolinský, žil v domě po smrti své družky už několik měsíců docela sám. Podle sousedů neměl ve vesnici žádné nepřátele, spíš naopak, a právě proto byl jeho konec pro obyvatele oné obce tak překvapivý. To, že se stal obětí brutální vraždy, bylo zřejmé i z policistova chování, a něco podobného by právě tady nikdo nečekal.

Kladenská kriminálka vyrazila krátce poté, co operační důstojník okresního ředitelství převzal hlášení z radiostanice. Tohle byla práce pro ně. Hned objednal k případu i lékaře. Vlastimil Modrý, který se ocitl v čele skupiny, v policejní hantýrce nazývané mordparta, práci rozdělil už cestou. Několik svých lidí poslal mezi vesničany zjistit co nejvíce informací o zavražděném a zároveň udržet pořádek v okolí místa činu, sám se hned po příjezdu vrhl s techniky dovnitř. Chtěl mít jistotu, že jejich pozornosti neunikne žádná drobnost. Jenže tentokrát to opravdu neměli jednoduché, protože pachatelova pečlivost při zametání stop neměla obdoby. Všude po zemi, a dokonce i na matrace, nalil spousty vody, podlaha ve všech místnostech byla navíc posypána spoustou koření, které zřejmě mělo zmást psa při případném pronásledování či ověřování pachových stop. Jediné, co sem určitě nepatřilo, byl úlomek hole. Tou, jak se zanedlouho prokázalo, byl duchodce ubit.

Mrtvola muže ležela v nepřírozené poloze v kuchyni na gauči, vybíráme z protokolů nadporučíka Modrého o ohledání místa činu. Muž měl na sobě košili a spodky. Peřina z gauče byla nalezena na podlaze v chodbě, nasáklá vodou a krví.

Lékař, který za kriminalisty dorazil asi o dvacet minut později, nemohl mrtvolu prohlédnout nijak zevrubně, protože v místnosti pro to nebyly dobré podmínky. Na hlavě však napočítal nejméně šest zřetelných ran, způsobených pravděpodobně holí, jejíž zbytek vykoul zpod těla, když jej obracel. Přesnější úsudek přenechal pitevně.

●

Na malé vesnici bývá zvykem, že jeden o druhém téměř vše ví a vyšetřovatelé tu nemívají problém zjistit o komkoli kdejakou podrobnost z jeho života. O Josefu Kolínském toho kolegové nadporučíka Modrého zjistili také spoustu, ale zhola nic, co by alespoň náznakem mohlo souviset s nepřiliš starou vraždou. Vesničané, které se podařilo zastihnout, jen krčili rameny.

Pečlivá práce pátračů však přinesla úspěch trochu jiného druhu. V poli, jen kousek za plotem zahrady pana Kolínského, našli po dlouhých hodinách práce nejprve vyprázdněnou peněženku zavražděného, a o kousek dál poslední část zakrvácené hole. Ta byla skutečně vražedným nástrojem. Potvrdila to soudní pitva, jejíž výsledek se nadporučík Modrý dozvěděl ještě téhož dne. Josef Kolínský byl ubit dvanácti ranami holí do hlavy. Část dřeva ještě doktoři našli zaraženu v podpažní jamce mrtvého, což jen svědčilo o brutalitě, s jakou se vrah s důchodcem vypořádal.

Bylo už odpoledne a Modrého parta balila poslední kousky svého vybavení, když se jako svědek přihlásil muž, který se podle vlastních slov právě vrátil z několikadenního pobytu na montáži.

„Před týdnem, než jsem odjížděl, jsem si večer vyšel na procházku,“ vyprávěl. „Bylo pěkně, vydal jsem se za vesnici do polí, a když jsem cestou zpátky procházel kolem domu starého Kolínského, slyšel jsem nějaké volání o pomoc. Po hlasu jsem došel až k zadnímu vchodu do jeho domu a viděl, že se svítí v kuchyni. Hned jak jsem vešel, bylo mi jasné, že se něco muselo stát, protože chodba byla plná vody, válela se tam zakrvácená peřina. Pak jsem v kuchyni našel souseda zakrváceného a ležícího v takové divné poloze. Až zblízka jsem viděl, že jsou rozházené matrace pod ním, jako by v nich někdo něco hledal. Když jsem viděl, jak má příšerně zakrvácenou hlavu, myslel jsem, že musí být po něm. Chtěl jsem ho otočit, ale představte si – on se probral a začal mluvit. Povídal, že ho přepadli dva chlapi a chtěli na něm peníze. Když jim řekl, že žádné nemá, tak prý ho takhle zmlátili holí, kterou měl opřenou o gauč.“

Protože mokrá peřina se válela v chodbě, přikryl prý pana Kolínského jen dekou, pečlivě jej uložil, upravil mu postel a domluvil se s ním, že půjde pro pomoc. Blížila se ale půlnoc a nikoho ze sousedů už se mu nepodařilo vzburcovat, takže se k poraněnému muži vrátil, aby se s ním dohodl, co dál. „On ale na to, že to zase není tak hrozné, že už se mu udělalo líp, a že to do zítřka nějak počká. Ráno prý poprosí pošťačku,“ vysvětloval Jan Ťažký, který se okamžitě stal korunním svědkem případu. Až po návratu se prý dozvěděl, jak Kolínský skončil, a běžel hned vše oznámit.

●
Kriminalisté měli mnoho důvodů k radosti, že se ne právě nejčerstvější vražda začíná rozmotávat hned v první den vyšetřování. Právě tolik důvodů měli ale k opatrnosti. Svědectví Jana Ťažkého mělo už na první pohled tolik trhlin a podivných nejasností, že se nadporučík Modrý rozhodl neplašit toho muže zbytečnými dotazy a raději o něm něco zjistit. Brzy se nestačil divit. Ťažký byl podle policejních záznamů pětkrát soudně trestaný násilník, který si už v kriminále pobyl pěkných pár let. Z korunního svědka se v okamžiku stal hlavní podezřelý a Modrý se urychleně vypravil navštívit jeho bydliště.

Nepříliš útulný dům, v němž Jan Ťažký bydlel, stál přesně na opačném konci vesnice než stavení nebožtíka Kolínského. Ve dveřích kriminalistu uvítala matka podezřelého a její druhý syn. Nadporučík Modrý šel rovnou k věci, zajímal se především o Ťažkého alibi. Matka jej překvapila. Od začátku bylo jasné, že podezřelému synovi nijak nefandí: „Tehdy večer přišel domů hodně pozdě, mohlo být už k půlnoci. Já jsem nespala, protože mi bylo divné, kde se může potulovat. Obvykle to nedělá. Pak přišel a z kapes vytáhl pánské hodinky, nějaké další drobnosti a taky peníze. Kde to vzal, neřekl, když jsem se ho na to ptala, prošel kolem, jako bych byla vzduch, a zavřel se v koupelně.“

Ťažkého bratr Marian matčina slova jen potvrdil a podivil se nad tím, když Modrý začal mluvit o Janově pracovním po-

bytu na montáži. „Byl doma celý týden, jak jste na to přišli?“ tvrdil udiveně.

Vše, co onoho večera podezřelý přinesl domů, Modrému jeho matka vydala. Ověřit, že šlo skutečně o věci z majetku pana Kolinského, bylo otázkou několika hodin. Stará paní navíc vypověděla, že den po synově nočním návratu našla v koupelně do studené vody namočené synovy kalhoty, které byly podle jejího názoru od krve. Jenže už je vyprala a s tímhle důkazem už se tedy počítat nedalo. Stejně jako s botami, které prý byly také zakrvácené, ale z bytu záhadně zmizely. I tak už měla kriminálka dost důkazů na to, aby mohla vraha pořádně zmáčknot.

●
Jeho historka nebyla špatně vymyšlená, ale jakkoli zkušený kriminálník to byl, své alibi překombinoval a nedokázal do-
táhnout do konce. Správně předpokládal, že při prohlídce se mohou najít nějaké stopy, které by k němu mohly policisty dovést, a proto přišel s příběhem, který jeho přítomnost v domě ospravedlňoval. Neznámé lupiče už Kolínský nikdy nepopíše, to dobře věděl, a nadporučík Modrý mohl jen žasnout nad jeho mistrnou fabulací. Jenže při svých setkáních s policií stál celý život na druhém břehu a byl zřejmě přesvědčen, že svědka, toho, kdo s vyšetřovateli dobrovolně spolupracuje, už nijak dál neprověřují. Asi proto tak hloupě zanedbal argumenty pro svou údajnou téměř týdenní absenci, a to nejzákladnější domluvu s rodinou. Ostatně, při svých relativně krátkých pobytech na svobodě nebyl doma nikterak vítaným hostem a ochranu před policií tu asi ani hledat nemohl.

Jan Ťažký se ovšem ani pod tlakem tak výmluvných argumentů nehodlal vzdát. Okamžitě poté, co jej předvedli do kanceláře nadporučíka Modrého, oznámil, že bez přítomnosti advokáta neřekne ani slovo. Ani pak, když se přidělený advokát dostavil, se ale Ťažký k problému vyjádřit nehodlal. Nic nepomohlo, že se při pozdějších opakovaných domovních prohlídkách našly ještě další stopy, které svědčily o jeho vině.

Až po několika dnech připustil, že v domku zavražděného nejen byl, ale ukradl tam i ty věci, které policistům vydala jeho matka.

„Udělal jsem to, když jsem se ke Kolínskému tehdy večer vrátil bez slíbené pomoci,“ tvrdil. „Moc si mě nevšímal, a tak se mi to podařilo sebrat docela snadno. Rozhodně jsem ho ale nezabil já.“

Právě u této vraždy se nakonec ukázalo, jak důležitou roli při vyšetřování hraje pořizování fotografií a videozáznamu. Ten totiž znovu a definitivně potvrdil, že Ťažký nemluví pravdu. Ukázal, že důchodce nebyl nalezen na upraveném lůžku a přikrytý dekou, jak podezřelý tvrdil, ale celý zkroucený na zpřeházených matracích a bez deky, která se ostatně nenašla ani na jiném místě v domě.

I když se obhajobu Jana Ťažkého podařilo kriminalistům věrohodně vyvrátit, on sám se k vraždě nikdy nepřiznal. Přesto byl obžalován z trestných činů vraždy a loupeže. Krajský soud jej jako zvlášť nebezpečného recidivistu odsoudil k dvacetiletému pobytu ve vězení. Vrah se sice odvolal, ale Nejvyšší soud původní verdikt pouze potvrdil.

Vyznání bez okolků

Dívka už měla nejnejpříjemnější část své každodenní cesty do práce téměř za sebou. Ztemnělá alej ji dovedla až k boční bráně stadionu v Malšovicích u Hradce Králové, když tu náhle v křoví před sebou uviděla muže. Lekla se. Právě takovou situaci si při nesčíslných ranních cestách do zaměstnání se strachem představovala už mnohokrát. Přesto si ale zachovala chladnou hlavu a doufala, že si jen někdo odskočil z cesty na záchod. Pokračovala v chůzi, ale po chvíli za sebou zaslechla kroky. Neotáčela se, jen poněkud zrychlila, když ucítila silný úder do hlavy.

Vykřikla a začala utíkat, co jí síly stačily. Uběhla však jen pár metrů a následovala další rána, po které klesla na chodník. Pochopila, že její nejhorší představy docházejí naplnění. Začala křičet o pomoc a neznámý muž jí vši silou zakrýval ústa. Stále vyhrožoval, že ji zabije, jestli nezmlkne, a do úst jí začal cpát hlinu. Věděla, že nemá šanci bránit se nějak dlouho, a proto se rozhodla alespoň získat čas. Zklidnila se a požádala násilníka, aby povolil sevření, že se nějak dohodnou. Pomohl jí vstát, dokonce jí podal i ztracenou botu a kývl na její nabídku, aby pooděšli někam dál. Ve chvíli, kdy se oba upravovali a čistili hlinou a listím ušpiněné šaty, zahlédla dívka na silnici světla příjezdějícího autobusu.

Byla to jediná šance. Vyrasila na silnici a začala zuřivě mávat rukama na řidiče. Muž se po ní okamžitě vrhl a srazil ji do příkopu, ale šofér zřejmě pochopil, co se před ním odehrává. Prudce sešlápl brzdy a zastavil téměř na místě. Surovec vyskočil a dal se na útěk, děvčeti pomohli do autobusu a odvezli je na nejbližší policejní stanici.

Pavčina Doubková, kterou 20. dubna 1974 přivedl otrhanou a v šoku řidič ČSAD v Hradci Králové na policejní okrsek, popsala člověka, jenž se ji pokusil znásilnit, velmi detailně. V autobusu, který byl její spásou, seděl kromě řidiče jen jediný cestující. Ani jeden z nich však nebyl schopen říci o neznámém cokoliv podstatného.

„Když jsem zastavil a vyběhli jsme ven, neviděli jsme už nikoho,“ líčil příhodu řidič kapitánu Lešákovi z kriminálky. „Zmizel v té tmě. Starali jsme se hlavně o děvče, protože v první chvíli to s ní vypadalo o moc horší, než se nakonec ukázalo.“

Policisté obratem vyrazili na místo přepadení, strážené už kolegy z obvodu před případnými zvědavci. Našli však jen zvalenou trávu na obou okrajích silnice, jinak vůbec nic. Služební pes zachytil stopu a prohnal svého psovoda dobré dva kilometry, jenže na prostranství, kudy už ráno stačily projít desítky lidí, zůstal bezmocný. Bylo to v místech hustě zastavěných paneláky, rodinnými domky i podnikovými ubytovnami. Kapitán Lešák si vyžádal posily, aby se mohl pustit do rozsáhlejšího pátrání především v ubytovnách a jejich okolí, a současně vyslal svého kolegu poručíka Maška do nemocnice, aby zjistil, jaký je zdravotní stav napadené a rozsah jejích zranění.

„Na loktech má velké odřeny, ale to je naštěstí všechno,“ konstatoval lékař a kriminalistu potěšil informací, že na kabátu Pavliny Doubkové našel pravděpodobně sliny, které odebral a připravil na odeslání k expertize. Z těchto výměšků lze totiž určit krevní skupinu a lékařova prozíravost slavila úspěch. Rozbor totiž zanedlouho prokázal, že vzorky patří pachateli, protože vykazují jinou krevní skupinu, než má přepadená.

Pátrání Lešákových lidí ovšem zatím úspěch neslavilo. Hledali nejen pachatele, ale snažili se najít alespoň případné svědky podezřelého chování někoho z místních. Jejich úsilí žel nepřineslo žádný podstatný výsledek. Fakt, že vyšetřování tohoto případu nebude ničím jednoduchým, se potvrdil i v příštích dnech, kdy prověrkami prošly všechny známé postavičky tamní galérky. Všichni měli skálopevné alibi, které se nepodařilo rozbit, přestože na případu pracovali ti nejzkušenější kriminalisté. A pak se stalo to, čeho se kapitán Lešák v duchu obával nejvíc.

●
Šest dní po napadení Pavlíně Doubkové se kdosi pokusil u Fakultní nemocnice v Hradci znásilnit další ženu. Zaměstnankyně tohoto zdravotnického zařízení, Kateřina Krabová, ovšem dopadla podstatně hůře. Lešák se za ní se svými lidmi musel vydat na chirurgické oddělení nemocnice, kde byla hospitalizována. Útok, který se odehrál necelých čtyři sta metrů od místa předchozího incidentu, byl tentokrát mnohem agresivnější a oběť skončila s tržnou ránou na hlavě, obrovskou podlitinou, poraněním úst a dalšími pohmožděninami.

Jakkoli zatím neexistovaly důkazy o tom, že spolu oba pokusy o znásilnění souvisejí, byli kriminalisté v duchu přesvědčení, že za vším stojí jediný pachatel. Na místě ovšem našli opět jen zvalenou travu a v poli asi deseticentimetrové torzo stopy po mužské obuvi. Nasazení služebního psa opět vzbudilo nemalé naděje, ty ovšem pohasly na jedné z autobusových zastávek, kde zřejmě stopa končila. Ošetřující lékař mezitím povolil poručíku Maškovi alespoň velmi krátký rozhovor s poraněnou ženou.

„Šla jsem na nemocniční ubytovnu a koutkem oka jsem na okamžik zahlédla muže, který právě přecházel přes silnici.“ Mluvila pomalu a tiše, více než sama poranění se na jejím hla-se podepsal šok a přestátá hrůza. „Rozhodně mě v tom okamžiku nenapadlo nic špatného. Ale najednou jsem za sebou uslyšela kroky a automaticky přidala do kroku. Chtěla jsem se

nenápadně podívat za sebe, ale než jsem to stihla, dostala jsem hroznou ránu do hlavy. Vykřikla jsem a začala utíkat, ale okamžitě mě praštil podruhé. To už jsem spadla na chodník, muž se na mě vrhl a snažil se mě odtáhnout do pole. Bránila jsem se a zároveň mi bylo jasné, že to dlouho nevydržím. Snažila jsem se rozhlížet po okolí, ale nikdo, kdo by mi mohl pomoci, se neobjevoval. Začala jsem křičet a toho chlapa to naštvalo, začal mi rvát do pusy hlinu z pole. Tvrdil přitom, že mě zabije, jestli nezavřu hubu. Skoro jsem omdlívala strachy. Najednou se na silnici objevila na kole starší žena, viděla nás a začala křičet, ať mě nechá být. Jí se nelekl, ale když přijel ještě nějaký člověk na motorce a taky zastavil, dal se ten chlívák na útěk. Do nemocnice mě dovezl ten na motorce a spolu s doktorem zavolali policii," vyprávěla přerývaně Kateřina Krabová.

Pachatel byl podle jejích slov asi pětadvacet let starý, vysoký byl asi metr sedmdesát pět, podsaditý a měl tmavé kratší vlasy. Přesně popsala i jeho oděv. Měl na sobě tmavé kalhoty a hnědou teplákovou bundu, na rukou nějaké rukavice. Mluvil normální češtinou bez přízvuku, nepáchl z něj alkohol ani cigarety.

Kriminalisty její výpověď ještě více utvrdila v názoru, že autor obou případů je týž člověk. Způsob provedení obou útoků byl takřka shodný, v mnoha ohledech se podobal i popis pachatele, a navíc obě ženy onen neznámý napadl téměř na jednom místě. Lidé kapitána Lešáka znovu a znovu pročešávali celé okolí, ale výsledek se stále nedostavoval.

Obrat ve vyšetřování nastal až třetího května ráno, kdy první z napadených, Pavlína Doubková, zahlédla na autobusové zastávce muže, v němž zcela bezpečně poznala pachatele. Okamžitě běžela do nejbližší telefonní budky a volala policii. Dvě auta s majáky u ní zastavila sotva dvě minuty poté, co položila sluchátko. Než stačila policistům ukázat, kudy násilník ze zastávky odcházel, dorazily na místo další posily.

Bylo asi čtvrt na šest a z toho se dalo usuzovat, že muž mířil s největší pravděpodobností do zaměstnání. Nikdo z lidí, kteří se uniformovaným policistům připletli do cesty, ovšem člověka podobného popisu neznal ani neviděl. Kousek od autobusové zastávky stála ale ubytovna jednoho královéhradeckého podniku, a na ni se kapitán Lešák rozhodl upnout svou pozornost. Dvojice kriminalistů zůstala na místě a mezi zastávkou a ubytovnou pendlovala až do pozdních nočních hodin.

Přesněji až do chvíle, kdy Lešákovi zavolal vrátný z ubytovny. „Pane kapitáne,“ ozvalo se naléhavě ze sluchátka, „právě teď se sem vrátil nějaký Jan Arbes. Má na sobě přesně to, co jste mi tu dopoledne popisovali.“

Byla hodina po půlnoci, ale tahle informace zvedla celý Lešákův tým na nohy. Auta opět vyrazila k ubytovně s novou nadějí na úspěch. Za několik okamžiků byl Jan Arbes zadržen ve svém pokoji. Před kapitána jej předvedli ve žlutých manšestrových kalhotách a černém saku, stejném oblečení, jaké popsala první z napadených. Lešák měl trumfy v rukou a na zadrženého uhodil bez dlouhého otálení. Arbes se k pokusu o znásilnění stejně rychle přiznal.

●
Radost kriminalistů však netrvala dlouho. Když se totiž šéf vyšetřování zmínil o druhém útoku, jehož obětí byla Kateřina Krabová, Arbes se proti obvinění důrazně ohradil, a co víc: popřel i to, co už přiznal předtím, tedy napadení Pavlínou Doubkové. „Všechno jsem si vymyslel,“ tvrdil, „nic jsem neudělal, tohle není můj styl.“

Lešák měl v rukávě ještě jedno eso. Nechal do kanceláře přivést Doubkovou, která pachatele okamžitě poznala a zasypala jej lavinou nadávek. Arbes zůstal sedět jako zmoklá slepice a definitivně doznal, že se tuto ženu pokusil znásilnit. O Kateřině Krabové ovšem nadále odmítal hovořit. Kriminalisté na víc nečekali, našli mu teplé místočko v cele a vyrazili na domovní prohlídku v ubytovně. Našli kabát a bundu s krevními skvrnami, a tudíž i důvod k uvalení vyšetřovací vazby na

podezřelého. Druhý den měla Jana Arbesa poznat mezi pěti muži Kateřina Krabová, ta si však přesnou podobu nedokázala vybavit a nakonec neukázala na nikoho.

Kriminalisté nedali násilníkovi neúspěch druhé rekognice nijak najevo a sebevědomě se pustili do Arbesova dalšího, velmi podrobného výslechu. Podezřelý se tentokrát přece jen trochu rozpovídal: „Špatně se seznamuju se ženami. Byl jsem sice šest let ženatý, ale nikam to nevedlo. Manželka ode mne odešla a já nedokázal jinou ženskou normálně sbalit. Začal jsem je oslovovat i na ulici, ptal jsem se, co dělají večer, jestli nepotřebujou společnost a podobně. Tou dobou jsem je ještě k ničemu nenutil. Vždycky mě poslaly do háje a já je taky. Pak jsem se ale přestal ovládat a začal je napadat i fyzicky.“

Bylo zřejmé, že kapitán Lešák má před sebou skutečně autora obou pokusů o znásilnění. Zanedlouho to dokázaly i rozborý krevních stop na jeho oděvech a srovnání otisku podrážky, zajištěné v poli u nemocniční ubytovny, s pachatelovými botami.

Nebýt náhody, která nedlouho po činu svedla oběť a pachatele na autobusové zastávce, měla by kriminálka plné ruce práce ještě asi hodně dlouho. Jan Arbes totiž nikdy dříve nebyl trestán a policistům by v tomto případě nepomohly ani sebelepe vedené kartotéky. Stavem obviněného se, jak je v takových případech obvyklé, zaobírali znalci z oboru psychiatrie a psychologie. Podle jejich posudku byly jeho rozumové schopnosti snižené na úroveň slaboduchosti, což ještě umocňovala závislost na alkoholu. Arbesova rozpoznávací schopnost v době útoku byla podle nich mírně snižená. Nakonec se podařilo prokázat mu celkem tři útoky na ženy během relativně krátké doby. Za pokusy o znásilnění a omezování osobní svobody dostal nakonec čtyři a půl roku nepodmíněně.

Host přivezl smrt

Telefon pražské záchranky se jednoho záříjového dne v roce 1980 hlasitě rozdrnčel už ve čtyři hodiny ráno. Neznámý muž oznámil roztřeseným hlasem, že těžce poranil svého kamaráda, a dožadoval se pro něj okamžité pomoci. Říci své jméno rázně odmítl. Kdo by se také divil, přiznával se k trestnému činu. Jméno zraněného však záchranářům prozradil, stejně jako adresu bytu, kde k oné tragédii došlo, a navíc uvedl, že kamaráda pobodal nožem. Sestra, která tehdy v dispečinku sloužila, prokázala nebývalou rozvahu, když se pokoušela rozhovor protahovat a mezitím na případ upozornit i policii. Jenže oznamovatel zřejmě hru po chvíli pochopil a náhle zavěsil telefon.

Policejní výjezdovka dorazila na místo deset minut po čtvrté hodině, stejně jako sanita s pohotovostním lékařem. Už v chodbě domu byla k vidění spousta krvavých stop. Byly nejen na schodech, ale i na stěnách a na zábradlí. Vedly neomylně k bytu ve druhém poschodí. Dveře se štítkem nesoucím jméno Zdeněk Číhal byly mírně pootevřené...

●
Hned za dveřmi ležel muž v obrovské kaluži krve a nikdo nebyl na pochybách, že již nežije. Jeho totožnost se jménem uvedeným na dveřích vzápětí potvrdil jeden ze sousedů, jehož

vytáhl neobvyklý hluk v domě z postele. Kromě mrtvého však v bytě, který kriminalisté okamžitě prohledali, nebyl nikdo.

„Není mrtvý dlouho, může to být jen několik minut,“ hlásil už šéfovi výjezdové skupiny majoru Sudovi doktor. „Jedno bodnutí má v hrdle a v podbřišku, další čtyři na levé polovině hrudníku. Taky ruce má pořezané.“ Podle lékaře však bylo možné, že tato zranění nezpůsobila smrt okamžitě. „Ještě několik minut mohl docela klidně chodit,“ prohodil lékař z pohotovosti před svým odchodem a nařídil převezení těla k soudní pitvě.

Major Suda už zatím získal Číhalova osobní data a jeho policejní záznamy. Byly celkem bohaté, protože mrtvý měl za sebou několik pobytů za mřížemi. A z toho plynuly také jeho vztahy s lidmi velmi podobného ražení. Nikdy se netajil tím, že jde o kamaráda z kriminálu, pokud ho některý navštívil a vzbudil pozornost sousedů. Ti dávali obvykle najevo celkem pochopitelnou nelibost nad takovými hosty v domě. Naposledy si Zdeněk Číhal odpykával trest ve Valdicích. Vrátil se před třemi roky, okamžitě si našel zaměstnání a od té doby také skutečně řádně pracoval. To pátračům potvrdila i matka mrtvého a jeho sourozenci, kteří bydleli sotva pár set metrů od místa činu. Ani s jejich pomocí, ani po výsleších většiny Číhalových sousedů se však ráno nepodařilo zjistit, kdo mohl být záhadným oznamovatelem násilného útoku. Samotné nájemníky se pečlivým ověřováním jejich alibi podařilo z okruhu případných podezřelých postupně vyloučit.

Jeden ze Sudových techniků našel v bytě pohlednici podepsanou jakýmsi Jirkou. Lístek byl poslán nedávno z Nového Jičína a pisatel sliboval Zdeňku Číhalovi návštěvu, jakmile se dostane do Prahy. Cenné informace pak kriminalisté získali od dvou homosexuálů, kteří společně bydleli o patro pod Číhalem a z bytu vyšli až hodně po poledni.

„Viděli jsme včera Zdeňka s nějakým mužem, kterého neznáme,“ vypověděli. „Nikdy předtím u něj určitě nebyl. Seděl s ním nejdřív v hospodě, ta je nedaleko odtud. Říkal, že je to

kamarád, se kterým seděl naposledy ve Valdicích. Prý není z Prahy, přijel sem jen na návštěvu. Ani nám ho nepředstavil, ale v noci ten chlápek najednou bouchal na naše dveře a chtěl, abychom mu půjčili boty a kalhoty. Měl na sobě jen trenky, byl celý od krve a tvrdil, že Číhala zranil. My jsme mu ale nevěřili, dali jsme mu, co chtěl, a poslali ho do háje. Pak jsme šli spát a nezaregistrovali jsme vůbec, že je dům plný lidí.“

Také matka zavražděného si později vzpomněla, že mělo jít o nějakého kamaráda z Moravy, který se synem naposledy seděl ve Valdicích.

●
Výsledky soudní pitvy potvrdily odhad doktora z pohotovosti, který mrtvolu Zdeňka Číhala poprvé ohledával. Příčinou smrti bylo totiž vdechnutí krve z bodných ran na krku a hrudniku. Samotná zranění nevedla ještě podle soudních lékařů k okamžité smrti a oběť se mohla i po útoku po určitý čas pohybovat, dokonce i chodit. V Číhalově krvi bylo zjištěno 0,65 promile alkoholu.

Major Suda se rozhodl požádat o spolupráci své kolegy v Novém Jičíně, odkud měl pocházet jistý Jiří Piša, podle vězeňských záznamů jeden z posledních Číhalových spolunocležníků z Valdic. Tahle adresa trvalého pobytu navíc náramně odpovídala razítku na pohlednici, nalezené v bytě oběti. Trvalo jen pár hodin, než se šéf novojičínské kriminálky ozval. Všechno do sebe nádherně zapadalo. Jiří Piša, několikrát soudně trestaný recidivista, měl právě v této době pobývat v psychiatrické léčebně v Opavě. Jenže před několika týdny utekl.

„Od té doby po něm pátráme, a bez úspěchu,“ líčil policista z Nového Jičína. „Vůbec bych se nedivil, kdyby se chtěl ztratit zrovna v Praze. Pošlu vám jeho poslední fotografii...“

Že je muž na fotografii, která přišla z Nového Jičína, tožný s neznámým Číhalovým hostem, pak Sudovi okamžitě potvrdil homosexuální pár z domu, kde k vraždě došlo. Vyšetřování dostalo najednou optimističtější rozměr. Bylo alespoň zřejmé, koho má policie shánět. Na Pišu byl vzápětí vydán

příkaz k dodání do vazby a bylo vyhlášeno pátrání. A to dokonce celostátní, protože by bylo divu, kdyby po tom všem z Prahy nezmizel. Jak se ukázalo, byl to odhad správný. Stopu ovšem zachytili ještě pátrači v Praze.

Zjistili totiž ze záznamů, které prohledávali, že na pražském Hlavním nádraží ztropil pozdvižení jakýsi muž popisu velmi podobného hledanému Pišovi, který byl stížen záchvatem epilepsie. Dotyčný měl na nádraží ohrožovat nožem ostatní cestující, a to i ty, kteří se mu pokoušeli pomoci. Nakonec byl odveden na tamní ošetřovnu, kde se po chvíli uklidnil, a když posléze prohlásil, že už je mu dobře, propustili jej. Neměl doklady, ale uvedl, že je ročník 1948, což odpovídalo Pišovu věku. Jediné, co u něj našli, byla prý platná jízdenka do Chebu.

Kriminalisté sice důkladně prohledali každý kout Hlavního nádraží, ale sami dobře tušili, že Piša už jízdenku určitě využil. Hlavní síla pátrání byla proto zaměřena na Chebsko. Nepodařilo se však zjistit, u koho by tu hledaný vrah mohl hledat azyl. Na určitou dobu jako by se po něm země slehla. Jenže tohle období naštěstí netrvalo příliš dlouho. Po pražských, novojičínských a chebských policistech přišli ke slovu kolegové z Českých Budějovic.

V Budějovicích totiž neznámý muž ukradl osobní auto a po nedlouhém svezení s ním havaroval nedaleko Prachatic. Vyprostil se z vozu a pokoušel se celkem pochopitelně utéct, ale měl smůlu. Chytil ho lesník, který tudy shodou okolností právě procházel a poznal ve zlodějovi hledaného muže z pátrací relace v televizi. S kulovnicí v zádech přivedl podezřelého na lesní správu, odkud o úlovku telefonem okamžitě vyrozuměli policii. Z Prachatic putovalo do Prahy nejprve hlášení pro majora Sudu, a za ním pak služebním vozem zatčený Jiří Piša. Kriminálka mohla konečně chystat výslech, který ukončí štvanicí na Číhalova vraha.

Výslech začal brzy poté, co hlavního podezřelého v případě vraždy vyklopil prachatický žigulík na dvoře kriminálky v Pra-

ze. V Píšových dosavadních záznamech stálo, že po dopadení obvykle nezapírá, a své zvyky starý kriminálník i tentokrát dodržel. Přiznal se okamžitě.

●
„Ten večer jsme přišli z hospody pozdě a unavení a hned vlezli do postele,“ líčil poslední chvílky kamarádova života. „Nebyli jsme ale nijak zvlášť opilí, jen utahaní, takže jsme padli na to letiště v jeho ložnici a za chvíli spali. Najednou jsem se ale probudil a zjistil jsem, že na mě zase jde ten záchvat epilepsie. Tušil jsem, co bude následovat, a protože jsem Zdeňka nechtěl rušit, ustlal jsem si pro zbytek noci na zemi. Upadl jsem do bezvědomí, a když jsem se probral, vůbec jsem nechápal, kde jsem. Měl jsem dokonce pocit, že jsem se zase ocitl v opavské léčebně. Trásl jsem se po celém těle a začal šplhat na válečku, kde klidně spal Zdeněk. Najednou se ale probudil a já ho začal mlátit. Vůbec jsem si neuvědomoval, koho mám před sebou, že je to můj nejlepší kamarád. Víím, že se mě pokoušel tisknout ke zdi pokoje a prosil mě, ať ho pustím ven. Já místo toho sáhl pro nůž a několikrát jsem do té postavy bodnul. Až po chvíli se mi začalo vyjasňovat: že jsem v Praze, dokonce v bytě svého kamaráda, a on leží na chodbě v kaluži krve. Jak se tam dostal, nevím. Rychle jsem se oblékl a běžel přivolat pomoc, ale do bytu už jsem se raději nevracel. Dostal jsem se nějak až na nádraží a koupil jízdenku do Chebu. To byl můj starý plán, už v léčebně jsem snil o tom, že se nějak pokusím utéct do Německa. Teď, s vraždou na krku, jsem tam chtěl být co nejrychleji.“

Do Chebu prý skutečně dojel a vydal se za dalším známým, se kterým pobýli nějaký ten měsíc v kriminálu. Ten mu pomohl, dal mu čisté prádlo a jídlo a o dva dny později Piša zamířil stopem do Plzně a dál do Českých Budějovic. Tady ukradl auto a zbytek už známe... Výčet jeho zločinů se však touto anabází zdaleka nevyčerpá. Jak majora Sudu upozornili kriminalisté z Nového Jičína, byl Piša podezřelý ještě z dalších nepravostí, které stihl napáchat po svém útěku z psychiatrické

léčebny. Ani v tomto případě nezapíral a vyličil majoru Sudovi, jak na silnici několik kilometrů za Valašským Meziříčím přepadl mladou ženu, kterou pak v silničním příkopu znásilnil a nakonec ještě okradl o stokorunu.

„Vyhrožoval mi zabitím, když jsem se pokoušela utéct,“ vypověděla do původního protokolu třicetiletá oběť Píšových choutek. „Vypadal tak divně, nepřičetně, že jsem se nakonec radši ani moc nebránila.“ Vrah a násilník se pak přiznal ještě k jednomu případu. S ukradeným autem zastavil kousek za Valašským Meziříčím šestatřicetileté stopaře, s nímž o kousek dál sjel na lesní cestu a opět se ji pokusil znásilnit. Tehdy ho však vyrušil lesní dělník vracející se z práce, a proto nechal ženu ženou, skočil do auta a honem ujel. O pár hodin později prý kdesi ukradl další vozidlo, u kterého se mu podařilo zadřít motor. Do aut se vůbec vloupal ještě několikrát, aby si zajistil obživu krádežemi nějakých cennějších věcí.

Vyšetřovatelé měli co sepisovat. Na konci mnohahodinového výslechu stálo obvinění z pěti trestných činů včetně vraždy, kterou to vše vlastně skončilo. V Píšově případě však nakonec sehrál klíčovou roli posudek psychologů a psychiatrů, který vrahovi ušetřil mnoho let svobody. Podle nich totiž nemohl Jiří Píša v době spáchání vraždy své jednání nijak ovlivnit a nebyl ani schopen rozpoznat jeho nebezpečnost. „Za čin nemohl být trestně odpovědný,“ zněl závěr znaleckého posudku. Stíhání pro vraždu bylo proto zastaveno, ale před soud se tenhle člověk přece jen dostal. Za další delikty, kterým se doznal, skončil za mřížemi na osm let.

Nepotrestaná pěst

O tom, že dostat za mříže evidentního lumpa je někdy zpropadeně obtížné, se na konci osmdesátých let přesvědčili jihomoravští kriminalisté. Příběh, který začal v srpnu 1986 před jednou třebičskou restaurací, přinesl spoustě lidí moře práce, ale člověku, který zavinil lidskou smrt, dal nakonec jen a jen svobodu.

●
Teplý srpnový večer začal pro policisty v Třebíči anonymním telefonátem. Kdosi patrně z telefonní budky vzrušeným hlasem oznamoval, že před jednou tamní hospodou leží muž, kterého napadl jakýsi surovec. Upozornil, že zraněný je celý od krve a jde mu o život.

Dva uniformovaní policisté pak skutečně před restaurací Atom našli muže, který ležel nohama na chodníku a zbytkem těla ve vozovce. Byl opravdu silně zkrvavený a lidé, kteří postávali v těsném kruhu okolo napadeného, ujistili hlídku, že pohotovost je už na cestě. Přestože zvědavců bylo na místě dost, na otázku, co že se tu vůbec odehrálo, odpovídali pouze krčením ramen. Jediné, co se pořádkovým policistům podařilo zjistit, byla totožnost zraněného. Mělo jít o Jana Modrého, mladíka bydlicího nedaleko odsud.

Ještě před příjezdem sanity bylo jasné, že mužova poranění budou velmi vážná. Krvácel totiž především z uší. Lékař také

provedl jen rychlé ošetření a Jana Modrého co nejrychleji odvezl do nemocnice. Tam se všechna podezření jen potvrdila. Přístroje prokázaly komplex zlomenin v pravé spánkové krajině a krvácení do mozku. Pacientově přežití nedávali doktoři velké šance.

Kriminální službu tehdy na místo napadení přivedl nadporučík Boleslav Hrách. Tentokrát zůstali technici prakticky bez práce, protože místo střetu zdupali svědkové a čumilové. I teď bylo těžké je vystrnadit. Podařilo se ale přece jen najít lidi, kteří byli incidentu přítomni a poskytli poměrně velmi přesný popis útočníka. Nadporučík Hrách si okamžitě vyžádal od svých šéfů posily a s pomocí několika hlídek pak propátral širší okolí zmíněné restaurace.

Pátrání trvalo několik hodin a zdálo se být marné. Po muži popisovaného vzhledu jako by se země slehla. Zbývalo propátrat už jen několik uliček a Hrách naštěstí trval na svém. Skutečně až nyní narazila jedna z hlídek na chlapa, který popisu přesně odpovídal, byl řádně opilý a zdálo se, že mezi popelnicemi, kde byl objeven, strávil už nějakou tu chvíli spánkem.

„Vypil jsem nejmiň osm piv,“ snažil se vysvětlit policistům, „byl jsem pořádně opilý a v tom stavu jsem nechtěl jít na ubytovnu, protože to tam neradi vidí.“ Ukázalo se, že skutečně bydlí v jedné třebičské ubytovně a jmenuje se Zdeněk Čmelda. Zaměstnán byl na stavbě plaveckého bazénu jako střelmistr. Přestože se choval velmi vstřícně a jeho slova se podařilo ověřit jako pravdivá, putoval Čmelda s hlídkou do kanceláří kriminálky. Nadporučík Hrách se pochopitelně zajímal především o jeho alibi, a podezřelý začal opravdu ze široka.

„Celý den jsem připravoval odstřely, a protože bylo přílišné horko, zašel jsem pak na nějaké to pívko,“ líčil kriminalistům. „Doprovázela mě kamarád, ale pak jsem zůstal sám a musel jsem být pořádně opilý, protože si od chvíle, kdy jsme se rozešli, vůbec nic nepamatuju. Až to, že mě policajti sebrali u těch popelnic. Ani nevím, co jsem měl vlastně udělat.“

Nijak věrohodně Čmeldova slova Hráchovým uším nezněla. A za pravdu mu dali i svědci, kteří se později přihlásili a doplnili to, nač si Čmelda sám vzpomenout nechtěl či neměl. Podle nich se totiž střelmistr, hned jak vylezl z hospody, začal navážet do hloučků mladých, kteří postávali před vchodem. Zvlášť nevybíravě se choval k děvčatům, se kterými se snažil dát do řeči a pozvat je do ubytovny. Jen Honza Modrý prý utrousil poznámku o tom, že by měl dámy nechat na pokoji, a vzápětí dostal od Čmeldy ránu pěstí přímo do obličeje. Padl přitom hlavou nešťastně právě na obrubník a už nevstal. Právě tito svědci volali tehdy ještě anonymně policisty na místo.

Ve chvíli, kdy se začal případ vyjasňovat a na Čmeldu se hrnuly důkazy jako lavina, přišla od lékařů zpráva o smrti Jana Modrého. Druhý den po zranění byl převezen na neurochirurgickou kliniku do Brna, kde ovšem následkům zranění podlehl. Příčinou smrti byla podle protokolu z následné pitvy destrukce mozkové tkáně s krvácením do mozkových obalů a mozku a zlomeniny spodiny a klenby lebeční. *Zranění bylo způsobeno úderem značné intenzity, uzavírala lékařská zpráva.* Bylo zřejmé, že rána pěstí musela být pořádná, ale mnohem horší pro Jana Modrého byl zřejmě náraz o obrubník.

V této chvíli ovšem Zdeněk Čmelda pochopil, že začíná jít do tuhého a že své opilecké číslo zřejmě zaplatí velmi tvrdým trestem. A tak náhle začal měnit taktiku: „Dělal jsem předtím celý den s tou výbušninou, s gelamontem, a asi to na mě nějak zapůsobilo. Vzpomínám si, že mi nebylo nejlíp, a vůbec nevím, co jsem pak dělal,“ hájil se.

Hráchovi bylo zřejmé, že má co do činění s velmi účelovou výmluvou, ale musel nechat takovou možnost prověřit. Odborníci připustili, že gelamont je opravdu jedovatá látka, která může prostupovat i nepoškozenou pokožkou, ale převším při její výrobě a ne při manipulaci s hotovou trhavinou. Úplně vyložené podle nich bylo, že by pouhým dotykem mohl být zasažen střelmistrův centrální nervový systém. Zvlášť ve vol-

ném terénu, kde Čmelda odstřely připravoval. A kdyby už ano, příznaky by určitě neušly pozornosti jeho kolegů.

Kriminalista měl tedy v ruce další trumf, ale čekat musel ještě na výsledky zkoumání duševního stavu podezřelého. A ty zahrály do karet spíše Čmeldovi. Podle posudku totiž u něj nemělo jít o obvyklé alkoholové opojení, ale o komplikovanou opilost, do níž se promítala i celodenní práce v horku s chemikálií, která prý přece jen může způsobovat bolest hlavy a ovlivňovat snášenlivost těla vůči alkoholu. Navíc mohl být Čmelda rozrušen po rozvodu, od něhož ještě neuplynula tak dlouhá doba. Zdeněk Čmelda tedy netrpí duševní chorobou, ale v důsledku komplikované opilosti mohl jen částečně rozpoznat nebezpečnost svého jednání a také se ovládat.

●
Vyšetřování prokázalo, že příčinou smrti Jana Modrého je Čmeldův útok, a proto nadporučík Hrách se spisem obžalovaného seznámil. On ani jeho advokát neměli námitek a věc se dostala před prokurátora. Jenže prokurátor nesdílel vyšetřovatelův důkazní optimismus a případ vrátil Hráchovi k došetření. Odůvodnění bylo prosté: připouštějí-li alespoň někteří znalci, že opilost obviněného byla komplikovaná, že ji dosud nezažil, a tudíž ani nemohl předpokládat, nebyl by Čmelda trestně odpovědný a v úvahu by dokonce připadalo i zastavení trestního stíhání.

Nadporučík Hrách dostal za úkol doplnit revizní znalecký posudek z oboru psychologie a psychiatrie, ke zkoumání byl přibrán i neurochirurg. Přípravy posudku se ujala psychiatrická léčebna v Jihlavě a věnovala se této práci několik měsíců. Její verdikt byl ovšem jasný: chování zkoumaného podle odborníků zcela odpovídalo běžné opilosti, jeho ztráta paměti nebylo nic jiného než alkoholické „okno“. Zdeněk Čmelda jednal před Atomem naprosto účelně, choval se v podstatě přirozeně, a právě tak postupoval i po útoku na Jana Modrého. Znalci na závěr posudku doporučili protialkoholní léčbu obviněného ústavní formou.

Ted' mohl Hrách případ s klidným svědomím uzavřít. Čmeldův čin charakterizoval jako velmi nebezpečný, protože útok byl veden velkou silou na hlavu napadeného.

Okresní soud pak uznal Zdeňka Čmeldu vinným z trestného činu ublížení na zdraví a poslal jej na čtyři roky za mříže. Jenže agresivní střelní mistr se rozhodl nevzdat se své svobody lehce. Proti rozsudku se ještě v soudní síni odvolal s odůvodněním, že nebylo dostatečně prověřeno působení gelamontu na jeho organismus, a krajský soud na základě tohoto odvolání rozsudek v plném rozsahu zrušil.

Stejně jako nedávno nadporučík Hrách, dostal nyní věc k došetření soud prvního stupně. Čmeldův obhájce požádal, aby byl ke zkoumání přibrán znalec z oboru toxikologie, a jeho žádosti soud vyhověl. Tento odborník sice připustil, že celodenní práce s trhavinou mohla u střelního mistra vyvolat bolesti hlavy, ale současně s tím upozornil, že bez požití alkoholu by k jiným problémům jen těžko mohlo dojít. Zkoumání a dokazování se znovu táhlo více než rok. I tentokrát však okresní soud rozhodl o Čmeldově vině. A znovu jej odsoudil ke čtyřletému odnětí svobody.

Zdeněk Čmelda nezaváhal a znovu se odvolal. Svou obhajobu nyní postavil na tvrzení, že v žádném případě nemohl předpokládat, že by jediný úder pěstí mohl způsobit jeho protivníkovi smrt. A krajský soud rozsudek znovu zrušil. Zdálo se, že případ vstoupí svou nekonečností do dějin. Trvalo opět celé měsíce, než obviněný stanul před soudem znovu, ale obžaloba už nyní stála na nezpochybněných základech. Zdeněk Čmelda nakonec byl téměř dva roky po spáchání trestného činu odsouzen ke dvanácti měsícům nepodmíněného trestu. Tentokrát se už neodvolal, zřejmě dobře věděl proč. Odvolal se jen prokurátor, kterému se výše trestu zdála nedostatečná. Jeho odvolání ovšem vyslyšeno nebylo.

Aby byla hořkost všech, kdo by násilníka rádi viděli za mřížemi, dokonalá, Čmelda nikdy výkon trestu nenastoupil, protože byl zanedlouho amnestován.

Šlápoty v krvi

Cinkot skla z rozbitého okna zazněl uším samotného zloděje jako výstřel. Ve skutečnosti však nevyrušil ani psy v poklidně spící vesnici pár desítek metrů za zemědělským družstvem, a během dvou tří vteřin se v celém areálu opět rozhostilo hrobové ticho. Šátrající ruka konečně zavadila o klikku a cesta do kanceláře byla volná. Mladík střední postavy se hbitě nasoukal dovnitř a loveckým nožem začal přemáhat zámek stolu. Přišel si pro to, co se ve stole skrývalo. Nůž se ale k jeho bezmeznému vzteku zlomil, a tak vyběhl znovu do tmy, na druhý konec družstva k dílnám, kde kynula naděje alespoň na nějaký lup.

Věděl ale, že tady může narazit na hlídače, který jej dobře zná, a proto se rozhodl umlčet ho raději předem. Ve chvíli, kdy sbíral u plotu železnou tyč, vrátný spokojeně oddychoval na židličkách ve vyhřáté služebně. Noční host se rozmáchl a bouchl železem o sloupek, aby jej vylákal ven, a plán mu stoprocentně vyšel. Starý Plocek se po chvíli vyhrabal z místnosti, zešíroka otevřel dveře a rozhlížel se. V tom okamžiku dopadla tyč na jeho hlavu poprvé a vzápětí hlídače údery doslova zasypaly.

Útočník se tyčí oháněl jako zběsilý, jenže výdrž jeho oběti byla překvapivá. Důchodce sice padl na zem, ale začal se plazit do chodby, vedoucí zpět ke služební místnosti. Následovala

sprcha dalších úderů a útočník ustal s bitím až ve chvíli, kdy bylo jasné, že hlídač Plocek skutečně nežije. Lupič vyběhl ze záře jediné lampy, která osvětlovala dvůr, a zmizel v dílnách. Ani tady však neuspěl...

●
Bylo ráno prvního července 1975 a jako první přišli tehdy za svitání do onoho družstva na Královéhradecku dva traktoristé. Chodili vždycky mezi prvními, aby stačili rozvézt krmivo pro dobytek. Jako obvykle zahalekali už před bránou své „dobré jitro“ a chystali se projít kolem vrátnice, spíše podvědomě čekající odpověď. Nikdo nevyšel ani neopětoval pozdrav. V té chvíli zaregistrovali stopy krve na betonovém chodníku a ztuhli. Vrátného našli za pootevřenými dveřmi v chodbě, zalitého krví a bez známek života. O tom, že nezemřel přirozenou smrtí, nebylo pochyb. Dělníci sáhli okamžitě po telefonu a o chvíli později už na místo vyrazili místní policisté, následování okresní kriminálkou a sanitou.

Mrtvý hlídač ležel ve velké kaluži krve, rozstříkané a rozmazané navíc i na zdech chodby. Tělo pětadesátiletého Josefa Plocka leželo na pravém boku, nohy stažené k tělu, jako by se dosud bránil přívalu ran. Zakrvácená byla i jakási lopatka na smeti a zlomená násada smetáku, válející se v koutě. Technik výjezdové skupiny, kterou sem přivedl kapitán Zdeněk Ditrich, mohl být spokojený. Na podlaze zanechal pachatel v krvi dobře čitelné otisky bot, a spoustu použitelných daktyloskopických stop se podařilo najít také v kancelářích, v nichž kdosi řádl. Důležité ale bylo, že zloděj a vrah v jedné osobě neuspěl při páčení stolu účetní družstva, a tudíž nemohl odnést peníze, které v něm byly zamčené.

Zatímco v účtárně se nenašla ani stopička krve, v dílenkách kancelářích byly rudé šmouhy zřetelné na první pohled. Cestou zpět k vrátnici si jeden z Ditrichových kolegů všiml pohozené čepice, kterou později zaměstnanci označili jako Plockovu. Spíše jen potvrdili, že byla jeho, protože i tak bylo zřejmé, že nikomu jinému patřit nemohla. Uprostřed měla to-

tiž proraženou díru o průměru dva a půl centimetru a byla celá zakrvácená.

Kriminalistům se pomalu skládal obrázek nočního pobytu neznámého vraha v družstvu. Ten nakonec doplnily další objevy u jedné ze zaparkovaných dvanáctsettrojek. Prsty od krve někdo vytlačil větrací okénko a opodál stála opřená dlouhá železná tyč, na konci opět zamazaná krví. Auto chtěl lupič při odchodu docela jistě ukrást, ale nepodařilo se mu je nastartovat. Nakonec tu ukradl motorku. Její ztrátu ohlásili Ditrichovi asi po dvou hodinách vyšetřování zaměstnanci družstva. Pachatel odjel patrně zadní bránou, k níž vedla nočním deštěm rozmáčená stopa motocyklu. Brána bývala normálně opatřena řetězem se zámkem, nyní však byla dokořán a řetěz se později našel u cesty asi padesát metrů za družstvem. Stopa motorky se vytrácela na asfaltu okresní silnice. Už večer se však jadu 250 díky rychlé pátrací akci podařilo objevit. Stála zaparkovaná, dokonce s rukavicemi a helmou na řídítkách, u nádraží ve Svitavách.

●
Výsledky soudní pitvy nebyly nijak překvapivé. Hlídač byl usmrčen pravděpodobně mezi druhou a čtvrtou hodinou ranní. *Mrtvý má značné množství ran v měkkých lebních příkrývkách, píše se v pitevní zprávě, zlomenou lební klenbu a proraženou spánkovou kost, zlomené hroty jazyčky, řadu krevních výronů na krku, hrudníku a zádech a tržnou ránu na pravé ruce. Pachatel zasadil hlídači nejméně sedmnáct ran, z nichž některé byly tak rozsáhlé, že musely být způsobeny alespoň dvojím úderem na stejné místo.*

Podle všeho, co měl kapitán Ditrich dosud k dispozici, musel noční návštěvník družstva znát velmi dobře poměry uvnitř areálu. Neměl například problém najít klíč od zámku zadních vrat, peníze hledal právě ve stole podnikové účetní. Vrah by navíc podle místa nálezu mohl mít nějaký vztah k okresnímu městu, ke Svitavám. A právě podle těchto kritérií začal vznikat seznam hlavních podezřelých. Přední místa

v něm navíc pochopitelně zaujali jedinci, kteří už měli záznam v trestním rejstříku, a i taci se v družstvu našli. Jednoho po druhém kriminalisté důkladně prověřovali a postupně dospěli až k muži, který jako jediný věrohodné alibi neměl.

Jmenoval se Pavel Domkár a v den, který předcházela brutální vražda hlídače Plocka, si právě obstarával nástupní formality u nové firmy, protože v družstvu se s ním pro špatnou pracovní morálku rozloučili. Při prvním výsledku tvrdil, že po návštěvě u nového zaměstnavatele místního ČSAD zašel do družstva vyinkasovat nevalnou poslední výplatu. Účetní jej sice odmítla, protože nebyl výplatní den, ale nakonec na příkaz předsedy, který chtěl mít takového zaměstnance zřejmě konečně z krku, Domkárovi vyplatila pět stovek.

„Peníze jsem měla v zásuvce v krabici od bonboniéry a on určitě viděl, že tam ještě něco zůstalo,“ potvrdila Ditrichovi narychlo přivolaná účetní. „Byla tam ještě asi tisícovka a Domkár se tak podivně koukal, sledoval, kam tu krabici dávám.“

Podezřelý dále vyprávěl, že nato navštívil svou družku a dal jí čtyři stovky. Naobědval se a odjel zpět do Svitav. Až do čtvrt na jedenáct popíjel se známými v jedné vinárně a před půlnocí byl už zase zpátky u družky, kde se shodou okolností setkal s jejími rodiči. Otec oné dámy se do něho zničehonic pustil a začal mu vytýkat jeho nechuť k práci. Když nakonec ještě přidal, že se od nich nechává živit a jejich dceři je navíc nevěrný, popadl prý Domkára vztek a odešel, ale neřekl ani slovo.

Podle družky se Domkár vrátil až kolem páté ráno, celý promočený. „Převlékl se a přezul, ale nařídil mi, abych nic neprala, že si to udělá sám, až přijde z práce,“ líčila Ditrichovi. „Před šestou odešel do nového zaměstnání, nastoupil ten den jako závozník, a hned odjel do Čáslavi a Vysokého Mýta.“

Prvním hmatatelným důkazem byly boty, které se našly u Domkárovy družky. Jejich podrážky byly podle expertizy shodné s otisky na místě činu. O něco déle trvalo porovnání zajištěných otisků prstů, ale výsledek byl naprosto jasný. Byl to právě Pavel Domkár, kdo se v době vraždy pohyboval v objek-

tu družstva. Vyšetřovatel jej vzápětí obvinil z Plockovy vraždy. Mladík se pokoušel zapírat, ale když se na stole před ním očitly výsledky daktyloskopických rozborů, rezignoval.

„Po té hádce s otcem mé družky jsem se vrátil do vinárny,“ vyprávěl nyní už pravděpodobně nezkreslenou verzi nočního přepadení. „Přesvědčoval jsem jednu servírku, aby mě k sobě vzala na noc. Odmítla mě, a já odcházel kolem půlnoci sám. Byl jsem vztekly na toho skorotchána, a rozhodl jsem se, že musím vrátit peníze, které jsem vybral družce a její matce z vkladních knížek. Dělal to tehdy skoro pět tisíc, a já ty ukradené a vybrakované knížky nakonec roztrhal a zahodil.“

Druhé dějství už kriminalisté znali. Domkár věděl, kde má peníze účetní z družstva. Došel tam pěšky, vloupal se dovnitř, neuspěl, zabil vrátného...

„Peníze jsem ale nakonec nenašel ani v kancelářích u dílen,“ dokončoval vrah líčení oné noci. „Chtěl jsem odjet dvánáctsettrojkou, ale ten krám nešel nastartovat. Naštěstí tam byla motorka, a ta měla dokonce klíček v zapalování. Doběhl jsem si ještě do vrátnice, kde jsem předtím viděl přílbu a rukavice. A najednou vidím Plocka, jak klečí na kolenou a snaží se vstát. Popadl jsem nějakou lopatku a smeták a dorazil jsem ho. Byly tam klíče od zadních vrat, takže jsem si mohl odeknout a tiše zmizet. Motorku jsem odvezl až do Svitav a vrátil se převléknout k družce. Pak jsem šel do práce, protože to bylo poprvé a já si nemohl dovolit hned přijít pozdě.“

Psycholog a psychiatr ve svých posudcích uvedli, že naděje na Domkárovu nápravu jsou mizivé. Soud pak musel brát v úvahu i neobyčejně brutální způsob, jakým byl starý hlídač zavražděn. Pavel Domkár měl přitom se zákonem problémy už od útlého mládí. Vyšel ze sedmé třídy základní školy, nedoučil se zedníkem, vyhledával konflikty. Vystřídal nespočet zaměstnání a dvakrát už stačil pobýt za mřížemi. Soudci tehdy uvažovali i o trestu smrti, ale nakonec byl devatenáctiletý recidivista odsouzen k pětadvacetiletému nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

Výpověď pod lupou

Taxikář Bohumil Vrába zastavil tehdy brzy ráno u benzinového čerpadla v Náchodě. Jezdil sem několikrát za den pro palivo, ale především na kus řeči, protože se s pumpaři za dlouhá léta znal a pravidelně tu nacházel vlídný azyl v kteroukoli denní dobu. Byl duben, krátce po čtvrté hodině ranní a stanice svítila do dálky jako maják. Vrába chvíli čekal, jestli pumpař vyjde, protože potřeboval načerpat, a stojany tehdy ještě nebyly samoobslužné. Nikdo nešel, zdálo se, že dotyčný má práci někde ve skladu a zákazníka nezaregistroval. Taxikář vystoupil a snažil se obsluhu přivolat. Opět nikdo nevyšel. Vstoupil tedy do osvětlené kanceláře a na jeho tváři se rozlil chápavý úsměv, když uviděl muže v montérkách, jak spí s hlavou opřenou o stůl.

Jenže pumpař nespál a Vrábu úsměv brzy přešel. Až nyní si všiml, že má hlavu a blůzu samou krev. Od stolu se ozvalo tiché zachroptění. Taxikář poznal, že jde o nejstaršího z místních pumpařů, Jiřího Malého, a ten mu oznamuje, že byl přepaden. V té chvíli už u čerpadla stáli další dva zákazníci a s jejich pomocí nakonec Vrába přivolal policii a záchranku.

Kriminalisté nejprve nechali doktora, aby zaměstnance benzinky ošetřil a odvezl sanitou do nemocnice. Přepadený

nebyl tak jako tak schopen k případu cokoli říci, protože ztratil vědomí. Psovod tentokrát zplakal nad výdělkem a nebylo to nic překvapivého. Ve směsi agresivních pachů, které patří k tomuto prostředí, neměl jeho pes takřka žádnou šanci. Zatímco šéf týmu kapitán Petr Šťastný doloval z vyplašeného řidiče taxi co nejpřesnější popis nálezu a časové údaje, vzal si služebnu do parády policejní technik.

Ten zjistil, že zámek zadních dveří do skladu není ani v nejmenším poškozen. Bylo to překvapivé, protože čerpadláři se v noci zamykat jednak musí, jednak tak činí o své vlastní vůli, protože jako jediní strážci zásob a tržeb na relativně odlehklých místech bývají snadným terčem lupičů.

Ve zdi zabudovaný trezorek byl otevřen klíčem, který k němu bezesporu patřil a lupič o něj velmi pravděpodobně připravil okradeného. Trezorek byl prázdný a nenašla se ani peněženka, v níž by měl mít zaměstnanec stanice alespoň část tržby. Na zemi pak ležela rozlomená rukojeť šroubováku či jiného nástroje a to bylo vše. Žádná další stopa, nic, co by mohlo dát vyšetřování rychlý spád. Nemocnice mezitím potvrdila, že stav pumpaře Malého je nadále vážný a výslech nepřipadá v úvahu. Podle předběžné zprávy utrpěl otřes mozku, měl zlomený jařmový oblouk a na hlavě spoustu ran. Vyšetřování bylo ovšem třeba hnát do obrátek tím více, čím méně stop měli kriminalisté k dispozici. Kapitán Šťastný nechal především pátrat po možných svědcích incidentu. I tak ráno mohla kolem projít nebo projet řada lidí: mlékaři, pekaři, pošťáci, šoféři i lidé, nastupující dříve na ranní směnu. Opomenout nešlo ani výkvět místní galérky, kriminálníky, kteří se už v minulosti podobné trestné činnosti dopustili. Jejich alibi vyrazila prověřovat početná skupina policistů. Několik lidí nechal Šťastný u samotné benzinky. Jejich úkolem bylo zjistit vše o ostatních zaměstnancích, kteří právě tu noc nesloužili, navštívili je a optat se, jak strávili noc.

●

Jen jediný zjištěný svědek vypovídal celkem zajímavě. Jistý Petr Mráček, řidič autobusu ČSAD, šel prý do práce právě tou dobou. „Docela přesně si pamatuju, že jsem viděl sedět pumpaře na židli,“ líčil. „Něco asi zapisoval, a v té chvíli přijížděla ke stojanům nákladní Tatra 148. Všiml jsem si jí, protože šofér tam vjel hodně rychle a musel prudce brzdit. Vystoupil a v kabině zůstala na sedadle spolujezdce sedět nějaká ženská ve světlém oblečení. Jenomže to víte, pospíchal jsem do práce a víc jsem se o to nezajímal.“

Mráček si navíc vybavil, že prakticky denně potkává ve stejných místech modrou dodávku. Tentokrát prý ji potkal až téměř u autobusového nádraží. Musela mít zpoždění, ale jestli stavěla u pumpy, svědek nevěděl.

Zatímco podobných výpovědí přibývalo na stole kapitána Šťastného po troškách, měl poměrně rychle k dispozici zprávy o zbývajících zaměstnancích čerpadla. Kriminalisté rozpitvali pracovní režim obsluhy, povinnosti, ale i zvyky pumpařů, další vyzvěděli ledacos o jejich rodinných a majetkových poměrech. Čtyři byli u Benziny v trvalém pracovním poměru, pátý byl nový a procházel teprve zkušební dobou. Právě ten, jistý Milan Houška, ovšem podle ostatních do party vůbec nezapadl, a navíc neměl ani nejlepší pověst.

Byl rozvedený a rozešel se dokonce i s družkou, s níž žil několik let. Oběma ženám platil alimenty celkem na pět dětí. To hlavní potvrdily policejní evidence: v minulosti byl Houška už několikrát soudně trestán. Ostatním pumpařům evidentně nevoněl a navíc vzbudil jejich podezření, když zjistili, že vybral několikrát od zákazníků peníze či bloky, ačkoli to měl ve zkušební době zakázané. Ukázalo se, že Milan Houška má trvalé finanční problémy, a protože neměl dokonce ani kde bydlet, vzal zavděk krcálkem na půdě jednoho ze starých náhodských činžáků.

Tahle stopa byla mnohem teplejší a vyzývavější než mlhavá podezření sdílného autobusáka. Kapitán Šťastný nemohl nara-

zit na podezřelejší postavičku, zvlášť když se alibi ostatních zaměstnanců ukázalo vesměs jako věrohodné.

●
Houška se ocitl na kriminálce, dřív než se hodinové ručičky setkaly na dvanáctce. Kolegové kapitána Šťastného jej vytáhli spokojeně vyspávajícího z půdního brlohu. Během jízdy policejním autem nemluvil, a také posádka vozu měla od Šťastného nařízeno mlčet, aby podezřelý přijel co nejvíce napjatý a znejistělý. Až ve výslechové místnosti se dozvěděl, oč jde. Reagoval tvrzením, že až do této chvíle neměl o událostech u pumpy nejmenší tušení.

„V poslední době jsem se skutečně dostal do srabu,“ líčil později, „chybí mi peníze, protože v té zkušební době беру jen základ. Už jsem začal přemýšlet, že si budu muset někde půjčit a taky poprosit bývalou ženu a družku, aby mi trochu počkaly s placením výživného.“

Velmi důrazně popřel, že by kdy přes zákaz vzal od zákazníků peníze či bloky. „Je to prostě pomluva, kterou o mně šíří lidi, s kterými dělám,“ tvrdil. „Všichni se snaží, jak umí, abych s nimi u toho čerpadla nezůstal.“

Šťastný si pak nechal pečlivě popsat, co Houška dělal celý včerejší večer a noc. Alibi to bylo velmi věrohodné a poměrně slušně ověřitelné. Z práce šel nejprve do hospody, pak ke kamarádovi na televizi, a nakonec domů. I na to měl svědka, protože potkal souseda, který běžel k automatu volat lékaře k nemocné manželce. Spal pak prý až do poledne, kdy jej z postele vytáhli kriminalisté. Že by přepadl staršího kolegu? To prý je rozhodně nesmysl!

Při ověřování jeho slov nenarazili kriminalisté na žádné do očí bijící rozpory, ale Šťastný se nechtěl téhle stopy vzdát. A udělal moc dobře. Později se ve výpovědi přece jen objevily trhlinky, v nichž našlo vyšetřování živnou půdu. Houška například tvrdil, že v noci mohl do čerpadla kdokoli, protože dveře se ani touto dobou nezamykaly. Jenže pravda to nebyla a on to ani vědět nemohl, protože ve zkušební době na noční

nechodil. Vedoucí stanice později uvedl, že Houška projevoval eminentní zájem o sčítání tržeb. Vždycky si našel nějakou práci, aby na peníze viděl, jednou prý se nabídl, že uklidí sklad, přestože to právě nebylo ani v nejmenším zapotřebí. A konečně, soused, s nímž se podezřelý večer setkal u domu, sice potvrdil, že jej skutečně viděl jít dovnitř, nemohl však vyloučit, že později opět činžák neopustil.

● Kapitán Šťastný si na druhý den připravil konfrontaci podezřelého se zbývajícím personálem. Zaměstnanci totiž tvrdili, že byl onoho posledního dne oblečen v šatech, jejichž popis neodpovídal oděvu, v němž byl zadržen. Setkání splnilo svůj účel. Houška skutečně nakonec potvrdil, že měl na sobě něco jiného, ačkoli předtím trval na tom, že nosí stále tytéž věci. Proč lhal, nedokázal vysvětlit, byl ale ochoten kriminalistům druhé šaty ukázat. A tak se znovu jelo k jeho půdnímu hnízdu. Už při prvním pohledu na černé sako byly zřejmé hnědavé skvrny na zádech, s největší pravděpodobností od krve. Houška jen kroutil hlavou, jako by byl sám tímto zjištěním překvapen.

V té chvíli měla kriminálka v ruce dost na to, aby mohla Milana Houšku obvinít z trestného činu loupeže a získat povolení k detailní domovní prohlídce. Přehrabování špinavé a neosvětlené podkrovní komůrky nebylo ničím příjemným, ale přineslo rozhodující důkazy. Pod starým gaučem policisté našli bezmála dva tisíce korun, rukavice zamazané krví a peněženku přepadeného čerpadláře. V ní pak bloky na 540 litrů nafty a 140 litrů benzinu. Tíhu těchto důkazů už neunesl ani sám obviněný a rozhodl se změnit výpověď.

„Už jsem říkal, že mi chyběly peníze, byl jsem v zoufalé situaci. Chtěl jsem si nějak pomoci a dát do pořádku všechny dluhy. Věděl jsem, že v noci bude sloužit Malý, který je ze všech nejstarší a který mi ve svých čtyřiašedesáti bude klást asi nejmenší odpor. Vyrazil jsem asi dvě hodiny poté, co mě souseď viděl vcházet do domu, a došel k místu poblíž pumpy.

Čekal jsem hodně dlouho na příležitost, na chvíli, až si Malý sedne a alespoň trochu zdřímne. Mohly být tak tři hodiny, když jsem odemykal zadní vchod do skladu. Malý už spal na židli a já se rozběhl rovnou k trezorku. Jenže ten nešel otevřít, byl zamčený, a Malý se mezitím probral. Asi mě ale nestačil ani poznat, protože jsem ho vzal po hlavě šroubovákem, dřív než vstal ze židle. Nic moc se mu ale nestalo a chtěl se asi bránit, tak jsem ho musel praštit ještě několikrát. Pak jsem mu sebral klíček od trezoru, odemkl a vybral peníze. Dědkovi jsem ještě sebral kasírtašku a utekl jsem domů. Vrátil jsem se tak kolem páté, schoval ty ukradené věci a ulehl. Vzbudili mě skutečně až policisté, kteří mě přišli zatknout,“ uzavřel vyprávění Milan Houška.

Expertiza potvrdila, že krev na zajištěném saku a rukavicích je skutečně shodná s krví oloupeného pumpaře. Ten se ze svých poranění časem zotavil. Jiný konec ovšem čekal lupiče Milana Houšku. Soud jej poslal na čtyři a půl roku za mříže.

Konec osamělého muže

Na Vánoce roku 1980 nevzpomíná Jan Kroupa z pražské kriminálky dodnes nikterak rád, ale případ, který tehdy dostal na starost, patří k těm nejzvláštnějším, s nimiž se během své policejní kariéry setkal. Jakkoli by lidské neštěstí nemělo v atmosféře vánočních svátků co pohledávat, jemu se vybaví vždy, když se v ulicích a oknech objeví slavnostní výzdoba a starosti všedních dnů se začínají stále rychleji a soustředěněji upínat k svátkům domova a rodinné pohody.

● Všechno to tehdy začalo už třetího prosince. Zaměstnanci zemědělského družstva v jedné malé vesničce v okrese Praha západ tehdy převáželi na nové místo zkompostovanou slámu a zeminu, když dělník obsluhující nakladač najednou zahlédl v čelistech drapáku několik kostí. Zastavil stroj a přivolal ostatní. Nejen jemu, ale i dalším dělníkům připadaly ty ostatky jako lidské. Rozběhli se na původní složiště, a sotva odhrnuli několik vrstev, našli další kosti. Jeden okamžitě nastartoval auto a odjel nález ohlásit na nejbližší policejní oddělení.

Vrátil se s dvojicí místních policistů, kteří se zprvu netvářili zvlášť důvěřivě. Jenže jakmile zjistili, že se zemědělci zřejmě nepletou, okamžitě vyrozuměli výjezdovku okresní kriminálky. Major Kroupa byl tehdy se svými lidmi na místě už půl hodiny

poté. Pochopil, že hlavní slovo v tomhle případě bude mít antropolog, na něhož se musí obrátit se žádostí o spolupráci.

Odborník, přivolaný z Prahy, dal dělníkům skutečně za pravdu: „Jde o kosti horních končetin lidského těla,“ oznámil Kroupovi po chvilce strávené prohlížením hrůzného nálezu. Ve shnilé slámě našli policisté ještě před setměním také dvojce boty, hřeben a propisovací tužku. Major Kroupa vyslechl několik zaměstnanců družstva, kteří byli u toho, když se kosti objevily v drapáku, a pak rozhodl, že na místě zůstane přes noc jen policejní hlídka a v pátrání budou pokračovat až druhý den.

Ráno už měl k dispozici soudního znalce z oboru lékařství. Nahromaděnou slámu a zeminu rozhrnuli kriminalisté s pomocí družstevníků na větším prostranství a začali hledat znovu. Lékaři se pod rukama začaly hromadit další a další kosterní pozůstatky; úplná dolní čelist neznámé mrtvolý včetně zubů, část horní čelisti, úlomky lebky a mnoho menších kostí. Kroupovi technici materiál prosívali stéblo po stéblu a po několika hodinách se jim podařilo najít i torzo řidičského průkazu, žel se zcela nečitelným textem, a jeden klíč od zámku FAB. Nakonec přibyl k tomu všemu ještě zbytek hodinek.

●
V okolí stohu se už tou dobou sešly hloučky vesničanů a zvědavci začali práci vyšetřovacího týmu poměrně dost komplikovat. Kostí tak jako tak nebylo možné na místě důkladně prozkoumat, a doktor s nimi proto záhy odjel do ústavu k expertize. Nedlouho po něm sbalila své nádobíčko i Kroupova skupina. Nezbývalo, než věnovat se jiné práci a nervózně čekat na posudek, který snad přece jen něco napoví o totožnosti mrtvého muže či ženy. Kroupovo předsevzetí, že letos už konečně nakoupí vánoční dárky s dostatečným předstihem, začalo brát definitivně za své.

Posudku se kriminálka dočkala asi po týdnu. Ukázalo se, že technici posbírali ve stohu téměř celou kostru, které už samozřejmě chyběly chrupavčité části. Při rentgenovém vyšetření nebyly na kostech zjištěny žádné zvláštní nálezy.

Podle našeho odhadu šlo o muže asi 180 centimetrů vysokého, stálo ve zprávě, ve věku mezi dvaceti čtyřmi až čtyřiceti lety. Kostí ležely v prostředí, kde byly nalezeny, asi pět až deset let. Vzhledem k jejich uložení lze konstatovat, že s kostrou nebylo mnoho let manipulováno. Nezjistili jsme žádné známky po poranění či deformaci, které by vznikly za živa, krevní skupinu se nepodařilo určit.

Také zbytky oděvu prošly laboratoří. Kalhoty byly z klasického tesilu šedé barvy, bunda z modrého silonu s molitanovou výplní. Boty mrtvého měly číslo dvacet devět a s největší pravděpodobností se jednalo o levnou pracovní obuv. Stopa, k níž se upínaly největší naděje kriminalistů, poničený řidičský průkaz, však nevydala žádné svědectví.

Prosinec se chystal přehoupnout do druhé poloviny a major Kroupa nebyl o mnoho moudřejší než na samém začátku vyšetřování. Nevěděl, kdo by mohl být onen záhadný mrtvý, a nevěděl ani, za jakých okolností zemřel. Nabízelo se, že jej někdo zabil a tělo na léta uložil do stohu. Jenže ani toto nejzřejmější vysvětlení nebyli dosud kriminalisté schopni prokázat.

Pozornost vyšetřovacího týmu se stále více upínala k historii místa, kde byly kosti nalezeny. Pamětníků našli vyšetřovatelé dost hned v prvních dnech. Naprosto přesně zjistili, že se na onom místě kompostovala sláma v letech 1972 a 1973. Dva roky nato byl stoh shrnut na jedinou hromadu, aby sláma dokonale zetlela na hnojivo.

Kroupovi kolegové začali nyní pátrat v policejních evidencích pohřešovaných osob, aby alespoň mezi nimi vytipovali nejpravděpodobnější okruh obětí. Prověřovali samozřejmě především vztah těchto pohřešovaných k místu, kde bylo torzo těla nalezeno, a museli do té práce vložit všechnu trpělivost, kterou jen v sobě našli. Trvalo týden, než se dostali k velmi zajímavé stopě.

V evidenci narazili na jméno jistého Bořivoje Harašty, tehdy dvaadvacetiletého muže z Valašského Meziříčí. V poznám-

kách bylo, že zmizel beze stopy v lednu 1975 a naposledy se měl pohybovat v Praze a jejím okolí. Byl to slušný tip, ale stále jen jeden z mnoha. Jenže netrvalo dlouho a ukázalo se, že právě Harašta pracoval v kritické době na stavbě domku jednoho z obyvatel vesnice, kde se našly kosterní pozůstatky. Tohle byla rána, se kterou už pátrači mohli předstoupit před majora Kroupu s čistým svědomím. Dobře věděli, že lepší dárek pod stromek mu nadělit nemohli.

Šéf skupiny se okamžitě začal Haraštovou minulostí zabývat osobně. Byla pestrá. Bořivoj Harašta měl za sebou tři pobyty v kriminále, dosud jej hledala policie v Ostravě a prokurátor ve Vsetíně na něj dokonce vydal příkaz ke vzetí do vazby pro trestný čin zanedbání povinné výživy. Co vlastně Harašta dělal v posledních měsících před oním lednem 1975, kdy zmizel?

Z vězení vyšel v březnu 1974. Hned poté si začal hledat práci a podle příbuzných se vydal rovnou do Prahy, kde viděl největší naději. Skutečně mu to vyšlo, protože jej zaměstnala jedna stavební firma a nabídla mu i pokoj v ubytovně. Jenže práce ho brzy omrzela, a jak vypověděli bývalí spolubydlíci z ubytovny, začal si hledat příležitostné výdělky. Tak se dostal až do vísy několik kilometrů západně od Prahy, kde pomáhal při stavbě rodinného domku. Ještě nějaký čas dojížděl do ubytovny, ale pak najednou zmizel.

●
„Já jsem s ním rozhodně problémy neměl a můžu potvrdit, že pracant to tedy byl,“ řekl kriminalistům majitel domku, na kterém kdysi Harašta melouchařil. Nevěděl ani o tom, že by měl jeho zedník ve vesnici nějaké nepřátele. Podle slov dalších svědků se tu nijak neprojevoval, i když poměrně často chodil do místní hospody. Major Kroupa rozhodl, že s dalším pátráním bude třeba vrátit se do ubytovny, kde by si ještě někdo mohl vzpomenout na další podrobnosti.

Ošuntělá budova byla před svátky téměř prázdná, ale správcová, která v domě i bydlela, si na Haraštu dobře vzpo-

mněla. Pozvala policisty domů a mezi hrnky s kávou a talíře voňavého cukroví pak najednou položila zaprášený kufr. „Když od nás odešel, neřekl nikomu ani slovo,“ vyprávěla. „Nevrátil mi nikdy ani klíč od pokoje, kde po něm zůstal tenhle kufřík. Je tam jen pár hadrů, ale taky občanka a vojenská knížka. O ty věci se celá léta nikdo nezajímal, nikdo si pro ně nepřišel.“ Paní správcová si byla skálopevně jista, že Harašta nosil pořád dokola jen jediné oblečení: modrou silonovou bundu, světlé tesilky a pracovní boty...

Zbytky oděvu, které jí kriminalisté později přinesli k identifikaci, správcová poznala a jejich původ potvrdil i jeden z bývalých Haraštových kolegů. Shánět stavební dělníky byl v týdnu mezi Vánocemi a Silvestrem nadlidský úkol. Většina z nich totiž odjela mimo Prahu, a tak si Kroupa musel vystačit se samotáři, kteří v ubytovně zůstali i přes svátky.

„Ty zbytky jsou asi z jeho bundy,“ potvrdil kriminalistovi jeden z nich, Zdeněk Karlíček. „Já s ním tu bundu totiž kupoval. Když odsud utekl, viděl jsem ho už jen jednou, právě touhle dobou někdy před pěti či šesti lety. Jel jsem autem a on mě poznal, ale otočil se a utekl. Dodnes nevím proč, ale zřejmě se styděl.“

Totožnost mrtvého byla tedy téměř stoprocentně potvrzena, ale nad příčinou jeho skonu se stále houpal otazník. Kroupa se svými kolegy vyrazil znovu do vesnice, kde Harašta našel svůj poslední melouch. Měl tu pracovat, ale v posledních týdnech už se nevracel do ubytovny. Kde tedy bydlel? To byla otázka, která nakonec kriminalisty přivedla k nejpravděpodobnějším závěrům.

●
Znovu navštívili kriminalisté několik obyvatel vesnice, kteří jednak hodně pamatovali, jednak bylo po týdnech vyšetřování zřejmé, že jim jen máloco ujde. A jeden z těchto lidí nakonec hádanku přece jen rozluštil.

„Víte, přemýšlím o tom od té doby, co jste naposledy odjeli,“ začal zešířoka důchodce Jaroslav Lenk. „Oni ten stoh často

využívali lidi bez přístřeší, místní opilci, o víkendu trempové... A Harašta tam taky spával. Sám jsem ho mockrát viděl, když tam večer lezl. Bylo tam místa dost a takových vyležených pelechů byste tam tehdy našli habaděj.“

Ano, stoh se stal Haraštovi nejen noclehárnou, ale zcela zjevně i místem posledního odpočinku, a jeho smrt podle všeho nebyla vůbec násilná. Tehdy na konci zimy mohl docela dobře umrznout, stejně jako zemřít při nějaké srdeční příhodě. Jeho totožnost se nakonec podařilo definitivně prokázat podle zbytků nalezených čelistí, které plně odpovídaly záznamům zubního lékaře z věznice, kde si Harašta odpykával poslední trest. Major Kroupa mohl po několika týdnech pátrání a ověřování případ uzavřít s tím, že Bořivoj Harašta zemřel bez přičinění druhé osoby, protože podle lékařských posudků žádné takové náznaky neexistovaly.

Z rodinné pohody toho major Kroupa tehdy o Vánocích mnoho neužil, ale případ byl v podstatě vyřešen, než se rok sešel s novým. Stíhání neznámého pachatele pro ublížení na zdraví bylo brzy poté zrušeno. Také pátrání po Bořivoji Haraštovi bylo po létech odvoláno a muž, který zřejmě tvrdě zaplatil za své osamění, byl oficiálně prohlášen za mrtvého.

Dva muži bez alibi

Zdena Mužičková zvonila a bušila u dveří svého příbuzného v Brandýse nad Labem dobrou půlhodinu, ale marně. Čtrnáctého května přijížděla slavit jeho narozeniny rok co rok, ale tehdy ve čtyřiasedmdesátém ji nikdo nečekal, přestože svou návštěvu předem ohlásila dvěma dopisy. Pomyslela si cosi o jeho stále těsnějším vztahu k alkoholu, a než se vydala na inspekci místních hostinců, rozhodla se ještě obejít dům a nahlédnout do přízemních místností oknem. Vzadu v zahradě uvidí přes okenní parapet docela slušně. Scéna, kterou skýtal jeden z pokojů, vzala Zdeně Mužičkové doslova a do pismene dech. Všude obrovský nepořádek, spousty rozházených věcí a na váleň, nepřírozeně zkroucený a zalitý krví, ležel její synovec Karel Bradáč. Správně vytušila, že za tím vším není jen pár sklenek kořalky a že Karel nevyspává opici, nýbrž nežije.

● „Křičela jsem na něj a bušila na okno, ale vůbec nereagoval,“ vysvětlovala policistům, kteří přijeli po jejím zoufalém telefonátu. „Dostala jsem hrozný strach a rozběhla se rovnou k telefonní budce, abych vás přivolala.“

Lékař, který mrtvolu ohledával, odhadl dobu smrti na předchozí den a jako příčinu určil zhmoždění hlavy a pravděpodobnou zlomeninu spodiny lebeční. „Smrt byla nepochybně

způsobena druhou osobou," konstatoval, a bylo zřejmé, že tohle je práce pro kriminálku. První se ke slovu dostal psovod, ale jeho čtyřnohý svěřenec neuspěl. Zato technik nasbíral spoustu důležitých stop.

Otisky obuvi, které našel v záhonu u domu, odlil okamžitě do sádky, než někoho napadne se po drahocenných důkazech proběhnout. Hned u dveří také technik opatrně sebral a uložil do sáčku rozslápnutý nedopalek startky. Nepořádek v místnosti, kde ležel Karel Bradáč, jednoznačně vypovídal o zápasu předcházejícím vraždě. Židle i stůl byly rozlámány a vůbec snad ani jedna jediná věc nezůstala na svém místě. Polštáře na válendě byly samá krev a vedle mrtvého, oblečeného jen do tílka a trenýrek, ležela zakrvácená prstová rukavice. Krví zalitý byl i dřevěný hranol, ulomená noha od stolu, kterou policisté našli pohozenou na břiše oběti.

Protokol o ohledání místa činu vypočítává i další nálezy, především občanský průkaz zavražděného a dvě pečlivě vyprázdněné a krvi potřísněné náprsní tašky, které ležely na dně vyrabované skříně. Vedle mrtvolky se navíc povalovala přírodní elektrická šňůra, vytržená z rádia. Zda měla posloužit jako pouta či jako škrtidlo, nebylo zatím možné odhadnout, ale mrtvé tělo žádné stopy po jejím použití neneslo. Podle úsudku specialistů z výjezdové skupiny se na činu podílelo více pachatelů, nalezené stopy ukazovaly nejméně na dva.

Kapitán Roman Kouba, který dostal vyšetřování případu na starost, dodnes vzpomíná, jak depresivně na něj ta scénérie tehdy na samém začátku jeho kriminalistické kariéry zapůsobila. Ponurost míst ohavných násilných činů vždycky umocňuje přítomnost mrtvolky a jen ten, kdo se v podobné atmosféře ocitl, zná směs pocitů, která se v takové chvíli prožene člověku hlavou i tělem. Ani léta praxe tuhle reakci nepřehluší, jen kriminalistu naučí rychleji se s ní vyrovnávat.

O Bradáčovi se kapitán Kouba dozvěděl hodně už na samém začátku vyšetřování, a to díky přítomnosti jeho tety,

kteřá vraždu oznámila. Bylo mu osmačtyřicet, byl svobodný a pracoval jako topič. Zdena Mužíčková se kriminalistům celkem bez rozpaků svěřila i s tím, co se o něm v rodině vědělo a v okolí šuškal: že totiž měl sklony k homosexualitě a nežádka udržoval intimní vztahy s muži, se kterými se zcela náhodně seznámil třeba v hospodě. Hodně pil a v restauracích také zpravidla utrácel všechny peníze. Pak obvykle hledal někoho, kdo by mu nějaké to pivo a frňana zaplatil. Jestli měl jeho život v něčem železnou pravidelnost, pak v docházce do hospody a několikadenních absencích po každé výplatě.

V hospodách jakožto opěrných bodech Bradáčova všedního života také začali lidé z týmu kapitána Kouby pátrání po případných svědcích tragédie. Zjistili, že večer před vraždou strávil v lokále, který byl jeho bydliště nejblíže, sotva pár desítek metrů. Vedoucí ho samozřejmě znal a potvrdil, že tu strávil celý večer. Zařízení podobného druhu žijí především ze štamgastů, navíc základní kvalifikaci každého hospodského je dobrý pamatovák, takže sestavit zasedací pořádek nebylo valným problémem. Vedoucí obřadně obcházel umakartové stoly jeden za druhým, hlásil jména hostů a Kouba by se byl vsadil, že by mohl klidně doplnit i přesný počet vypitých piv. Během několika chvil měli kriminalisté v zápisnicích jména všech, kdo tu onoho večera seděli.

„Většina hostů si chodí zahrát karty, ale Karel byl spíš takový samotář, poslední dobou se pořád držel jen toho svého piva a okouněl,“ líčil hostinský, ale vůbec nebyl schopen uvědomit si, zda Bradáč odcházel sám, či s někým dalším.

Kapitán Kouba mezitím absolvoval porad u svého nadřízeného, během níž přišla mimo jiné řeč i na případ krádeže autobusu, který byl nalezen havarovaný až u Liberce. Autobus zmizel tutéž noc, kdy byl zavražděn Bradáč, a Koubu napadlo, že by mezi oběma případy mohla existovat nějaká souvislost. Vrahům by se přece hodil rychlý přesun z místa činu. K účasti na ohledání zničeného vozidla vyslal na Liberecko dva své kolegy.

V Brandýse zatím policisté hledali a vyslýchali štamgasty z restaurace, kde strávil zavražděný svůj poslední večer. Vše nasvědčovalo tomu, že si Bradáč během večera vyhlédl někoho, koho pozval do svého bytu, do intimnějšího prostředí, ale za své plány nakonec zaplatil životem. Místo sblížení jej zřejmě neznámí společníci ubili a vyrabovali jeho dům. Pak jim na nedalekém nádraží padl do oka autobus, se kterým odjeli za hranice okresu. To byla verze, která měla dát vyšetřování směr.

Jenže prověřování hostů se vleкло a jeho výsledky nebyly nijak povzbudivé. Čím dál víc se zdálo, že se kriminalisté vydali špatným směrem, protože ve výpovědích pivařů nebylo ani za mák nového či zajímavého. Ale pečlivost a trpělivost nakonec slavily úspěch. Všichni hosté restaurace zůstali mimo podezření a jejich alibi bylo dokonalé a nerozbitné. Jen dva muže se vůbec vyslechnout nepodařilo – jistého Marka Tušila a Jiřího Kalouse. Ti dva se podle výpovědi dalších svědků od kritického večera vůbec neobjevili v místě svého trvalého bydliště. A navíc, co sousedi jen naznačili, potvrdily policejní kartotéky: oba nezvěstní měli docela slušný zločinecký rejstřík. Tohle byla opravdu horká stopa a na setkání s onou dvojicí se kapitán Kouba těšil jako družstevník na žně. Zadržení podezřelých bylo nakonec snazší, než se domníval. Za dva dny policisté Tušila i s Kalousem chytili v práci, na odpolední směně.

Kouba na ně nečekal s prázdnýma rukama. Jeho „tykadla“ na Liberecku totiž nezahálela a v souvislosti s vyšetřováním krádeže autobusu se tak vyšetřovací tým dostal k cennému svědectví. V Liberci bydlel Kalousův strýc Čeněk Hajný. Právě u něho končily stopy po mužích, kteří podle očitých svědků prchali z havarovaného autobusu. Bez okolků potvrdil, že jej v odpovídajícím čase navštívil synovec z Brandýsa. Přijel s kamarádem a vyprávěli, že krátce předtím zmlátili nějakého chlápka a ten pak asi skončil v nemocnici. Oni prý někde na parkovišti u nádraží ukradli autobus, se kterým se chtěli dostat do Polska. „S tím ode mne odešel,“ uzavřel Hajný, „a toho jeho

kumpána jsem vlastně vůbec neviděl, protože zůstal někde venku.“

●
Zadržení Tušil s Kalousem kriminalisty ani nezkoušeli zdržovat. Během dvou hodin se přiznali nejprve ke krádeži autobusu a pak se rozpovídali i o napadení Karla Bradáče. Stránky protokolu se začaly rychle plnit jejich doznáním, které trochu opravilo původní vyšetřovací verzi.

„Vyhlídlí jsme si ho v restauraci a tam jsme si ho taky poprvé podali,“ líčili oba shodně. „Chytili jsme ho na záchodě a chtěli jsme po něm nějaké peníze. Jenže on začal vykládat, že žádné nemá, a tak dostal pořádnou nakládačku. Prohledali jsme ho, jenže on opravdu neměl ani korunu. Vysmekl se nám a vrátil se do výčepu, ale žádný rozruch z toho nedělal, takže jsme si taky sedli a objednali si v klidu další pití. Mohlo být kolem desáté, když zaplatil a zvedl se k odchodu. Šli jsme chvíli po něm, dohonili ho a znovu zmlátili. Nakonec se s námi dohodl, že nás vezme domů a my to tam prohledáme. Začali jsme ho bít, hned jak za námi zapadly domovní dveře, aby měl strach a nezkoušel nás přechytračit. Byl sice pořádně vylekaný a prosil, ať ho necháme, ale pro jistotu jsme utrhli šňůru od rádia a pokusili se ho svázat. On se pořád bránil a nakonec se nám to nepodařilo, jenže už měl stejně dost a crčela z něj krev. Tak jsme ho nechali a šli prohledávat byt.“

Bradáč ale nenechal lupiče na pokoji a začal jim vyhrožovat, což byla zřejmě největší chyba. Marek Tušil najednou urazil nohu od stolu, který prohledával, a podal ji Kalousovi. Ten se rozpráhl a vzteky celý bez sebe vzal majitele bytu několikrát po hlavě. Bradáč dodýchal, ještě než stačili odejít. Oba zločinci pak zamířili do Tušilova bytu, kde se zbavili oblečení zmazaného od krve a vyrazili ještě do jedné z místních vináren. Tam se domluvili, že se musí dostat k nějakému vozidlu a zkusit odjet za hranice, aby se vyhnuli případnému trestnímu stíhání. Ukradený autobus řídil Kalous, a nutno dodat, že poprvé v životě. Cestou k polským hranicím nezvládl řízení

a skončil v příkopě. Neúspěch duo kriminálníků odradil a ti se pak vrátili do Brandýsa. Domů se báli, ale kupodivu přišli do práce, kde byli okamžitě zadrženi.

Soudní pitva prokázala, že všechna Bradáčova poranění hlavy byla smrtelná. Zemřel v důsledku pohmoždění a otoku mozku, krom toho utrpěl mnohočetné zlomeniny. V krvi měl sotva promile alkoholu.

Vzhledem k závažnosti případu, provázeného nebývalou brutalitou, se jednáním pachatelů zabývali i psychiatři a psychologové. Posudky prokázaly, že vrahové netrpěli žádnou duševní chorobou a nebezpečnost svého jednání byli schopni rozpoznat. Po složitém kolotoči rozsudků a odvolání odsoudil nakonec Nejvyšší soud dvacetiletého Jiřího Kalouse k patnáctiletému trestu, o rok starší Marek Tušil strávil v kriminále třináct let.

Chata v plamenech

Vznik požáru Sokolské chaty v Ostravici nemá svědky. Muž, který byl nejpravděpodobnějším viníkem noční tragédie, zůstal s dalšími sedmi oběťmi své neopatrnosti v plamenech. Přestože oheň zničil prakticky vše, podařilo se po mnoha dnech složitého vyšetřování rozluštit hádanku, která před kriminalisty stála, a především její řešení věrohodně dokázat. K tomu ovšem musela přispět technika a zkušenosti znalců, protože všichni hosté turistické ubytovny tehdy, v noci na šestého března 1981, nerušeně spali...

●
Obyvatele okolních domů vzbudila po čtvrté ráno nezvyklá záře osvětlující setmělou, zamračenou oblohu. Její příčinou byly plameny, které už tou dobou šlehalý z druhého a třetího patra dřevěné konstrukce Sokolské chaty. Kdosi sice zavolal hasičům, ale jejich příjezd bylo možné čekat nejdříve za půl hodiny. Většina obyvatel Ostravice přitom věděla, že chata je plná hostů. Především dětí z lyžařského kurzu, ale také dalších hostů a personálu. Než začali první lidé vybíhat ze svých domů na pomoc, zborťilo se nejvyšší patro stavby. Ven začali vybíhat a vyskakovat lidé, které plameny vytrhly z nehlubšího spánku, a kdo mohl, postupně se přidával k marným pokusům o zmírnění požáru. Většina zachráněných

však potřebovala ošetření či alespoň teplo a klid po přestátém šoku.

V době, kdy se na místo začaly sjíždět hasičské vozy, panoval kolem chaty zmatek a situace byla skutečně tragická. Vědělo se už totiž, že uvnitř zůstalo nejméně osm lidí a jejich naděje na přežití je téměř nulová. První, co velitel požárního zásahu udělal, bylo, že si vyžádal asistenci zdravotníků a také policie. Auta ostravské kriminálky vedené kapitánem Petrem Vorlem dorazila téměř současně se sanitami, lidem v bílých pláštích však museli dát policisté přednost. Bez poranění totiž neunikl téměř nikdo a většina zachráněných tak jako tak nebyla schopna v prvních chvílích souvisle vypovídat. Oheň mezitím zuřil nezmenšenou silou a ani samotným hasičům se dosud nepodařilo proniknout dovnitř chaty, kde mělo zůstat několik spících lidí, včetně dětí.

Kapitán Vorel musel navíc čekat na posily, které si ještě přizval z Ostravy, a tak vyslechl nejprve několik místních obyvatel. Nevěděli však nic, co by bylo pro vyšetřování přínosem, naopak, jejich přítomnost začínala být na obtíž i požárním sborům. Své lidi pak Vorel rozdělil do tří skupin. První měla za úkol zjistit co nejvíce informací o samotném objektu, jeho zaměstnancích a vztazích mezi nimi, další postupně vyslýchala svědky události a poslední okamžitě začala s ohledáním místa požáru.

Podle prvních informací zde bylo v době požáru ubytováno čtyřiapadesát lidí, z toho 46 žáků jedné základní školy z Olomouce, kteří tu procházeli lyžařským výcvikem, dále šest zaměstnanců a dvě Němky na dovolené. Při kontrole těchto počtů kriminalisté zjistili, že dětí bylo méně, protože v celkovém výčtu byli zahrnuti i kantoři a rodiče jako doprovod kurzu. Právě oni sehráli při záchraně děcek rozhodující roli a za svou odpovědnost zaplatili velmi nepříjemnými popáleninami. Ještě než se požárníkům podařilo plameny zcela zlikvidovat, našli kriminalisté ve změti svědků ženu, kuchařku, která

požár zpozorovala pravděpodobně jako první. I ona tu noc klidně spala ve svém pokoji ve druhém poschodí.

„Vzbudil mě takový divný praskot,“ líčila děsivé zážitky, „a najednou vidím, že celá stěna mého pokoje hoří. Vyběhla jsem na chodbu a začala křičet, volat o pomoc. V první chvíli jsem se cítila ohrožená především sama, ale najednou jsem si uvědomila, že všude kolem spí desítky dětí. Pak začali vybíhat další lidé, a dospělí z toho zájezdu se snažili zachránit dívky, které bydlely právě na našem poschodí. Oheň se šířil neuvěřitelně rychle a stále víc jsme riskovali. Nešlo ani nakonec prohlédnout všechny pokoje, jestli tam někdo nezůstal, na učiteli, který utíkal jako poslední, už hořely tepláky.“

Díky kuchařce zůstalo pravděpodobně naživu nemálo lidí. Místní lidé kapitánu Vorlovi potvrdili, že to byla skutečně hrozná podívaná. Za situace, kdy se sami báli vlézt dovnitř, protože ani hasicí přístroje už jim nedokázaly otevřít cestu, z chaty stále ještě vybíhaly děti a někteří žáci museli skákat i z okna, protože po schodišti se později projít prostě nedalo. Takové skoky se samozřejmě neobešly bez zranění, ale zachránily jim alespoň holý život.

Když se po několikahodinové bitvě s plameny dostali hasiči a kriminalisté do nitra chaty, zjistili, že tragédii skutečně nepřežilo přesně osm lidí. Noc, která právě končila, se stala osudnou pro čtyři děvčata, číšníka, pokojskou a obě Němky. Podle informací lékařů, kteří měli v Ostravici stále ještě plné ruce práce, utrpělo dalších čtrnáct lidí vážnější poranění, přičemž tři olomoucké žákyně byly poraněny těžce.

S lidmi, kteří smrti unikli nezřídka ve spodním prádle a bez bot, projeвили soucit místní obyvatelé a poskytli jim bezpečné zázemí. V jednom z nejbližších domů vznikl jakýsi lazaret, kde byly děti a ostatní především v teple, a kde také rozbili svůj hlavní stan lékaři. Požár chaty dostalo devět hasičských sborů definitivně pod kontrolu až ve čtyři hodiny odpoledne, a je zřejmé, že z osobních věcí hostů se nezachránila ani nitka.

Tým kapitána Vorla už ovšem jel na plné obrátky. Možné příčiny ohně byly v podstatě tři: úmysl, nedbalost, nebo závada na rozvodech či spotřebičích. Vše bylo třeba v požářišti prověřit, a proto technici už od poledne prosívali vyhořelé sutiny tam, kde to bylo možné. Práce to nebyla nijak příjemná, protože zbytky spáleného materiálu dosud žhnuly a nad Beskydami se přitom proháněl vítr s deštěm. Znalec z oboru elektrotechniky prozkoumal instalaci v zachovalé části chaty, tedy v přízemí. Podle jeho posudku však byly rozvody v naprostém pořádku a nic nesvědčilo o tom, že by nějaká závada tohoto druhu mohla požár způsobit.

Z toho, co vypověděla kuchařka, Vorel usoudil, že ohnisko mohlo být ve vedlejším pokoji, kde byl ubytován jeden z číšníků. Bohužel, byl jedním z těch, kdo tragédii nepřežili. Podle výpovědi správce i ostatních zaměstnanců v pokoji nikdy neměl žádný elektrický spotřebič. Ostatně, právě to správce důkladně kontroloval, protože znal rizika téhle stavby. Kriminalisté také v celé chatě našli jen zbytky jedné jediné televize, a po několikadenním zkoumání kriminalistická laboratoř potvrdila, že ani ta nebyla příčinou požáru. Stejně skončilo i zkoumání komínu, na němž nebyly nalezeny žádné závady. Tyčil se nad spáleništěm jako varovný ukazovák.

Kapitán Vorel přizval do Ostravice také znalce z oboru požární techniky. Jeho úkolem bylo posoudit rychlost a způsob šíření požáru s ohledem na konstrukci chaty, vybavení interiérů a proudění vzduchu. Podle rozboru, kterým dotyčný odborník strávil několik hodin, se mohli lidé pohybovat po chodbě druhého patra bez rizika jen dvě minuty poté, co byl požár zpozorován. Vyšší patra měla být tou dobou už plně zachvácená plameny. Sedm minut po ohlášení požáru prý už muselo být nemožné osoby z chaty evakuovat. Rychlost šíření ohně byla obrovská především díky lakovanému obložení chodeb a pokojů.

Soudní znalec také v závěru svého šetření potvrdil, že ohnisko požáru bylo skutečně ve druhém patře, v pokoji číš-

nika Vladimíra Románka, který tu našel smrt. Na výslechy lidí, kteří měli k uhořelému číšníkovi nejbližší, se také nakonec soustředili kriminalisté. „Šlo o slabšího kuřáka,“ dozvídali se. „Zapálil si, především když vypil nějaké to pivo.“

● Románka naposledy viděl jeden z rodičů ubytovaných dětí, jak kolem půlnoci odchází do svého pokoje. V krvi nalezené mrtvoly Vladimíra Románka soudní lékaři zjistili 1,15 promile alkoholu, což je míra, při níž se už člověk zbavuje jakékoli opatrnosti. Odborným vyšetřením byla prokázána také obrovská koncentrace karbonylhemoglobinu, látky, svědčící o otravě zplodinami ohně. U ostatních zemřelých byla jeho hladina nejméně o dvacet procent nižší, což znamenalo, že právě Románek byl nejdéle v prostředí, kde hořelo. U žádné ze sedmi ostatních obětí se také nenašla v krvi ani stopa po alkoholu.

Vyšetřovatelé ve spolupráci se všemi zmíněnými experty dospěli nakonec k závěru, že jedinou možnou příčinou požáru byla skutečně číšníková nedbalost. Usnul se vši pravděpodobností se zapálenou cigaretou, od níž se vzněly peřiny, postel a snadno pak i lakované dřevěné ostění. Bleskovému šíření ohně v celodřevěné stavbě, která navíc při své výšce sama působila jako komín, mohl pak už jen stěží někdo zabránit.

Protože číšník při požáru zahynul, musel policejní vyšetřovatel zastavit trestní stíhání. Ze smrti dětí, turistek a pokojské pro neposkytnutí pomoci nemohl být viněn ani nikdo jiný, protože v krátké době, která byla k dispozici, nebylo možné jakkoli organizovat evakuaci. Všichni spali a jediné, na co mohli myslet, když se probudili do hustého dýmu, byl úprk. Přesto se vedoucím kurzu podařilo zachránit nemálo dětí.

● Vyšetřování neštěstí, při němž přišlo o život osm lidí, bylo u konce. Na konci spisu chybí rozsudek, protože jej nebylo nad kým vynést. Rodičům a příbuzným obětí by však pravděpodobně úlevu stejně nepřinesl.

Případ jedovatých ampulí

Pražská veterinární klinika ještě tonula ve tmě, když se k ní ráno v poslední březnový den roku 1981 začala sjíždět policejní auta. Vloupání do objektu oznámil okolo páté hodiny ranní jeden ze zaměstnanců kliniky, který chodil do práce mezi prvními. V době, kdy na místo dorazila skupina kriminalistů vedená kapitánem Janem Urbanem, už byl veterinář schopen zhruba vyčíslit, co vše z ordinací a laboratoří zmizelo.

„Sebrali hlavně spoustu omamných látek,“ vysvětloval Urbanovi doktor Kotora, který útok na kliniku nezažil poprvé, ale tentokrát byl skutečně překvapen rozsahem škod. „Chybí přes padesát ampulí morfinu, deset ampulí dipidoloru a dvacet dávek althaesinu, a taky dvě stě dvacet injekčních stříkaček a sto třicet jehel na jedno použití.“

Tím ovšem výčet nekončil, protože zlodějům zůstala za nehtem ještě kalkulačka, blesk k fotoaparátu a tranzistorové rádio. Starý doktor měl v domě slušný přehled a jeho odhad se až na jednu zajímavou drobnost příliš nelišil od výsledků inventury, s nimiž se kriminalisté mohli seznámit až později.

Doktor Kotora jim pomohl i tím, že se v celém objektu kromě telefonního sluchátka ničeho nedotkl, což bylo do začátku práce techniků velmi příjemné zjištění. Přesto tu ale nepochodil policejní psovod, jehož německý ovčák nezachytil

jedinou stopu. S prázdnou se asi po hodině vrátila také skupina pátračů, které kapitán Urban poslal prohledat okolí místa činu. Lidé bydlící v sousedství nic neslyšeli ani neviděli, na trávnících, chodnících ani v odpadkových koších se také nic zajímavého nenašlo. Podstatnou novinku přinesla až zmíněná inventura. Ta totiž vynesla na světlo zmizení dvou dóz s velmi nebezpečnými jedy, kyanidem draselným a chloridem rtuťnatým, a toto odhalení uvedlo policisty do dvojnásobného tempa.

Kriminálka dostala okamžitě další posily, aby byl pachatel vloupání co nejdříve odhalen a jedy dopraveny do bezpečí. Vedení pražské policie dávalo okázale najevo svůj zájem o vyřešení případu a lidé z Urbanova týmu měli téměř jisté, že se nejen několik dnů neobjeví doma, ale že se ani v práci příliš nevyspí.

Urbanova skupina stanovila na základě získaných informací několik vyšetřovacích verzí, jejichž prověření věnuje nejbližší hodiny. Vloupání mohl mít na svědomí náhodný pachatel, ale mnohem pravděpodobnější byla cílená akce narkomana, který kliniku navštívil ve snaze zajistit si suroviny pro výrobu omamných látek. U podobných případů je ovšem nutné počítat i s tím, že krádež může být jen fingovaná, aby zakryla schodek v evidenci drahého a nebezpečného materiálu.

Poslední možnost se podařilo vyvrátit nejsnadněji. Důkladná kontrola hospodaření kliniky prokázala, že kšeftování či podobná manipulace s nebezpečnými látkami nepatří k praktikám jejího personálu. Přestože kriminálka dosud neopustila ani možnost zcela náhodného zlodějského útoku, soustředili se Urbanovi muži na druhou variantu, na pátrání mezi narkomany, které pokládali od začátku za nejpravděpodobnější pachatele.

Siť, kterou nechal Urban nad feťáky rozprostřít, byla opravdu velká a hustá. Zasáhla nejen území hlavního města, kde se již tou dobou lidé užívající drogy počítali na stovky, ale i řadu

dalších míst v zemi. Nejpodrobněji se kriminálka pochopitelně pustila do evidencí pražských. „U všech prověřit alibi a vyloučit pouze a jen ty, kteří budou schopni stoprocentně doložit, že byli jinde,“ zněl jasný šéfův příkaz.

Dlouho předtím se nikomu nepodařilo zmapovat pražské fešácké podsvětí do takových podrobností jako lidem z Urbanovy party v době pátrání po ztracených jedech. Evidence se rozšířily o pěkných pár nových přírůstků, a to nejen o jména těch, kdo drogy užívali, ale i o kontakty na zásobovače a lumpy, kteří na závislosti jiných dobře vydělávali.

●
Nadporučík Emil Kozel se po několika dnech prověřovacího kolotoče vrátil z terénu s velmi zajímavou informací. O vloupání k veterinářům by prý měl vědět jistý Boris Pavlát, známý pražský narkoman, který patřil do dobře organizované skupiny a jehož se dosud nepodařilo zastihnout, přestože po něm v posledních dnech pátrali v několika městských obvodech. V jeho záznamech stálo, že se ničím nevyučil a od svých šestnácti let vystřídal jako pomocný dělník řadu pražských podniků. Začínal s různými léky a postupně dospěl až k drogám. V minulosti byl již čtyřikrát soudně trestán, z toho dvakrát pro vloupání do lékařských zařízení, kde kradl suroviny na výrobu omamných prostředků. Vzhledem ke své závislosti byl také opakovaně léčen na psychiatrii. Samozřejmě zbytečně. Nad tímhle popisem si mohl Urban jen zamnout ruce.

Okamžitě vytvořil dvě skupiny, které měly jeden jediný úkol. Dopadnout Pavláta. Ani ve velké Praze nelze zmizet beze stop, a pohřešovaný mladík se na židli v Urbanově kanceláři ocitl dokonce už během několika hodin. V policejní budově nebyl poprvé a na suverenitě jeho vystupování to bylo náležitě znát.

„Ale jo, ten případ znám,“ spustil k překvapení kriminalistů okamžitě Boris Pavlát. „Dokonce znám i jméno jednoho z pachatelů, ale přece byste nechtěli, abych udával. To vám tedy opravdu říct nemůžu.“

A víc z něj nedostali. Jenže od čtyřikrát trestaného chlapa se ani nedalo očekávat, že by napoprvé řekl po pravdě vše, co ví. Urban si věděl rady. Aby nebyla Pavlátova cesta na kriminálku zbytečná, skončil ve vyšetřovací vazbě a policejní vyšetřovatel zahájil jeho stíhání prozatím alespoň pro trestný čin nadřizování.

Druhý den putoval k Urbanovi na židli znovu a vyšetřování se opět o kousek posunulo. „Nemusíte mít strach,“ vypadlo totiž najednou z podezřelého. „Všechny jedy z té vloupačky jsou zlikvidované.“ Stejně jako předešlého dne ovšem rezolutně odmítl říci, kdo je pachatelem, a nevysvětlil ani, co se vlastně s jedy stalo. Nato kapitán Urban, který nebyl v oboru žádným nováčkem, spustil skutečný koncert. Pustil se s Pavláttem do velejemného rozhovoru, který začínal skutečně nevinně. Mladý narkoman povídal a povídal, až postupně nevědomky kriminalistu utvrdil v tom, že by o celé věci nemohl vědět tolik podrobností, kdyby na místě činu sám nebyl, ať už jako pachatel, nebo jeho komplic.

Chytil se zkrátka do dobře utkané pasti, a když jej Urban náhle přerušil a naznačil mu, že to vše zřejmě muselo být trochu jinak, zachoval se způsobem, který kriminalistovo podezření jen potvrdil. Pokusil se totiž vyskočit z okna vyšetřovací místnosti, v čemž mu naštěstí Urbanovi kolegové včas zabránili.

●
Teď už bylo nad slunce jasnější, že Pavlát ví o vloupačce mnohem víc, než kolik dosud řekl. Po svém pokusu o sebevražedný skok už ale nepromluvil ani slovo a šéf vyšetřovacího týmu musel nyní vsadit na jedinou kartu, která mu zbývala. Požádal o povolení k domovní prohlídce zadrženého. Při té se našly injekční stříkačky a jehly, které veterináři jednoznačně určili jako totožné s vybavením, jež zmizelo z jejich ústavu.

Podstatnějším nálezem byl ovšem Pavlátův blok s přezdívkami, adresami a telefony několika známých, jak se později ukázalo, většinou narkomanů. Řada z nich v evidencích nebyla

a neprošla tedy sítím posledních dnů pátrání, takže bylo znovu kde začít. Nešlo to tak rychle, jak by se z našeho líčení mohlo zdát, ale po několika dnech pátrání se kriminálka dostala na další zajímavou stopu, která Urbanovy podřízené zavlela až do lázeňské oblasti západních Čech.

Jednoho dne zastavilo auto s pražskou značkou před bytem vyhlášené mariánskolázeňské narkomanky Evy Dobrodinové. Kriminalisté nebyli přijati nejvlídněji a ještě menší nadšení majitelky bytu vyvolalo, když ve skřínce objevili ampule morfinu s výrobními daty odpovídajícími krádeži na pražské veterině.

„Koupila jsem pětatřicet ampulí od narkomana, kterého znám pod přezdívkou Čenda,“ vysvětlovala Dobrodinová. „Já ale nevím, kde ho teď narychlo hledat. Byla to prostě výhodná koupě.“

Tahle poslední hádanka zabrala překvapivě hodně času. Najít onoho Čendu trvalo několik nekonečných dnů, během nichž kapitán Urban netrpělivě přecházel svou kanceláří jako tygr v kleci. Kolegu, který nakonec přišel s pravým jménem záhadného obchodníka, obdařil šéf širokým úsměvem a bodrým poklepáním na rameno, o kteréžto odměně si dotyčný pomyslel své.

Neznámým obchodníkem bylo poměrně známé pražské eso, jistý Mojmír Drábek. Měl za sebou dva tresty, fetoval od svých patnácti let a léčebnu znal jako vlastní boty. Obratem byl zadržen, dokonce v místě svého trvalého bydliště, a přivezen k výslechu, od kterého si kapitán Urban sliboval definitivní tečku za vyšetřováním. S Drábkem policisté přivezli i jeho ženu Janu a ukázalo se, že to byl nechtěně geniální tah, protože právě její zadržení ostríleného kriminálního překvapivě naložilo. Drábek se nepokoušel o statečná gesta a rozhodl se rovnou vypovídat.

Na vyloupení té veterinární kliniky jsme se s Pavlášem domluvili už dřív, podepsal později v protokolu. Doma jsme přišli na to,

že některé z těch sajrajtů jsou příliš nebezpečné, a tak jsme je raději zničili. Způsob, jakým látky zneškodnili, překvapil i přízvané odborníky. Před chemickými znalostmi feťáků museli smeknout a potvrdili, že jejich tvrzení je věrohodné. Látka už se vši pravděpodobností skutečně ztratila svou nebezpečnost.

Při domovní prohlídce u Drábka se našly zásoby oblíbeného pervitinu, amatérské drogy, která je tuzemským specifíkem a dnes už zaznamenala obchodní úspěch i v cizině. Našly se tu také ampule od léků ukradených na klinice. Drábek následoval Borise Pavláta do cely a později kriminalistům řekl i jméno překupníka, kterému oba zlodějíčkové prodali ukradenou kalkulačku, rádio a blesk. Ukradli ty věci proto, že o peníze je při jejich způsobu života právě taková nouze jako o drogu. Případ se uzavřel ve chvíli, kdy promluvil i Boris Pavlát. Výpověď svého komplice v podstatě jen potvrdil.

Obvodní soud v Praze 5 poslal nakonec Mojмира Drábka na jeden a Borise Pavláta na tři roky za mříže. Oba se proti rozsudku okamžitě odvolali a dočkali se nového projednávání svého případu. Verdikt však zněl stejně a pachatelé si tak k létům stráveným ve vězení připsali další čárky.

Vražda na kraji města

Bylo půl deváté ráno a do Vánoc roku 1979 zbýval jediný den, když si děvče ze sídliště na okraji Ostravy vyšlo se psem na procházku. Stačilo proběhnout mezi paneláky, kolem konečné stanice tramvaje, a právě tady už začínaly stromy lesíku, kterému místní říkají Bělský. Dívčina ušla jen kousek, když ji na kraji cesty mezi křovinami upoutala ležící postava. Popošla jen o několik váhavých krůčků blíž, aby poznala, že jde o ženu nejevicí známky života, v potrhaném a špinavém zimním kabátě. Dívce se na okamžik zastavil dech, ale pak se vyděšeně rozběhla rovnou k domku na tramvajové točně. Udýchaným hlasem vysvětlila dispečerovi, co před chvílí viděla. Ten sáhl po telefonu a zanedlouho se už k Bělskému lesíku řítíl modrý maják...

„Mrtvá má bodnou ránu pod pravou lopatkou a roztržený konečník,“ oznamoval o necelou hodinu později přivolaný lékař majoru Karlu Klestilovi z ostravské kriminálky. „Příčinou smrti bylo nepochybně vykrvácení.“

Klestil ani na chvíli nepochyboval o tom, že má co do činnosti s násilným trestným činem. Ale tohle zvěrstvo bylo i na otrlého policistu z oddělení vražd dost. Jaký mohl být motiv a okolnosti tak prapodivného zabití?

Tou dobou už bylo v Bělském lese pořádně rušno. Lesem křižovaly téměř dvě desítky policistů, na místě nálezu se fotografovalo, měřilo a prohlížela každá píď země. Policisté zjistili, že v porostu a spadáném listí je mnoho krevních stop, vedoucích až k lesní pěšině, a vše tedy nasvědčovalo tomu, že místo, kde byla mrtvá nalezena, nebylo pravděpodobně místem činu. Ke slovu přišel služební pes, který už po prvních metrech našel postupně rukavici a dámský klobouk a po dalších asi dvou stovkách metrů se zastavil v místech, kde na zemi ležela dámská kabelka. Tady pes skončil, ale technikům se právě zde podařilo zajistit stopu obuvi, jak později potvrdila expertiza, s podrážkou používanou při výrobě vojenských bot.

V kabelce byl občanský průkaz znějící na jméno Vanda Krásná a podle fotografie bylo skutečně zřejmé, že majitelkou této legitimace je zavražděná. Taška ale obsahovala také poměrně velkou finanční hotovost a několik zlatých šperků. Plynuo z toho jediné: loupežný motiv mohl major Klestil od samotného začátku vyloučit, protože cennosti pachatel zanechal zcela bez povšimnutí.

Na místě, kde pes našel kabelku, vrah zřejmě ženu napadl. Z toho, co se Klestilovým lidem podařilo vypátrat, plynulo, že na místo nálezu tělo buď odvedl pachatel, nebo se tam těžce poraněná žena doplazila ve snaze přivolat pomoc. Bylo to pravděpodobnější, protože tělo leželo pouhých deset metrů od kolejí, a tam, na dosah lidské pomoci, by ji útočník z hloubi lesa jistě nevlácel.

●
V kanceláři už na majora Klestila čekala první hlášení od jeho kolegů. Ti zatím stačili zjistit, že Vanda Krásná, která pracovala jako učitelka v mateřské škole, byla předešlé noci se svým mužem na návštěvě u známých. Během večírku ovšem vzplál uvnitř manželského páru jakýsi konflikt a paní Vanda se rozhodla, že půjdou domů. Když manžel odmítl, vydala se na cestu sama, netušíc, že to bude poslední cesta v jejím životě. Skutečně musela projít pěšinou v Bělském lese, aby se dostala

k jejich rodinnému domku na okraji sídliště. Podle pana Krásného nebyla se ženou potom, co se napila alkoholu, žádná rozumná domluva. Právě v takové situaci se ocitla předchozího večera u známých a to se jí stalo osudným.

Vše, co měli kriminalisté dosud k dispozici, nabízelo v podstatě jen dvoji výklad. Tím prvním byl útok neznámého člověka s čistě sexuální motivem. Za druhé vrahem mohl být samotný manžel, který by tímto způsobem řešil vzniklé rodinné neshody.

„Druhou verzi můžeme s klidem vyloučit,“ konstatoval o pár hodin později major Klestil. Šetření totiž záhy prokázalo, že pana Krásného odchod jeho manželky z večírku nijak vážně nerozrušil. Ve společnosti zůstal a ani na okamžik ji neopustil. Hosté se pak také společně vydali Vandu hledat, a když ji nenašli u Krásných doma, usoudili, že patrně odešla k rodičům do nedaleké bytovky. Pan Krásný prý jim tvrdil, že určitě odjela tramvají, což by nebyl první případ konce jejich návštěvy u známých.

Kriminalistům tedy nyní zbývalo hledat neznámého pachatele s evidentně sexuálními pohnutkami. Čekalo je hledání jehly v kupce sena, protože o dotyčném nevěděli vůbec nic. Měli jen otisk vojenské boty, který se coby vodítko či důkaz záhy ukázal jako bezcenný. Patřil totiž jednomu z uniformovaných policistů, kteří procházeli les při ohledávání místa činu. Klestil rozdělil své lidi do tří skupin: první prověřovala evidované osoby se sexuální úchylkou, druhá se zaměřila obecněji na lidi duševně nemocné, třetí upřela pozornost k Bělskému lesu, kde byly případy obtěžování žen poměrně častým jevem.

Pitva v podstatě potvrdila slova lékaře z pohotovosti. Žena podle odborníků měla kromě roztrženého konečníku drobné oděrky v obličeji, na rukou a kolenou a modřiny na přední straně krku a na dolní čelisti. Smrt způsobilo především vykrvácení z bodné rány pod lopatkou, která zasáhla i lalok pravé plíce. V krvi měla mrtvá necelé jedno promile alkoholu. Při

pitvě nebylo vyloučeno, že Vanda Krásná mohla být i znásilněna, ale toto podezření padlo poté, co její manžel uvedl, že spolu měli pohlavní styk krátce předtím, než odešli ke známým.

Okruh podezřelých se zatím s každým novým poznatkem spíše rozšiřoval než zužoval a major Klestil tak musel šéfy žádat o další posily. Podle prvních zpráv se totiž Bělský les stával v minulosti i současnosti místem soustavných exhibicionistických hrátek a útoků na ženy, ty však dosud ani jeden z případů nehlásily. Vše začalo vylézat na povrch až nyní a v souvislosti s tím, co se stalo paní Krásné, se svědectví začala jen hrnout. Řada žen vypověděla, že byly při napadení dokonce i ohrožovány nožem. Vše by bylo jednoduché, kdyby někdo znal pachatele. Ale zatím nebylo jasné ani to, zda jde stále o téhož člověka. A většina posbíraných výpovědí svědčila spíše o tom, že Bělský les si jako kulisu vybralo hned několik takových mužů. Každému z kdysi neoznámených případů nyní museli kriminalisté věnovat pozornost a důkladně jej rozebrat a zadokumentovat.

Pachatelů bylo zřejmě několik, ale zejména jeden z popsaných se stále objevoval na stejném místě, právě tam, kde byla zavražděna Vanda Krásná. Útočil v ranních hodinách, v době, kdy Bělským lesem chodilo mnoho žen do zaměstnání, nebo naopak na konečnou tramvaje. Bylo to ideální místo a pachatel si opravdu mohl vybírat.

Na první zajímavou stopu kriminálka narazila už začátkem ledna. Za pár dní se jim podařilo zadržet jistého Miroslava Špeldu, který se během výslechu přiznal, že ženy obtěžoval celkem ve čtyřech případech. Napadal je dokonce s nožem v ruce, ale policistům se nakonec nepodařilo prokázat, že by právě on zavraždil Vandu Krásnou. „Žádné z těch žen jsem neublížil,“ hájil se Špelda, „a tohle jsem prostě neudělal.“

Už o pár týdnů později seděl v kancelářích kriminálky další chlapík, který se před ženami v Bělském lese předváděl. I tento

muž, Petr Martík, se přiznal ke čtyřem případům obtěžování žen. Napadal je zezadu, osahával je na prsou a sahal jim pod sukně, ale nikdy je nebil, neškrtil, prostě neužíval hrubé násilí. Koneckonců se spokojil s tím, když mohl před svými oběťmi alespoň spustit kalhoty. Potvrdily to i samotné poškozené a ani Martíkovi nakonec nebyl podíl na vraždě Krásné prokázán. Klestilovi lidé si stačili sotva vydechnout, a šéf je hnal do ulic znovu.

Byl už únor, když se policie konečně chytila té pravé stopy. Tehdy se totiž ozvala jistá Marie Kutliková, kterou v těch dnech přepadl v Bělském lese neznámý muž. Vyhrožoval prý ji dokonce i zabitím poté, co mu řekla, že celou záležitost oznámí. O pár dní později napadl muž stejného popisu další ženu, tentokrát ovšem v jednom domě ve zmiňovaném sídlišti. Chtěla právě vstoupit do výtahu, když vystoupil zpoza rohu, vrhl se na ni a začal ji osahávat, ale nakonec utekl.

Bylo už jen otázkou času, kdy neznámý uvázne ve stahující se síti. A k tomu pravému, Evženu Grygovi, se také kriminálka nakonec dostala. Už první prověrky utvrdily pátrače v podezření. Gryga totiž přišel právě den po vraždě Vandy Krásné pozdě do zaměstnání, navíc byl poškrábaný na ruku. Hned při prvním výslechu se přiznal k několika útokům na ženy v Bělském lese. Napadené jej pak při konfrontaci zcela bezpečně poznaly.

„To donesla stejně ta bába, co mě chtěla udat,“ vykřikl Gryga poté, co se v budově policejního ředitelství náhodně setkal s Marií Kutlíkovou. Brzy nato se podezřelý doznal i k napadení a vraždě Vandy Krásné. Ukázalo se, že Gryga je pijan, který alkoholu propadl až v posledních několika měsících. V opilosti podle svých slov vždy dostával chuť na nějakou ženu. Uspokojovalo ho, jak tvrdil, když se před nimi mohl alespoň svléknout a trochu je vystrašit. Zvlášť proto majora Klestila zajímalo, proč právě Vandu Krásnou zavraždil.

●

„Ten den jsem popíjel v hospodě, kam často chodím,“ líčil Gryga okamžiky onoho kritického dne. „Byl jsem hodně opilý, když jsem se pak v noci vracel přes Bělský les domů. Nedaleko zastávky jsem potkal ženu, kterou jsem si spletl s jednou svojí známou. Chytil jsem ji zezadu kolem pasu a táhl ji hlouběji do lesa. Jenže ona se bránila, křičela a mně teprve tehdy došlo, že jsem se spletl. Snažila se mi utéct, ale já najednou dostal hrozný strach, že přivolá pomoc nebo mě udá, a tak jsem ji znovu chytil. Aby mi nekladla znovu odpor, bodl jsem ji do zad nožem, který jsem s sebou stále nosil. Padla na zem, těžce dýchala a vůbec nemluvila. Nevyšlo mi to, jak jsem si představoval, a dostal jsem hrozný vztek. Popadl jsem kus větve, která tam ležela, a bodl s ní tu ženskou do rozkroku. Větev jsem někam zahodil a odešel jsem.“

Gryga klidně došel domů, umyl se a ulehl. Ráno zaspal do zaměstnání. Zjistil, že ho ta ženská poškrábala na rukou, a tak si oblékl kožené rukavice. Pokusil se také odstranit krevní stopy na svém kabátě.

Výslech potvrdil vše, co se ostravské kriminálce podařilo během vyšetřování případu shromáždit. Našel se i vražedný nástroj a analýza rozpoznala krev oběti ve zbytcích skvrn na Grygově oděvu. Vrah netrpěl žádnou duševní chorobou, zjištěna však u něho byla sexuální úchylka k sadismu. Evžen Gryga byl odsouzen ke třiadvaceti rokům odnětí svobody nepodmíněně.

Hlaveň jako argument

„Dejte mi peníze a nic se vám nestane,“ vykřikl muž, který k překvapení poštovních úřednic prudce rozrazil dveře opuštěné služebny. Vyhoupl se na přepážku a výhrůžně namířil na vyděšenou ženu u trezoru. Dostal své. Postarší paní v modrém plášti raději poslechla a dala mu více než 85 tisíc korun, vše, co tou dobou na poště bylo. Pochopila velmi dobře, že nejde o filmový výstup, ale o přepadení za bílého dne. Byl začátek ledna 1983 a vyloupení malé pošty na okraji Prahy bylo jen začátkem řetězu, který se policii podařilo přetrhnout až za dlouhých sedm měsíců.

●
Lupič zmizel stejně rychle, jako se objevil. Kriminálka měla co dělat, aby vystrašené úřednice vůbec přiměla k rozhovoru, a obrázek tohoto případu se proto policistům začal skládat až více než hodinu po jejich příjezdu. O útočníkovi zjistili vlastně jen to, že byl maskovaný, takže jeho popis byl téměř nepoužitelný, a o vytvoření podobizny už vůbec nemohla být řeč. Přepadení bylo zřejmě dobře připravené. Kromě oběti se nepodařilo nalézt žádného dalšího svědka. Celé týdny se kriminálka mořila s prověrkami desítek vytipovaných recidivistů, ovšem obvykle měli buď skálopevné alibi, nebo jednoznačně neodpovídali popisu, který úřednice poskytl.

Vyšetřování už pomalu utichalo, když zhruba v polovině dubna byla přepadena další malá pražská pošta. Tady se maskovaný lupič objevil krátce před dvanáctou hodinou, kdy začínala polední pauza. S pistolí v ruce tentokrát dovedl jedinou zaměstnankyni až k trezoru a donutil ji, aby jej otevřela. Měl ovšem smůlu, trezor byl prázdný, a tak se musel spokojit se sedmadvaceti tisíci korun, které byly ve stole přepážky. Ženu nakonec zamkl na záchodě a uprchl.

Kriminalisté sice přijeli pár minut poté, co je pošťačka telefonem přivolala, jenže to se jí podařilo až téměř po hodinovém dobývání z klozetu. Výjezdovou skupinu sem přivedl major Jiří Kuneš. Jenže ani tentokrát nebyli policisté příliš úspěšní. Zajímavé bylo alespoň to, že hrubý popis a způsob zamaskování odpovídal lednovému případu. Jenže tady veškerá zjištění končila a bylo to o to tragičtější, že si major Kuneš dovedl už docela dobře představit, s kým má tu čest. Že jde velmi pravděpodobně o zdatného pachatele, který své kousky pečlivě promýšlí a připravuje.

Netrvalo to ani dva měsíce, a Kuneš se svými lidmi vyjížděl k další velmi podobné loupeži. Psal se červen a na řadu přišla spořitelna. Pachatel opět vyčkal odchodu posledního zákazníka a vtrhl dovnitř. Jenže hned ve dveřích narazil na důchodce pana Mráčka, který tu vypomáhal jako brigádník.

„Řekl mi jenom, abych uhnul,“ líčil později pan Mráček ony okamžiky majoru Kunešovi. „Mával mi pod nosem pistolí, ale mně se hned zdálo, že je nějaká divná. Prostě jsem vsadil na to, že se z toho střilet nedá, a skočil jsem po něm. Podařilo se mi alespoň strhnout mu paruku a sluneční brýle.“

Víc toho srdnatý důchodce opravdu nestihl, ale štěstí měl nakonec on i spořitelna. Zloděj jej sice udeřil revolverem do hlavy a srazil k zemi, ale dál se nedostal. Všiml si totiž, že žena za přepážkou už horečně telefonuje a jistě volá o pomoc policii, takže z místa raději uprchl, aniž se mu podařilo něco sebrat.

I Kunešův tým měl tentokrát poněkud větší štěstí. Krom toho, že se velmi podstatně zpřesnil pachatelův popis, našli kriminalisté důležitého svědka, který vše sledoval venku, před pobočkou spořitelny. „Ti lupiči byli docela jistě dva,“ tvrdil onen muž. „Jeden, v čepičce a brýlích, odcházel do spořitelny a tomu druhému říkal, slyšel jsem to docela zřetelně, ať jde do hajzlu. Že si to všechno zařídí sám, když on se bojí. Chtěl, aby alespoň hlídal venku a upozornil jej, kdyby někdo z ulice šel dovnitř.“

Svědék viděl i to, že si lupič už na ulici připravoval revolver. To potvrdil i další svědek, který pak viděl pachatele utíkat do vedlejší ulice, kde měli pravděpodobně zaparkované auto.

Kunešův tým se sešel k důkladné analýze všech tří dosavadních případů. Způsob provedení loupeží dával jednoznačně tušit, že jde o sérii z jednoho a téhož autorského pera. Velmi pravděpodobné bylo, že pachatel má společníka. Jejich cílem byly výhradně malé úřadovny v okrajových pražských obvodech, opuštěné zákazníky těsně před polední pauzou či koncem směny. Pokaždé měl lupič masku, pokaždé vyhrožoval pistolí. Díky těmto závěrům a obavám z dalších kousků stále unikajících pachatelů dostal major Kuneš pro svou práci nové posily. Bylo třeba počítat i s tím, že lupiči nemusí být nutně jen Pražáci, a proto se do akce zapojili i kriminalisté z dalších oblastí republiky, kteří kontrolovali desítky podezřelých živlů ve svých rajónech. Jenže od třetího případu uplynul pouhý týden a otrávený Kuneš byl volán k další nepříjemnosti. Lupič se tentokrát objevil znovu na poště, na Smíchově. Scénář byl obvyklý: pachatel se vyhoupl na přepážku a s pistolí v ruce požádal o příspěvek...

„Vyzýval nás ke klidu a chtěl peníze,“ vypověděla jedna z přepadených žen. „Jenže já jsem dostala hrozný strach, začala jsem křičet a utekla do vedlejší místnosti. Zatímco mě ten chlap pronásledoval, kolegyně toho využila a spustila poplašné zařízení. No a on se lekl a utek. Přitom na přepážce, přes kterou se přehoupl, leželo skoro osm set tisíc.“

I tentokrát se našel svědek, který viděl druhého lupiče čekat před vchodem. „Znovu si nic neodnesli,“ uvažoval nahlas major Kuneš. „Určitě potřebuji peníze a rozhodně to někde zkusí znovu.“ Jedinou šancí bylo teď na několik dní pohlídat všechny poštovní a spořitelní pobočky, u nichž přepadení přicházelo v úvahu. Kunešovi nadřízení nad takovým plánem sice nevěřicně vrtěli hlavou, ale lidi mu nakonec dali.

Kriminalisté se dočkali až po dvou týdnech. Těsně před polední přestávkou se pátého července objevil lupič ve spořitelně ve třetím pražském obvodu. I tentokrát měl smůlu. Když se hrnul k vylekané poštačce, aby ji donutil sáhnout do přihrádek, vyšla ze dveří vedlejší místnosti její kolegyně. Sotva zaregistrovala dramatický děj, přeběhla místnost a vyběhla před budovu, aby přivolala pomoc. Lupič hrábl do stolu, popadl asi dvacet tisíc korun a vyběhl za ní. Hlídkující policista v civilu se za ním okamžitě rozběhl, ale během honičky se pachateli podařilo zmizet v jednom činžáku. To už se k místu sjížděly desítky policejních vozů. Major Kuneš nechal celé široké okolí neprodyšně uzavřít a prohledat dům po domu. Po několika hodinách stáli policisté těsně před další kapitulací, když se náhle službě na lince 158 ozval ženský hlas oznamující, že se ve sklepech jejího domu skrývá jakýsi podezřelý muž. Jeho zadržení bylo pak otázkou několika chviliek.

Zadržený zpočátku s policisty docela ochotně spolupracoval. Dozvěděli se, že jde o pětadvacetiletého Radima Doubka z Klatov, který od pondělí do pátku pracuje u jedné pražské stavební firmy. Připustil i to, že už byl v minulosti trestán, a proto byl major Kuneš docela překvapený, když se Doubek bez nějakého zdráhání přiznal i k loupežnému přepadení spořitelní pobočky. Jenže o žádném dalším případě už mluvit nechtěl, stejně jako popíral, že by měl nějakého komplice.

Věci konečně dostaly ten správný spád. Kriminalisté se okamžitě rozjeli za Doubkovou milenkou, u níž v týdnu spával a která shodou okolností pocházela také z Klatov. Pohledná

dívka, kterou seznámení s muži ohánějícími se služebním odznakem očividně překvapilo, neměla pocit, že ví o Doubkovi něco, co by mohlo policii zajímat. Připustila ale, že se u ní spolu s Doubkem občas zdržuje další Klatovák, jistý Marek Svačina. Ukázalo se, že je tu také na stavbě, na rozdíl od svého kamaráda však nebyl nikdy trestán. Netrvalo dlouho a v kancelářích kriminální služby se ocitl i on. Jenže jakoukoli účast na loupežích rozhodně popřel.

●
Kuneš si byl svou věcí jist, a proto nyní vsadil na trpělivé dokazování. Začal pečlivou analýzou životopisů obou podezřelých, kterou mu opatřili kolegové z Klatov. Ti dva se znali už od dětství. Kamarádili spolu celá léta a společně také naruškovali na vojnu. Právě tam se, jak nakonec Kunešovi kolegové zjistili, zrodily Doubkovy nekalé plány. Ještě na vojně se podle výpovědi jejich kamarádů Doubek se Svačinou domlouvali na tom, že si obstarají pistole a vhodné maskování, a s touto výbavou by to mohli zkusit u benzinových čerpadel. Už tehdy také mluvili o tom, že nejlepším místem pro loupeže bude Praha, kde je poměrně snadné rychle se vytrazit z místa činu. Kriminálka nakonec našla i dalšího kamaráda obou zatčených, od něhož koupili revolver Smith and Wesson a pistoli P-38. Obě zbraně byly ovšem střelby neschopné a svému původnímu majiteli sloužily pouze jako dekorace na chalupě.

Když s tímhle vším šéf vyšetřovacího týmu na Doubka se Svačinou vyrukoval, zlomilo je to natolik, že se nakonec rozhodli vypovídat. První promluvil méně zkušený Svačina a vzal to pěkně od podlahy, netuše, že prozrazuje podstatně více, než kriminálka ví. Svou „pražskou jízdu“ zahájili Klatováci už začátkem listopadu 1982, kdy přepadli benzinové čerpadlo v šestém pražském obvodu. Čerpadlářku s pistolí v ruce donutili, aby jim vydala tržbu, když předtím zahradili vjezd do prostor benzinky zákazem vjezdu. Sebrali zhruba dvacet tisíc a pak utíkali asi dva kilometry k místu, kde si nechali půjčené auto.

„Odjeli jsme tehdy rovnou do Klatov a peníze roztočili ve vinárnách a dalších podnicích,“ doplnil o něco později výpověď svého spoléčníka Radim Doubek, „takže za nějaké tři dny jsme už zase neměli ani korunu.“

Byl to právě Doubek, kdo pak přišel s názorem, že přepadání čerpadel je příliš riskantní, protože kolem jezdí spousta aut. Postupně vymyslel a připravil plán útoku na poštovní či spořitelní úřadovny a mezitím, aby nevyšli ze cviku, stačili s kamarádičkem vykrást pár obchodů přímo v Klatovech. Za odcizené peníze si koupili vlastní vůz, který je vozíval jednak z Klatov do Prahy, jednak při samotných loupežích. Doubkovy plány pak začaly úplně báječně klapat a penízky se jen hrnuly. Společnou radost ovšem začal nahlodávat Markův strach a o to víc pak fakt, že Doubek si nedokázal odpustit alkohol. Před každou akcí uměl vypít celou láhev tvrdého, a právě to možná v posledních případech otupilo jeho reakce. Byl stále méně úspěšný a nakonec se nechal chytit.

●
Z ukradených peněz nezbylo pravděpodobně vůbec nic, protože oba zločinci nebyli nijak spořiví. Většina výtěžku končila ve vinárnách v Klatovech a Domažlicích, a co mládenci neprolili hrdlem sami, výhodně investovali do místních krašovic. Spis, který major Kuneš uzavíral, doprovázely tedy nakonec k soudu jen sáčky s četnými maskovacími pomůckami, nalezenými v zadrženém autě, a zbraněmi, které sice nikdy nemohly vystřelit, respekt však zjednávaly docela úspěšně.

Senát krajského soudu ocenil loupežnou šňůru dvanácti léty kriminálu pro Radima Doubka, Marek Svačina si pobyl v cele o čtyři roky méně.

Sníh se zbarvil krví

Vedoucí chebského skladu podniku Potraviný Emil Vaněk chodíval do práce už hodně brzy ráno, často před čtvrtou hodinou. Za ta léta si už ani neuvědomoval ponurost objektu, do něhož každý den ještě za tmy přicházel. Zazvonil na vrátného, prohodil s ním nějaké to slovo a zamířil do kanceláře...

To vše se změnilo dvaadvacátého února 1991. Pan Vaněk tehdy našel dveře vrátnice otevřené dokořán a po vrátném ani stopa. Volal na něj, leč marně. Poprvé pocítil v setmělém skladišti strach, a jak se brzy ukázalo, měl k tomu opravdu důvod. Vrátného našel na dvoře ve sněhu, zbarveném doruda staříkovou krví. Okamžitě se rozběhl k telefonu.

„...už asi nežije,“ oznamoval Vaněk nervózním hlasem operačnímu důstojníkovi chebské policie. „Někdo ho musel napadnout a zabít.“

První dorazila na místo hlídka z nedaleké obvodní stanice, chvíli po ní ovšem i výjezdová skupina chebské kriminálky. Major Jiří Sadílek, který sem kriminalisty přivedl, potvrdil operačnímu, že věc je přesně tak vážná, jak tvrdil oznamovatel, a požádal jej aby informoval i nadřízené v Plzni.

Hlidač, sedmaosmdesátiletý Josef Popelka, ležel na dvoře a policejní světlomety ještě umocnily apokalyptičnost oné scé-

Vrátného Potravín v Chebu našli ráno kolegové na dvoře ve sněhu zbarveném krví

ny. Sníh byl zdupaný a zalitý krevními skvrnami. O brutalitě téhle vraždy nebylo pochyb. Hlídač zřejmě vyrušil nějakého zloděje, a ten se zbavil nepohodlného svědka. Z vrátnice musel vyběhnout narychlo, svědčily o tom pantofle, které teď ležely několik metrů od jeho těla. Vrah jej asi napadl o kus dál a na místo, kde nyní ležel, jej musel odvléci. Svědčily o tom stopy ve sněhu. „V tom mrazu by jen tak na obchůzku v pantoflích nevyšel,“ usoudil vyděšený vedoucí skladu nad mrtvolou Josefa Popelky.

Pohotovostní lékař, kterého policisté k případu zavolali, jen potvrdil domněnky o tom, že důchodce zemřel násilnou smrtí. „Má několik bodných a řezných ran na krku a v zádech,“ konstatoval doktor, „a asi by mu nepomohlo, ani kdyby byl ošetřen ihned.“

Zběžná obhlídka skladu potvrdila, že smrt vrátného souvisí s vloupáním. Sklad byl totiž otevřený a kdosi v něm pořádně řádil. Zloději pobrali především cigarety a kávu a lup stěhovali do dvanáctsettrojky, kterou ovšem nakonec nechali na dvoře. Ano, major Sadilek už docela bezpečně věděl, že zlodějů

muselo být několik. Svědčily o tom stopy ve sněhu. Podle technika, který se stopám věnoval, vrátného pravděpodobně vylákal hluk ze služební místnosti a venku jej pachatelé napadli, ubodali a odtáhli dál od vrátnice. Kdyby jim byla vloupačka vyšla, připravili by podnik téměř o půl milionu korun. „Musela to být dobře promyšlená akce,“ soudil major Sadílek, „jen ten hlídač jim asi zkřížil plány.“

Mrtvý byl nalezen před čtvrtou ráno, podle Emila Vaňka odcházeli předchozího dne poslední zaměstnanci kolem šesté večer. Přestože doba, kdy ke zločinu došlo, byla zatím vymezena hodně široce, dalo se předpokládat, že se sem zloději vydali spíše za hluboké noci.

Major Sadílek dbal na to, aby ohledání místa činu provedli jeho lidé co nejpečlivěji, protože se zdálo, že se kriminálka nebude mít do začátku čeho chytit. Skladníci zatím přesně vyčíslili hodnotu zboží, které zloději vynosili. Bylo toho za 566 tisíc korun, vše se však naštěstí našlo v dodávce na dvoře. Sadílek netrpělivě očekával výsledky pitvy, k níž nechal mrtvolu vrátného okamžitě převézt. Nakonec potvrdila původní odhad lékaře z pohotovosti.

Rány, jejichž následkem Josef Popelka zemřel, jsou způsobeny nožem, vybíráme z posudku znalců, který měli kriminalisté zanedlouho k dispozici. Zjistili jsme osm bodnořezných ran na krku a v zádech, přičemž dvě z nich téměř přeřaly pravou krkavici. Bezprostřední příčinou smrti bylo prudké a masivní krvácení, smrt nastala už pět až sedm minut po napadení. Vzhledem ke způsobu poranění by napadeného nezachránila ani okamžitě poskytnutá odborná lékařská pomoc.

Sadílkův tým teď čekaly týdny obvyklého vyšetřování se všemi klasickými postupy a povinnostmi, které k tak vážnému případu náleží. Především začalo vyhledávání v policejních kartotékách. Rukama kriminalistů prošly desítky karet zločinců, kteří už se v minulosti podobných deliktů dopustili. Všichni vytipovaní kriminálníci museli pečlivě obhájit, kde byli a co

dělali oné noci, kdy vrátný v Potravinách zemřel. Přestože Sadílek v počátku vyšetřování nasměroval k prověrkám podstatnou část lidí, jimiž disponoval, nepřineslo jejich úsilí ani po dlouhé době žádný výsledek.

Jedinou novinku přinesl až po několika dnech telefonát zaměstnanců skladu, kde k vraždě došlo. Ti totiž našli v odpadní jínce kuchyňský nůž. Skladník, který jej objevil, zavolał okamžitě kriminálku. Předmětu se ani nedotkl, protože tušil, komu asi patřil, a dobře udělal. Expertiza zanedlouho potvrdila, že jde skutečně o vražednou zbraň.

Kriminalisté však dosud neměli ani nejmenší vodítko k vrahovi, a nyní už nezbyvalo než vyslat do terénu každého, kdo byl k dispozici. Sadílkovi lidé se rozešli po restauracích, hostincích a nočních barech. Přesto, že se jejich snaha zprvu podobala hledání jehly v kupce sena, byla nakonec korunována úspěchem. Šéf týmu jim totiž doporučil zaměřit se i na lidi, kteří už za sebou měli nějakou tu krádež či vloupání, ale s násilnými trestnými činy si dosud nezašli. Právě takovou postavou byl i jistý Patrik Daněk, na kterého dostali tip z obvodní služebny.

„Jednou, asi před deseti dny, jsem seděl v hospodě s několika místními chlápky,“ vyprávěl Daněk, kterého kriminalista v civilu pozval na jedno točené. „Znám je spíš od vidění, některé jménem, ale jejich příjmení jsem nikdy neslyšel. Byly s nimi i nějaké holky, tu jednu bych určitě poznal. Největší z těch mužů se rozčiloval, že se zapletl s nějakou čtrnáctiletou holčinou, která ho teď vydírá. Buď prý jí dá třicet tisíc korun, nebo ho udá na policii. Hrozně se rozčiloval a říkal ostatním, že už udělal nějaké vloupačky, ale těch třicet tisíc prý pořád nemá. Říkal, že má plán, jak udělat něco velkého, co by vyneslo i velké peníze. Zmiňoval se o skladu jakési velké chebské firmy, který v noci stráží jen starý a nahluchlý dědek. Zboží prý by se dalo vyvézt do Německa a výhodně prodat.“

Daňkovo svědectví mělo cenu zlata, zejména když slíbil pomoci v pátrání po děvčeti z oné party. Ukázalo se, že jde Kláru

Jediňákovou, osmnáctiletou dělnicí, která se ve společnosti nej-různějších kriminálníků vyskytovala poměrně často. Ta kriminalistům bez dlouhých vytáček přiznala, že se tehdy večer v partě opravdu o skladu mluvilo: „Moc jsem ty řeči nesledovala, ale vím, že se tam mluvilo o nějakých penězích a taky o holce, která Kocoura vydírá. Z toho skladu prý mělo být dost peněz pro všechny.“

Sadilek byl jako na trní. Kdo je to Kocour? Nejen na tuhle otázku znala Jediňáková odpověď. Za pár minut měl major Sadilek v zápisníku přesná data o všech čtyřech členech bandy – pětadvacetiletém Zdeňku Chadimovi, dvacetiletém Gustavu Pacanovi, dvaatřicetiletém Emilu Faskovi a teprve sedmnáctiletém Dariusovi Kučovi.

●
Zdeněk Chadima byl zadržen šest dní po smrti vrátného Popelky. Tvrdil, že nic neprovedl. O kšeftech se s kamarády skutečně bavili, ale zboží měli nakoupit, ne ukrást. I tak by prý v Německu dobře vydělali. O tom, že by měl co do činění s loupežnou vraždou, nechtěl slyšet. Kriminalistům nezbylo než počkat na výpověď jeho tří společníků. Jenže ani Pacan, stejně jako Faska a Kuča, neřekli při výslechu nic mimořádného, a tak byli všichni ještě téhož dne propuštěni. Bylo třeba najít pádnější důkazy, aby čtveřice podezřelých promluvila. Sadilkovi lidé především nepustili nikoho z party z dohledu, a proto měli docela dobrý důkaz po ruce ještě téhož večera. Zadrželi totiž muže, k němuž Chadima spěchal hned po propuštění.

„Chadima mě navštívil s tím, že jde rovnou z výslechu,“ potvrdil celkem ochotně tento zatím nejdůležitější svědek. „Prý byl vyslýchán v souvislosti s tou vraždou ve skladu a chtěl po mně, abych mu v případě potřeby potvrdil alibi. Zeptal jsem se ho na rovinu, jestli s tím má něco společného, a on mi řekl, že neměl na vybranou. Musel prý se ho zbavit, aby je neprozradil. To víte, s tím nechci mít nic společného, takže jsem mu to svědectví odmítl.“

Za hodinku už seděli všichni čtyři výtečníci znovu v kancelářích chebské kriminálky. Svědek byl konfrontován s Chadi-

mou a svou původní výpověď potvrdil. Podezřelý jen zamračeně sklopil hlavu a víc už nepromluvil. Celá parta už tentokrát na svobodu nevyšla. Všichni čtyři skončili ve vyšetřovací vazbě. Už druhý den vyslechl major Sadilek znovu Gustava Pacana, dokonce na jeho vlastní žádost. Pacan se prý přes noc rozhodl, že vše řekne.

● „Dohodli jsme se, že večer uděláme ten velkosklad,“ začal vyprávět Gustav Pacan. „Přelezli jsme plot a vydali se k hale. Vrata jsme otevřeli speciálním přípravkem, který jsme si předem nechali udělat u známého. Chadima určil, že máme vynosit především cigarety a kafe. Ukládali jsme to do dvanáctsettrojky, která tam stála a kterou jsme chtěli ukrást taky. Jenomže pak se tam najednou objevil ten starý. Vybafl nám prakticky za zády. Chadima proti němu okamžitě vyrazil, vytáhl nůž a začal bodat. Přestal, až když hlídač padl na sníh. Během chvíle se ten sníh zabarvil krví. Pro nás ostatní to byl šok, tohle v plánu rozhodně nebylo. Zpanikařili jsme, nechali lup lupem a rozprchli se na všechny strany.“

Kromě Pacanova doznání měli už kriminalisté další nezvratný důkaz o podílu této čtveřice na událostech ve skladišti. Daktyloskopická laboratoř totiž potvrdila, že jeden z otisků zajištěný ve skladišti patří Dariusovi Kučovi. Právě díky otiskům se pak kriminalistům podařilo prokázat Chadimově partě i několik dalších případů vloupání do různých objektů v Chebu, přestože sám Chadima jako nepochybný iniciátor všech těchto poklesků během celého vyšetřování téměř nepromluvil.

● Krajský soud v Plzni pak 29. dubna 1994 uznal všechny obžalované vinnými a vyměřil jim nepodmíněné tresty. Zdeněk Chadima byl odsouzen na dvanáct a půl roku, Emil Faska na pět a půl roku, Gustav Pacan na čtyři roky a nejmladší Darius Kuča na sedmadvacet měsíců. Všichni se odvolali, ale Vrchní soud v Praze o půl roku později rozsudek potvrdil.

Vražda rázné dámy

Žena ležela ve vypuštěné vaně obličejem dolů a nohy jí na druhé straně nepřírozeně trčely ven. Tělo bylo sice ještě mokré, ale doktor, kterého policisté přivolali do pražského bytu manželů Pajerových, konstatoval jednoznačnou smrt. S obtížemi mrtvolu ohledal a nenašel sebemenší stopy po násilí. Případ byl nejsnáze vysvětlitelný jako nešťastná náhoda, ačkoli lékař i písemně upozornil na neobvyklou polohu mrtvoly. Dodnes není zřejmé, proč tehdy 7. června 1978 policisty přivolané už ve tři ráno vyděšeným manželem mrtvé uspokojila představa jejího náhodného utonutí. Nezavolali ani kriminálku a případ prostě uzavřeli, ačkoli právě to byla chyba, která mohla zajistit beztrestnost později usvědčenému viníkovi vraždy.

Evžen Pajer, téměř padesátiletý skromně vyhlížející chlapík, odjel s policisty na obvodní oddělení sepsat rutinní výpověď. Neměl toho moc k vyprávění: „Včera večer jsem přišel domů kolem jedenácté. Vím to přesně, protože jsem si jako obvykle pustil rádio. Za chvíli oznamovali čas a já pak poslouchal zprávy. Všechno doma bylo úplně normální ještě v době, kdy jsem si šel lehnout. S manželkou jsem krátce mluvil. Stěžovala si na nějaké bolesti žlučníku, ale nebylo to bůhvíjak vážné, myslím, že

byla docela v pořádku. Ráno měla právě s tím žlučníkem odjíždět na léčení do Karlových Varů, a než jsem odešel do ložnice, ještě mě prosila, abych ji vzbudil kolem páté ráno, aby náhodou nezaspala,“ vypovídal čerstvý vdovec do protokolu.

„Asi kolem třetí jsem se vzbudil a šel na malou stranu. Vůbec jsem nezaregistroval, že Zdena neleží vedle mne. Záchod máme vedle koupelny, a už když jsem se blížil chodbou, zarazilo mne, že se tam svítí. Pak jsem ji tam našel na dně vany plné vody. Hned jsem se snažil ji otočit, vypustil jsem taky okamžitě vodu, ale s tělem se mi pořádně nedařilo hnout. V tom zmatku jsem si až za chvíli uvědomil, že voda je už úplně studená a že tam už Zdena musí ležet pořádně dlouho. Nechal jsem ji tedy být a šel volat lékaře, na jeho doporučení pak i policii. Bylo to celé jako zlý sen.“

Podle některých Pajerových nářeků se jeho žena již v minulosti měla zřejmě pokusit o sebevraždu, když spolykala nějaké prášky. Policisty tahle zpověď plně uspokojila a zanedlouho pustili manžela zesnulé domů.

Teprve o den déle se o prapodivném úmrtí dozvěděla kriminálka. Když se kapitán Jan Šlapák zorientoval ve všech dokumentech o případu, který ho ráno zaujal v denním výčtu událostí, cítil, že tu něco nesedí. Především ho cosi nutilo znovu a znovu se vracet ke stručné poznámce o atypické poloze mrtvoly v lékařské zprávě. Nakonec se rozhodl, že bude dobré celou záležitost ověřit a věnovat jí péči, jaké se dostává i jiným případům.

Už první orientační návštěvy u sousedů v domě, kde Pajerovi žili, potvrdily správnost Šlapákova rozhodnutí. Jakkoli ze zápisu s Evženem Pajerem čísel smutek ze ztráty ženy, nebylo soužití těch dvou zdaleka tak idylické, jak sám Pajer líčil. O dlouhých a hlasitých hádkách, v nichž manželé podle sousedů trávili poslední léta, se vůbec nezmiňoval. A to byl důvod, aby kapitán Šlapák sestavil regulérní vyšetřovací tým a na případ se vrhl plnou silou.

První, co musel udělat, bylo nařídít soudní pitvu mrtvoly. Teprve ta může definitivně určit, na co vlastně zemřela paní Zdena. Výsledků se dočkal už druhého dne a byly opět překvapivé, ačkoli se to zpočátku nezdálo.

„Příčinou smrti bylo opravdu udušení z utopení,“ hlásil telefonem soudní lékař, který se pitvy účastnil. „Zjistili jsme také ložiskové překrvení plic a otok mozku. Ale na těle, zejména v obličeji, jsme navíc našli spoustu drobných oděrek a dále krevní výrony v okolí úst a krku.“ Podle doktora právě taková poranění často vznikají při škrcení, když se někdo oběti snaží zmáčknout krk a zakrýt ústa.“

Pana Pajera bylo třeba co nejrychleji předvést k dalšímu a mnohem podrobnějšímu výslechu. Ještě předtím ale vyslal kapitán Šlapák své lidi zjistit co nejvíce o jeho minulosti, povaze, zvycích, zkrátka vše, co by mohlo zapadat do mozaiky podezření na jeho vinu. A kriminalisté se opravdu snažili. Velmi zajímavé byly informace o mrtvé paní Zdeně.

Ta pocházela z velmi bohaté rodiny a zvyklosti svého rodinného zázemí si přinesla i do manželství. Jakkoli tomu nebyla doba nakloněna, paní Pajerová za celých dvacet let soužití se svým mužem nepracovala. Nikdy neměli děti a manžel nebyl právě prudká povaha, takže jen občas doma uvařila a úklid přenechávala zcela jemu. S ostatními nájemníky v domě, kde žili, se za celá léta vůbec nestýkali, přesto nebo snad právě proto byli středem jejich pozornosti a zájmu. Tedy, po pravdě řečeno, především rozevlátý životní styl paní Zdeny, která pravděpodobně nemohla zapomenout na staré zlaté časy. Oblékala se v nejdražších pražských módních salonech, dokázala vystřídat i několikero oblečení za den, a právě tak i několik kaváren, kde vyseďovala se známými i bez nich. Peníze jí podle všeho dával především manžel, ale když bylo zle, vydala se do starožitnictví a prodala něco z cenností, které jí zbyly po rodičích.

Evžen Pajer vystřídal podle zjištění kriminalistů v posledních letech celou řadu zaměstnání, ovšem v jeho případě to

rozhodně nebylo dáno špatnou pracovní morálkou či jinými problémy se zaměstnavateli. Byl totiž vyhledávaným specialistou. Ovládal celkem osm cizích jazyků. Jejich soukromým vyučováním po večerech si ještě přilepšoval ke svým obstojným výdělkům. Na rozdíl od své ženy byl údajně velmi šetrný. Šetřil na oblečení stejně jako na jídle. Právě v tom se od paní Zdeny lišil nejvíce.

Velmi důležitým posunem ve vyšetřování byla osobní prohlídka Evžena Pajera při jeho předvedení a pozdější prohlídka jeho pracoviště. Kriminalisté tu našli celou řadu poznámek a také korespondence, svědčící o jeho nepříliš šťastném soužití se ženou. Pajer si k překvapení kapitána Šlapáka vedl poznámky ve švédštině a sehnat překladatele, který by byl tak rychle k dispozici, nebylo právě snadné. Ze zápisů nakonec vyplynulo, že se paní Zdena chovala k manželovi velmi agresivně a nejednou ho slovně, ale i fyzicky napadla. Pajer byl pedant a své pocity si do diáře zaznamenával velmi zevrubně.

Mezi třetím až pátým lednem pokračuje Zdena ve vyložené agresi, zapsal si. Spím na holé zemi, Zdena ve vzteku rozbíjí věci, působí dost velkou škodu... Patnáctého ledna zase zabitá neděle. Uhodila mě krabicí s botami do hlavy. Odmítá zpracovat maso k obědu... Dvanáctého března Zdena začíná zase šilet. Večer jsem musel opět ulehnout na zem. I tam mě napadla a zranila na oku...

Teprve od pátého června, dva dny před smrtí manželky, začal Evžen Pajer zaznamenávat své dojmy v češtině. Popsal i ono tragické ráno sedmého, kdy měl najít ženu mrtvou: *Probudil jsem se okolo třetí ráno. Šel jsem na záchod a překvapilo mě, že se tam svítí. Ve vaně ležela Zdena ponořená obličejem do vody. Vypustil jsem vodu a snažil se ji přivést k životu, ale marně. Zavolał jsem lékaře a pak i policii. Místo do Karlových Varů na léčení ji teď musím vypravit na hřbitov. Zdeničku vynesli pohřebáci z bytu kolem desáté hodiny, musel jsem jít vybrat z knížky 2400 korun, abych mohl dát zálohu na pohřeb. Nejím, snažím se to vše alespoň zaspát...*

Poslední dny byly tedy vyličený v češtině, jako by Pajer buď ztratil sílu k obvyklé konspiraci, nebo chtěl, aby si jeho „intimní“ vyznání kdosi snadno přečetl. Text se téměř do puntíku shodoval s jeho první výpovědí na policejním obvodu a na této verzi Pajer také zarputile trval až do konce vyšetřování.

● V korespondenci podezřelého našli kriminalisté několik dopisů od různých žen. Jak se ukázalo, byly to odpovědi na Pajerův inzerát, ve kterém hledal možnost seznámit se s osamělou ženou přiměřeného věku, vlastníci byt. Za několika z těchto žen se pochopitelně vydali Šlapákovi kolegové.

„Když z něho vypadlo, že je ženatý, řekla jsem mu, že nemám zájem,“ dozvěděli se pátrači od jisté Jany Horové. Podobně se vyjádřila většina ostatních. Jen jedna z žen, jejichž adresy měla kriminálka k dispozici, jistá Blanka Malá, dala Pajerovi najevo zájem v případě, že by byl ochoten se rozvést.

„Sedmého června dopoledne mi volal, jestli ta moje nabídka ještě platí, že prý je volný,“ řekla Malá policistům. Nevysvětloval prý nic víc a ona ho neodmítla, jen se domluvili na pozdější dobu a dosud neměli příležitost se sejít. Tohle už bylo hodně zajímavé zjištění a doplňovalo se s informacemi o hádkách v manželství Pajerových, o dominantním postavením manželky, kterou mohl Evžen Pajer i z mnoha dalších důvodů nenávidět.

Zůstal tak jediným důvodně podezřelým z vraždy své ženy, zvláště když pitva potvrdila, že nezemřela nešťastnou náhodou či v důsledku sebevraždy. Přítomnost třetí osoby vylučovala nejen výpověď samotného Pajera, ale i policejní šetření v bytě, kde se tragédie udála. Mimochodem kapitánu Šlapákovi se doneslo, že se Pajer velmi vehementně domáhal v budově soudního lékařství informací o tom, jak pitva dopadla...

Zadržen byl dvanáctého června, hned po manželčině pohřbu. Bylo velmi podivné, že se pohřbu účastnil jen on sám, nezval žádné známé ani příbuzné. Stejně tak překvapivá byla i Pajerova reakce na náhlé zatčení. Ne protestoval, neřekl

ani slovo, jen sklopil hlavu, jako by byl na něco podobného připraven.

Při výslechu trval na své původní výpovědi a měl ji zřejmě naučenu dokonale, protože se nespletl ani o písmeno. Když mu kriminalisté předložili nashromážděná fakta, přestal úplně mluvit. Během další prohlídky jeho posledního pracoviště našli kriminalisté v zásuvce psacího stolu několik kusů dámského spodního prádla, především kalhotek a punčocháčů. Nález vysvětlil tím, že prádlo sbíral za tmy v popelnících a chtěl je zpeněžit ve sběrnách druhotných surovin. Každá koruna prý byla dobrá, tvrdil.

●
Tuto pohádku se kriminálce nepodařilo rozbít, a Pajer se koneckonců nikdy nepřiznal ani k vraždě. Soudu ale shromážděné důkazy připadaly dostatečné k tomu, aby mu za trestný čin vraždy vyměřil jedenáctiletý trest. Evžen Pajer se odvolal, ale Nejvyšší soud nenašel v původním rozsudku žádné pochybení a trest potvrdil.

Otcův konec

„Haló? Je to policie? Tady záchranka,“ ozvalo se ze sluchátka, když policista chvatně sáhl po drnčícím telefonu. Bylo 25. října 1992, chvíli před půlnocí a pohotovostní lékař oznamoval na policejní služebnu v Nejdku, že právě přivezli vážně poraněného muže, jemuž nedává příliš šanci na přežití.

„Vypadá to, že ho někdo pobodal,“ slyšel policista ze sluchátka nejistou diagnózu doktora, který s něčím takovým přišel do styku zřejmě poprvé. „Oznámil nám to telefonem člověk, který toho chlapa našel na jednom odstavném parkovišti u zaparkovaného linkového autobusu.“

Dvoučlenná hlídka z obvodu vyrazila okamžitě na místo údajného napadení, aby pro techniky z kriminálky zachránila, co se dá. Na parkovišti sice už tou dobou nebyla ani noha, jenže kolem autobusu bylo tolik otisků bot, že opravdu nebylo co zachraňovat. Kriminalisté přijeli asi za půl hodiny, protože šéf výjezdové skupiny z Karlových Varů, kapitán Petr Žamberk, nechal ještě cestou zastavit na zdravotním středisku. Na místo činu už s sebou přivezl smutnou zprávu: napadený i přes veškeré snažení lékařů zemřel.

Mrtvý muž byl nejdecký občan, dvaapadesátiletý řidič ČSAD Miloslav Ambrož. Autobus, u kterého byl napaden, měl

Řidiče autobusu napadl jeho syn na odstavném parkovišti v Nejdku

Synovu bodnutí muž podlehl při převozu do nemocnice

ještě stále otevřené dveře, před nimi na silnici se v záři uličních lamp leskla obrovská kaluž krve. Někdo si tu na něj počkal. Buď ho dobře znal a přišel si vyřídit nějaké účty, nebo mu šlo prostě jen o peníze.

Kapitánu Žamberkovi se vybavila slova doktora, který informoval o Ambrožově smrti: „Byly to nejméně čtyři bodné rány, zasazené pravděpodobně nožem. Ztratil velmi rychle spoustu krve, a asi by mu nepomohl ani ten nejrychlejší zásah.“

Kdo to jen mohl být? Podaří se vraha vůbec najít? Žamberk věděl, že s případem může strávit celé měsíce a že právě teď záleží na každé minutě. Hnal své lidi do obrátek. Jenže technikům se podle všech očekávání opravdu nedařilo. Okolí autobusu bylo poznamenáno zásahem rychlé zdravotnické pomoci a zřejmě i svědků a zvědavců, které maják vytáhl v noci z domova. Pátrání v širším okolí znepríjemňovaly Žamberkovým lidem povětrnostní podmínky a tma. V té době začalo dokonce i lehce sněžit, těžké nepříjemné vločky pak záhy vystřídal déšť. Po nějaké chvíli se začali vracet policisté, které šéf týmu vyslal do restaurací, na nádraží a další místa, kde by se mohlo zdržovat více lidí. K případu nepřinášeli nic nového, po pachateli jako by se zem slehla.

„Musíme sem znovu, až se rozední, pak uvidíme,“ rozhodl nakonec nerad kapitán Žamberk. Kolegy z oddělení však pro jistotu požádal, aby parkoviště celou dobu hlídali.

Ráno bylo, jak se říká, skutečně moudřejší večera. Policistům se především podařilo najít strojek na vydávání jízdenek a řidičovu brašnu, k místu onoho nálezu navíc vedly zřetelné stopy sportovních bot, které byly k vidění i přímo u autobusu. Brašna byla vyprázdněná, ale zase ne docela, tak, aby bylo možné určit loupež jako jednoznačný motiv. Svádělo to, jenže v takovém případě by přece pachatel nenechal v přihrádkách kožené kabely vůbec žádné peníze, natož několik papírových bankovek, které z ní kriminalisté ještě vylovili.

Kapitán Žamberk měl nyní mnoho důvodů k přemýšlení a stále pramálo stop, které by práci jeho podřízených nasměrovaly k dopadení vraha. Na stůl teď dostal pitevní zprávu, která v podstatě potvrzovala závěry lékaře z pohotovosti: *Smrt způsobila bodná rána hluboká dvanáct a půl centimetru, která zasáhla levou plíci a levou komoru srdeční. Další bodné rány jsme zjistili na zádech a na loktu levé ruky. Všechna zjištěná poranění vznikla v krátkém časovém úseku před smrtí. Rány byly vedeny značnou silou, což dokazuje jejich hloubka. Některá poranění, zejména na ruce, svědčí o tom, že se napadený útoku aktivně bránil.*

Jako vražedný nástroj znalci potvrdili nůž, který se ovšem kriminalistům dosud nepodařilo najít. Bylo velmi pravděpodobné, že jej vrah odhodil někde dále od místa činu. Alespoň tu kudlu kdybychom měli, zoufal si v duchu Žamberk. Poslední stopou byla odhozená řidičova brašna, a také dva svědci, kteří řidiče vlastně objevili a na policii se přihlásili až druhý den. Podle svých slov se snažili krvácejícímu muži pomoci, ale nevěděli jak. Ptali se jej, co se mu vlastně stalo, a umírající Ambrož prý řekl jediné: že ho chtěl určitě zabit. Neřekl ovšem kdo a pak se úplně odmlčel. Do příjezdu sanity neřekl jediné slovo, přestože se s ním svědci snažili navázat kontakt.

Už večer ovšem nastal ve vyšetřování zvrát, o jakém se zkušenému kriminalistovi Žamberkovi ani nesnilo. V jeho kanceláři se totiž objevila žena středních let, která vnesla do případu světlo. Byla to manželka Miloslava Ambrože Pavlína, již se Žamberkovým kolegům dosud nedařilo zastihnout. Kromě jejího muže prý včera večer nepřišel domů ani sedmnáctiletý syn Richard. Pavlína Ambrožová k Žamberkovu údivu neuronila v souvislosti s manželovou tragickou smrtí ani slzičku. Patrně si všimla kriminalistova zkoumavého pohledu a spustila sama.

„Nebyl to s ním žádný med,“ vysvětlovala čerstvá vdova. „V devětasedmdesátém jsme už byli těsně před rozvodem, pak jsme se ale zase nějak dali dohromady a já jsem žádost stáhla. Jenže manžel se ve vztahu ke mně příliš nezměnil a nebyl

hodný ani na syna. S Richardem byl v nějakém sporu skoro denně.“

●
Pátrání po mladém Ambrožovi se rozjelo okamžitě. Sama matka jej prý už hledala všude možné, u příbuzných i u kamarádů, ale bez úspěchu. Doufala dokonce, že jej třeba najde na policii. Nebyl tam, ale policisté byli záhy úspěšnější než ona. Při opakované kontrole bytu Ambrožových byl Richard za několik hodin zadržen. Přesto, že se jej na nic neptali, začal mluvit sám, sotva dosedl do služebního vozu...

„Měl jsem s tátou celá léta nekonečné neshody,“ vysvětloval jakoby omluvně policistům. „Když si nevyžil vztek na mámě, odnesl jsem to já, protože se mu na mně vždycky něco nelíbilo. Vážně jsem se ho kolikrát úplně bál. Tak jsem se včera vydal za ním, počkal, až skončí jízdu na lince, a pak se to stalo.“

Ještě cestou na ředitelství kriminálky zavedl Richard Ambrož policisty na školní pozemek v nejdecké Švermově ulici, kde odhodil vražednou zbraň, domácí kuchyňský nůž. Nedalo moc práce jej najít, ležel skutečně tam, kam Richard ukázal, v jednom z křovisek, a dosud nesl stopy krve. Zatímco nůž putoval k expertizám, mladého vraha čekal podrobný výslech v Žamberkové pracovně. Richard byl najednou nervózní, snad až nyní mu došlo, co vlastně udělal a jaké to bude mít následky. Ač rozrušen, byl přece jen schopen popsat velmi přesně sled událostí kritické noci.

„V naší rodině byla už dlouho nesnesitelná atmosféra. Otec velmi často nadával nejen mně, ale i matce. Nikdy se mu nic nelíbilo, všechno, co jsme udělali, bylo podle něho špatně. Než naposledy odešel do práce, znovu jsme se jako obvykle pohádali. Rozhodl jsem se, že si s ním pořádně promluvím, a radši bez matčiny přítomnosti. Věděl jsem přibližně, v kolik hodin mu končí směna, a tak jsem se za ním vydal na konečnou jeho linky, na to odstavné parkoviště, kam vždycky zajižděl. Měl jsem z toho setkání obavy, a proto jsem si z domova pro jistotu vzal ten kuchyňský nůž. Když zamykal autobus, oslovil jsem

ho. Stál jsem za jeho zády a bylo vidět, že se strašně lekl. Nejdřív na mě začal hrozně křičet a po chvíli se na mě vrhl. Chytil mě pod krkem a pořádně sevřel. Trvalo to chvíli. Pak jsem sáhl pro nůž a několikrát ho bodl. Utekl jsem, jakmile padl na zem. Kabelu jsem zahodil o kus dál, a ten nůž až na školním pozemku," uzavřel líčení svého příběhu Richard. Dlouho se prý potom toulal po celém městě, neodvážil se jít domů. Nemohl totiž vědět, jestli je otec jen zraněný, nebo jestli po jeho útoku zemřel.

Pravdivost chlapcova příběhu potvrzovaly i další důkazy, které se pak policistům podařilo zajistit. Biologická expertiza prokázala, že na některých částech oděvu, který měl Richard v době vraždy na sobě, je zaschlá krev jeho otce. Na krku mladého vraha ale také lékař našel tři zarudlé skvrny, s největší pravděpodobností skutečně po škrticím sevření Ambrožových rukou. Richard sám si dovedl dobře vybavit právě jen otcův útok a chvíli, kdy se chopil nože. Detaily okamžiků, které nastaly potom, popisoval už jen velmi těžce.

Kapitán Žamberk se se svými kolegy zabýval osobností sedmnáctiletého otcovraha podrobněji. Obrázek, který si o něm kriminalisté nakonec vytvořili, byl velice zajímavý. Richard začal studovat na vojenském gymnáziu Jana Žižky, ale po zranění musel odejít. Přešel na civilní gymnázium v Karlových Varech, kde dosahoval velmi dobrých studijních výsledků a nebyly s ním ani ty nejmenší problémy, učitelé se o něm vyjadřovali vesměs pochvalně. O tom, že by byl v minulosti trestán, nemohla být ani řeč.

Psychiatri, jejichž posudek kapitán Žamberk přiložil do spisu, potvrdili, že mladý Ambrož netrpí žádnou duševní chorobou a jeho rozpoznávací schopnosti byly v době spáchání trestného činu zachovány. Jednal ale zkratkovitě pod vlivem silného afektu, a takový stav znalci ohodnotili jako stav zmenšené přičetnosti. Expert z oboru psychologie zjistil u Richarda Ambrože nadprůměrné paměťové schopnosti, chlapec proká-

zal při všech testech vysokou inteligenci a bystrý postřeh. „Byl schopen uvědomit si dosah i význam svého jednání a také jeho nebezpečnost,“ shrnul ovšem znalec ve svém posudku.

Kriminalista měl v ruce dostatek důkazů k podání návrhu na obžalobu, což také 19. srpna 1993 učinil. Krajský soud nakonec poslal mladíka vzhledem k jeho věku a motivu vraždy za mříže na pouhé dva roky. Zážitky z dospívání, které vyvrcholily onou tragickou nocí, si však v sobě ponese podstatně déle.

Smrt z rukou školáka

Křik, rány a volání o pomoc přilákaly v říjnu roku 1978 sousedy k dveřím jednoho z bytů v Opavě. Bylo kolem poledního a dům byl téměř prázdný, ale snad právě proto vzbudil neobvyklý hluk pozornost těch, kdo právě byli doma. Zvonili a bušili na dveře, leč marně. Vzrušené dohadování nájemníků náraz utichlo až ve chvíli, kdy se zpod prahu zmíněného bytu jako had začala vinout červená stružka krve...

Kriminalisté, kteří na místo dorazili vzápětí po telefonátu rozrušených obyvatel činžáku, museli dveře bytu vyrazit. Zámek byl totiž neporušený, a jak vzápětí zjistili, klíče zasunuté zevnitř. Podívaná, která se jim naskytla, byla hrůzná. Hned u vchodu narazili na mrtvůli mladé ženy v obrovském trautolišti krve. Ležela na zádech a měla podřezaný krk. Nesčíslné množství ran bylo vidět i v obličeji, na prsou a na rukách. Celá scéna měla děsivou kulisu: krevní stříkance byly nejen na podlaze, ale i na stěnách a vchodových dveřích. Červené otisky jakýchsi bot zavedly kriminalisty do dětského pokoje, kde na ně čekalo překvapení ještě mnohem horší. Na postýlce tu ležel s plyšovými hračkami v obou rukách čtyřletý chlapec, kterého kdosi připravil o život stejným způsobem jako jeho matku.

●

Major Šanda se za dlouhá léta služby u opavské kriminálky s podobnou surovostí nesetkal. I technik, který s ním do bytu vstoupil, měl co dělat, aby dojem z tohoto masakru důstojně unesl. A to jej čekaly hodiny práce při ohledání zohavených těl a prohledávání každé pídě místa činu. Vše nasvědčovalo tomu, že žena, kterou jeden ze sousedů bezpečně identifikoval jako majitelku bytu Jolandu Krabcovou, pachatele znala, a proto jej pustila dovnitř, aniž musel rozbíjet zámek. Rozsah jejích poranění však svědčil o tom, že se pachatelovu útoku bránila.

Otisky bot zavedly kriminalisty také do kuchyně. I tady, na kuchyňské lince, byla krev. Nejvíce byla rozmazaná na jedné ze zásuvek, v níž byly mimo jiné nože. Stopy pak vedly ještě obývacím pokojem na balkon. Tady našel Šandův kolega několik kapek krve a na zábradlí otisk dlaně. Pachatel pak pokračoval skokem na dvůr a vlezl okénkem do sušárny. Zorientovat se ve sklepě, společném pro několik vchodů, bylo snadné. I při světle z baterky nacházel technik další a další kapky krve, které ho dovedly k hromadě lepenkových krabic, z nichž nakonec vyhrabal lovecký nůž s deseticentimetrovou čepelí, kuchyňský nůž s čepelí dvojnásobné délky a levou koženou pracovní rukavici. Nebylo pochyb, že jde o vrahovo náčiní, protože i tyto předměty byly silně potřísněné krví.

Soudní lékař, kterého mezitím nechal major Šanda přivolat, potvrdil domněnky kriminalistů. Vrah byl totiž zřejmě sám poraněn, a proto za sebou nechával rudé kaňky, i když se na dvoře setřela krev z jeho bot. „Tady už by z něho krev těch mrtvých nekapala,“ argumentoval znalec. „Podle všeho bude mít poraněnou některou drobnější cévu, zřejmě na pravé ruce. A s tím by se měl dříve či později objevit u doktora.“

●
Nájemníci v domě neměli nejmenší tušení, kdo mohl mít tenhle masakr na svědomí. Nikoho neviděli, slyšeli pouze hluk a volání o pomoc, a před zavřenými dveřmi si připadali zoufale bezmocní. Majora Šandu upozornili na to, že manželé Krabcovi mají ještě dvouletého syna Adama. O chvíli později

všichni vydechli úlevou, když se batole podařilo najít v ložnici klidně spící. Vrah do tohoto pokoje vůbec nepřišel a vedení krvavými stopami vyhnuli se mu v prvních chvílích i kriminalisté. Proč násilník ušetřil život nejmladšího z obyvatel bytu, se mohl Šanda jen dohadovat. Velmi pravděpodobné však bylo, že jej vyrušilo zvonění a bouchání sousedů a se svým odchodem si musel setsakra pospíšet.

Sousedé věděli, kde pracuje manžel zavražděné, a šéf vyšetřovacího týmu obratem zjistil, že právě toho dne odjel na dlouhou služební cestu, z níž se pravděpodobně vrátí až pozdě večer. Není divu, že se stal prvním podezřelým. Jenže hned po jeho návratu si policisté důkladně ověřili, že skutečně byl pryč a neměl ani na chvíli čas vzdálit se z jednání, kterých se účastnil. Ze značně rozrušeného pana Krabce se Šandovi lidé marně snažili dostat alespoň stopu podezření na někoho, kdo by mohl mít na vraždě zájem.

Zůstávaly v podstatě tři okruhy pachatelů, mezi nimiž bylo možné začít okamžitě hledat. V první řadě někdo z příbuzných rodiny Krabcových, dále osoba duševně chorá, a nakonec úplně náhodný pachatel, který by již byl za podobný čin v minulosti trestán. Podle rady soudního lékaře také major Šanda vyslal pátrače do zdravotnických zařízení, kde by mohl být ošetřen člověk s hlubšími poraněními.

Důležitou skupinou podezřelých byli pacienti z psychiatrické léčebny v Opavě. Právě v těch dnech totiž pracovali na stavbě velmi blízko činžáku, kde ke dvojnásobné vraždě došlo. Současně kriminálka ověřila u vedení ústavu i to, že v kritické době nebyl nikdo z pacientů na útěku. Druhý den ráno zahájily desítky policistů rozsáhlou pátrací akci ve městě a jeho okolí. Pročesávali především nádraží a přilehlé restaurace, zastávky autobusů, hovořili s řidiči městské hromadné dopravy.

●
Výčet poranění, která mezitím na těle identifikovali soudní lékaři, byl šokující. *Vrah zasadil oběti celkem třiasedmdesát ran nožem, napsali do pitevní zprávy. Příčinou smrti bylo vykrvácení*

z velkých krčních tepen a žena zemřela několik minut poté, co rány utrpěla. Četnost a způsob poranění svědčí o tom, že se útoku intenzivně bránila. Na krku čtyřletého chlapce byly dvě řezné a dvě bodné rány, které vznikly v každém případě při plném vědomí dítěte. Příčinou smrti bylo opět vykrvácení.

Kriminalisté na zprávu nevěřicně zírali. Třiasedmdesát ran byl výkon, kterého mohl být schopen jedině smyslů zbavený člověk. S něčím podobným se tu nikdy nikdo z nich nesetkal. Do těchto úvah se rozdrnčel v Šandově kanceláři telefon. Jedno menší zdravotní středisko oznamovalo, že jeho lékař včera ošetřil muže s řezným poraněním ruky. Za tipem okamžitě vyrazila dvojice nejzkušenějších mužů. Vrátili se však zhruba po třech hodinách s naprostou jistotou, že dotyčný být vrahem nemůže, protože jeho alibi nemá nejmenší skulinu. Žádná jiná ordinace už podobné ošetření neohlásila, ale kriminalisté se za všemi lékaři vydali přece jen ještě jednou sami. A důslednost se jim nakonec jaksepatří vyplatila...

V jedné z chirurgických ambulancí narazili pátrači na nepříliš slibnou, ale přece jen zajímavou informaci. V den vraždy, pozdě odpoledne, sem přišel s poraněnou rukou ani ne patnáctiletý Zdeněk Miček. Podle záznamu měl pořezanou pravou ruku a rány byly tak hluboké, že zasáhly až šlachy. Jako dítě jej doktoři úplně vynechali z přehledů, které připravovali pro policii. Snad by i kriminalisté zaváhali nad možností, že by takový kluk mohl mít na svědomí brutální dvojnásobný mord, ale zaujala je Mičkova domácí adresa, uvedená na záznamu. Bydlel totiž ve stejném domě jako Krabcovi, jen o jeden vchod dál. Přestože si ani nyní nedělali bůhvíjaké naděje, důvod k návštěvě mladého pacienta to rozhodně byl.

„Poranil jsem se strojkem na krájení chleba,“ vysvětloval jim Zdeněk, kterého bez problémů zastihli doma. Ruku měl zavázanou a nehybnou, na sobě tričko a tepláky. Z dětské tváře lze však nejistotu vyčíst mnohem snáze než u dospělých. Kriminalisté ho naložili do auta a bez valného vysvětlování odvezli do budovy okresní policejní správy. Atmosféra význam-

ného mlčení, uniforem, mříží a neútluných kanceláři chlapce brzy zlomila. Přiznal se krátce poté, co jej předvedli před majora Šandu. Při domovní prohlídce v bytě jeho rodičů, která následovala vzápětí, byl v koši na odpadky nalezen zakrvácený pružný obvaz, tesilové kalhoty a v nich zabalené tričko a pravá kožená pracovní rukavice. Vše silně potřísněné krví. Boty, které měl Míček v době činu na sobě, byly dokonce normálně uložené v botníku...

Velmi podrobný výslech zadrženého Míčka připravili kriminalisté až na druhý den. Jeho vyprávění neslo stopy dětské nevyrovnanosti a nejistoty, bylo však až neuvěřitelně chladné a nezúčastněné.

„Ten den nám končila škola hodně brzy a já přišel domů už před polednem,“ vyprávěl Zdeněk. „Ležel jsem na posteli ve svém pokojíku a hrál si s loveckým nožem, který mi naši nedávno koupili. Už dávno jsem přemýšlel o tom, co by tahle hračka dokázala člověku zařídit. Třeba i ženskou, se kterou bych si mohl užít, nějakou starší, ne jako spolužačky, ty se jenom chechtají a přitom se bojí dát klukovi třeba pusu. Vzpomněl jsem si v tu chvíli na naši sousedku, paní Krabcovou, asi proto, že jsem ji chvíli předtím viděl vracet se domů. Právě uklízela dětskou sedačku. No a tak jsem vstal a prostě tam šel. Zazvonil jsem a čekal, až otevře. Ale když mě pak viděla, ten nůž ji nezastrašil a rovnou začala hrozně křičet. Dostal jsem strach, vrhl se na ni a začal ji tím nožem bodat.“

Křik majitelky bytu prý zřejmě vzbudil čtyřletého Romana, a ten se najednou objevil v chodbě. Volala na něj, aby se běžel někam schovat. Míček do ní stále ještě bodal, když uslyšel sousedy, jak bouchají na dveře, které předtím stačil zavřít. Paní Krabcová ležela v té chvíli na zemi a pořád ještě chrčela. Proto se mladý vrah rozběhl do kuchyně a vylovil ze zásuvky nůž s delším ostrím, kterým svou práci dokončil.

„Najednou jsem si ale uvědomil,“ pokračoval Míček, „že by mě ten malý mohl poznat. Vběhl jsem za ním do toho poko-

jiku, kde seděl na posteli, a podřízl mu krk. S tím už jsem ale měl problémy, protože sousedi tloukli stále víc, a já měl k tomu všemu dost pořezanou ruku. Stalo se mi to při potyčce s tou paní, když nůž narazil na nějakou kost a ruka mi sjela po ostří. Pak jsem vyskočil balkonem, protože odejít vchodovými dveřmi nešlo. Běžel jsem sklepem, kde jsem nechal nůž a rukavici, a ze sklepa jsem se dostal do našeho vchodu. Doma jsem si ošetřil ránu, ze které pořád crčela krev, převlékl jsem se a umyl. Nakonec jsem šel k doktorovi. Tomu jsem jako vám řekl, že jsem se pořezal o kráječ chleba.“

Mičkovo vysvětlení prý nikoho na středisku nenapadlo vyvracet, politovali ho a ránu zašili.

●
Případ byl u konce. Kromě doznání čtrnáctiletého brutálního vraha dvou lidí měla kriminálka i dostatek ostatních důkazů. Vzhledem k Mičkově věku bylo zastaveno trestní stíhání a soud mu nařídil ochrannou výchovu. Jeho čin zůstal na další léta oříškem pro psychiatry a psychology. Zároveň také tragédií pro pana Krabce s druhorozeným synem, kteří se museli vyrovnat s náhlým rozpadem rodiny a ztrátou svých nejbližších.

Trhanovský žhář

Požár, při němž v lednu roku 1993 vyhořela stodola zemědělského družstva, byl v Trhanově na Domažlicku už druhý za poslední dva měsíce. Škoda byla sice podstatně nižší než v prvním případě, kdy vyhořelo zařízení dřevařského závodu, ale sám o sobě zapůsobil tenhle oheň mnohem chmurněji. Bylo totiž velmi pravděpodobné, že vše má na svědomí jeden a tentýž pachatel, třeba i povzbuzený dosavadním neúspěchem kriminalistů, a že se poklidná chodská vesnice může těšit na další dějství žhářského seriálu.

●
Ve stodole shořely kruhové balíky slámy za čtyři sta tisíc korun, ale jen včasným zásahem se podařilo zabránit mnohem větším ztrátám, protože družstevní objekt totiž těsně sousedil s trhanovským zámkem. Bylo opravdu obrovským štěstím, že právě stodolu od zámku oddělovala protipožární stěna, a plameny se tedy nemohly rozšířit. Zvláštní skupina kriminalistů, kteří se už řadu týdnů zabývali prvním požárem, toho v rukou opět neměla moc. Při tak velkých ohních totiž zpravidla zmizí všechny stopy, a najít sebemenší zajímavost je obtížné i pro školené a zkušené požární a policejní techniky.

Jak se ukázalo, okruh podezřelých mohl být také obrovský. Kdekdo v Trhanově totiž věděl, kudy se nejsnáze dostat do-

vnitř. Mezi vraty a zdí byla díra, kterou nebylo těžké prolézt ani pro dospělého člověka. Pro opilce z místní hospody nebylo nic snadnějšího než se jít vyspat právě sem. Stačilo, aby tu kdosi jen zdříml se zapálenou cigaretou, a když by se začal šířit oheň, vzal by viník nohy na ramena.

Jenže byla tu i druhá možnost, která šéfovi party kriminalistů majoru Šedinovi okamžitě vytanula na mysli. Založení ohně mohlo být také úmyslné, což by bylo mnohem pravděpodobnější v souvislosti s výsledky šetření nedávných událostí na pile.

●
Pila vzplála před osmi týdny, sedmého listopadu 1992. Obyvatele Trhanova tehdy vzbudila jasná záře kolem jedné hodiny po půlnoci, kdy už se také od domu k domu nesla zvěst, že hoří právě výrobní hala dřevařského závodu. Na místo dorazilo hned několik hasičských sborů, ale o osudu haly bylo už tak jako tak rozhodnuto. Výrobky stejně jako počítačem řízené stroje a zařízení nenávratně mizely v plamenech a požárníci měli co dělat, aby se oheň nerozšířil alespoň na další budovy. Kriminalisty sem tehdy už v noci pozval velitel požárního zásahu, kterému bylo na první pohled divné, jak rychle se oheň šířil. Dříve či později by se tu stejně objevili. Škoda byla odhadována nejméně na sedm milionů, a později ji znalci vyčíslili na více než deset milionů korun.

Policisté mohli v noci objekt jen střežit, protože žár udržoval všechny v uctivém odstupu, a první technici se tedy do požářiště odhodlali až krátce před polednem. Dospěli k závěru, že oheň byl úmyslně založen v tesárně, a rozšířit se musel za necelou hodinu. Jeho ohniskem byla pravděpodobně bedna s odpadem v bezprostřední blízkosti katru. Expert, který pak mezi ohořelými stěnami strávil několik dnů, vyloučil, že by příčinou požáru byla nátěrová hmota luxol, s níž se v závodě pracovalo, a stejně tak to nemohla být závada na elektroinstalaci či spotřebičích. Vše nasvědčovalo tomu, že pilu někdo zapálil úmyslně.

●
Major Šedina byl zachmuřený a pálil jednu cigaretu od

Hala dřevařského závodu v Trhanově vzala při požáru zasvě

druhé. Byl leden. Jeho lidé strávili požárem trhanovské pily více než dva měsíce času a jediným výsledkem bylo, že jim teď shořela ještě stodola. Jinak opravdu nic. Pátrači už prověřili všechny místní obyvatele nejméně dvakrát. Nikdo nikoho nepodezíral, nikdo nic neviděl ani neslyšel. Všechny pokusy zachytit se alespoň malíčkem byly úplně liché, a teď tu stojí před dalším případem, čeká je tohle vše nanovo, a navíc aby se báli, kdy plameny vyšlehnou znovu.

Kriminalistům samozřejmě nezbývalo nic jiného, než se pustit ještě jednou do prověrek obyvatel Trhanova. Šedina nepřipouštěl, že by do vsi chodil zapalovat někdo přesporní. Byl přesvědčen, že za oběma požáry je nějaká místní záležitost. Stejně jako v prvním případě se i nyní kriminalisté vydali především mezi štamgasty tamního Lomikar Baru. Donekonečna se vyptávali, kdy, kdo, s kým a v jakém stavu odcházel předchozí noci. Šéf týmu otázky směřoval především k zaměstnancům dřevařského podniku, protože se nevzdával myšlenky, že mezi oběma ohni je souvislost.

„Může to být msta, zjistěte, jestli v družstvu nebo na pile v poslední době někoho nevyhodili z práce,“ tlačil na své podřízené. Právě tak je znovu a znovu nutil přezkoumávat alibi všech, kdo se účastnili likvidace požáru. Případů, kdy takovým způsobem žhář maskoval svou vinu, mohl Šedina vysypat z rukávu na tučet.

Uplynuly dva dny od požáru v družstevní stodole, když pátrači přece jen přišli s tipem. Pocházel samozřejmě z Lomikar Baru, kde se v mrazivých lednových dnech koneckonců vyšetřovalo nejpríjemněji. Za dva dny se jim poměrně přesně podařilo zmapovat, kdo všechno v restauraci v kritické době byl. Seznam porovnali s podobným, který pořídili před osmi týdny, a dále se věnovali jen těm, kdo tu seděli před oběma událostmi. V zorném úhlu kriminálky postupně zůstal jen jediný skutečně podezřelý člověk.

Dvaatřicetiletého Michala Maršíka, který patřil k elitě místních alkoholiků a pracoval shodou okolností v dřevařských závodech, také promptně zadrželi. Posudek zaměstnavatele byl překvapivě optimističtější než výpovědi sousedů. Zatímco podle šéfa pily si Maršík v práci vedl velmi dobře a složité zařízení řízení pily obsluhoval dokonce ze všech nejlépe, mezi domorodci platil především za podivínského opilce, přestože nebyl nikdy soudně trestán. Žil s otcem a několika sourozenci, v rodině byl ale odstrkován, což jeho psychice narušené alkoholem nijak neprospívalo. Najednou měli Šedinovi lidé z čeho vařit a už cestou do kanceláře domažlické kriminálky bylo vidět, že Maršík sám je stále nervóznější.

Major Šedina si před prvním výsledkem nedělal velké iluze, ale jen zadržený chlápek promluvil, bylo jasné, že týdny pečlivé práce vydaly ten pravý úlovek. Maršík začal zešíroka, svými problémy v rodině, v práci, ale nakonec se kriminalista přece jen dočkal.

„Ten večer, kdy shořela družstevní stodola,“ spustil konečně k problému podezřelý, „jsem seděl v Lomikar Baru. Vypil

jsem asi osm piv a velkou vodku a pak jsem se vydal ještě do hospody v sousední vesnici. Měl jsem tam dalších šest piv a několik panáků vodky, ale v deset večer už jsem zase seděl u Lomikara. Odcházel jsem asi kolem půlnoci a měl jsem toho fakt dost.“

Šedina si jen zamnul ruce. Tohle všechno už jeho lidé dávno zjistili a výpověď zatím seděla do posledního piva.

„Měl jsem domluveno s kamarádem, který bydlí na zámku, že mi pustí nějaké porno na videu. Jenže ať jsem na něj bouchal a zvonil, jak jsem chtěl, nikdo neotevíral. Domů se mi s tou opicí vůbec nechtělo, protože by měli řeči jako obvykle, a ze všeho na mě sedl hrozný vztek. Tak jsem si lehl v té stodole na slámě, ale jak jsem byl našťvaný, ani usnout jsem nemohl. Několikrát jsem si škrtl zapalovačem, ale nazapálil jsem si. Najednou mě napadlo tu slámu zapálit. Ze stodoly jsem pak utekl a mířil do sousední vesnice, ale když jsem zaslechl sirény hasičů, běžel jsem zpátky do Trhanova. Potkával jsem cestou spoustu lidí, kteří říkali, že hoří na zámku. Tím víc jsem chtěl vidět, co jsem vlastně způsobil, a běžel jsem jím k požáru pomáhat.“ I tohle už policisté věděli, teď však měli na stole skutečné doznání.

Michal Maršík neopomněl dodat, že kdyby nebyl tak opilý, nic podobného by ho ani nenapadlo, a později dokonce svou výpověď změnil s tím, že oheň nezaložil úmyslně. Jenže už z výrazu jeho očí, nervozity a těžkého polykání bylo znát, že si jeho svědomí neulevilo docela. Šedina mu nabídl sklenici vody a cigaretu a v místnosti se rozhostilo na několik nesnesitelně dlouhých minut ticho. Maršík si konečně zapálil, a sotva vypustil první obláček kouře, rozpovídal se znovu.

„Tu tesárnu jsem zapálil taky já,“ vyhrkl a sklopil hlavu. „Den předtím byla totiž výplata a já dostal o tisícovku míň než ostatní. Byla to nespravedlnost a hrozně mě to našťvalo.“

Šedina pocítil také zklamání. Vždyť právě na nějaký takový motiv upozorňoval od samého začátku vyšetřování, ale tako-

vou prkotinu, jako jsou prémie, už jeho lidi zkrátka nepro-
věřovali.

„Hned po práci jsem tehdy zamířil do Lomikar Baru a vypil tam nejméně třináct piv a nějakou tu vodku,“ pokračoval Mar-
šík. „Odešel jsem jako obvykle kolem půlnoci, ale táhlo mě to
k fabrice. Pořád jsem cítil ten podraz s penězi a potřeboval
jsem to ze sebe nějak dostat. Přelezl jsem vrata a vlezl dovnitř
do haly. Kousek od místa, kde pracuju, stojí bedna na odpad.
Byly v ní noviny, a ty jsem zapálil. Šel jsem domů, a teprve u
vrátek jsem si všiml, že už je celá budova v plamenech. Roz-
běhl jsem se rovnou k požární zbrojnici a pomáhal tam hasi-
čům, když vyjížděli se stříkačkou. Jel jsem tam s nimi a taky
hasil skoro až do sedmi ráno. Já opravdu nechtěl, aby to lehlo
popelům všechno.“

Žháře měl tedy major Šedina na lopatě. Po tolika týdnech
práce mu první podezřelý všechno přiznal během slabých
dvou hodin. Michal Maršík se ještě pokusil odpovědnosti vy-
hnout, když při rekonstrukci požáru pily prohlásil, že nic
nezapálil, a odmítl spolupracovat. Vyšetřovatel nechal vypra-
covat i posudek znalců psychologů a psychiatrů. Ti uvedli, že
obviněný netrpí v pravém slova smyslu žádnou duševní
chorobou, ale sklony k pyromanií u něj zjištěny byly. Lékaři
současně poukázali na jeho závislost na alkoholu, jehož
soustavná konzumace zřejmě odbrzdila zábrany, které obvykle
lidem velí neškrtnat zapalovačem, když je to nebezpečné.
Maršíkův pobyt na svobodě označili za nebezpečný a navrhli
ochrannou protialkoholní léčbu.

Případ putoval vzhledem k rozsahu škod přímo před Kraj-
ský soud v Plzni, který Michala Maršíka odsoudil k nepodmí-
něnému trestu odnětí svobody na dva a půl roku. Žhář se
ovšem ještě v den vyhlášení rozsudku odvolal k pražskému
Vrchnímu soudu, jenže ten v rozhodování plzeňských soudců
nenašel pochybení a rozsudek v září roku 1994 potvrdil.

Vrah byl nejen kanibal

V době, kdy karlovarští kriminalisté přijížděli na vojkovickou náves, věděla už celá vesnice o záhadném zmizení romského děvčete. Tehdy, dvanáctého srpna 1994, se domů nevrátila jedenáctiletá Jana. Mezi lidmi se cosi povídalo dokonce o únosu, ale znáte to – z téhle tiché pošty obvykle vyjde každá informace trošku barvitější a štavnatější, než byla na začátku. Kriminalisté tehdy ještě netušili, že cosi jako únos před nimi skutečně stojí, ale především neměli ani zdání o tom, že tenhle případ začne záhy plnit stránky novin. Jeho aktérem byl totiž člověk stižený naprosto šokujícími a neobvyklými úchylkami – kanibalismem a ekrementofilií.

●
Šéf výjezdové skupiny navštívil nejprve Janinu matku, a protože se tu nedozvěděl nic, co by neobsahoval její naléhavý telefonát před necelou hodinou, vydal se mezi lidi, postávající v hloučcích na návsi. Mezitím ovšem povolal patřičné posily, aby záběr prvotního pátrání byl co nejširší. Mezi obyvateli Vojkovic se nakonec skutečně našli ti, kteří měli k případu co říci.

„Mohlo být tak hodinu po poledni, když se Jana s nějakou stejně starou dívkou vyřítla z domu, kde bydlí,“ vzpomněla si jedna sousedka. „Překvapilo mě ale hlavně to, že je doprovázel

muž, tak třicátník, kterého jsem tu ještě neviděla. Šli směrem k nádraží, jenže mi pak zašli za alej a dál jsem je neviděla.“

Alespoň něco do začátku tedy policisté měli. Vzápětí se po dívkách a neznámém muži rozběhlo pátrání v celé republice. A výsledek tohoto kroku se dostavil ještě téhož dne večer. Zpráva přišla z Lounska, kde se měly dívky odpovídající popisu objevit kolem devatenácté hodiny. Policistům se podařilo najít svědkyni, v jejímž domku se dívky zastavily.

„Příběhly ke mně na dvorek a chtěly vodu,“ vypověděla žena z obce Bílovec. „A taky někoho, kdo by jim pomohl s autem, se kterým prý kousek za vesnicí uvízly v příkopu. Došla jsem jim do lesa pro souseda, který tam pracuje s traktorem, a on se k autu ochotně vydal. Viděla jsem, že kolem auta běhají ta děvčata a pak nějaká žena s mužem. Byl to nějaký větší obytný automobil s cizí poznávací značkou. Později jsem zjistila, že ti dva dospěli jsou Němci, údajně manželé. Dívky je prý doprovázejí na výletě. Když auto traktorista vytáhl z toho příkopu, odjela s nimi ale jen jedna a druhá šla stopovat. Za chvíli někoho zastavila. Ještě jsem ji viděla, když odjížděla směrem na Karlovy Vary,“ svěčila se policistům důležitá svědkyně.

Její slova potvrdil i traktorista, který se ovšem podle svých slov o nic nestaral, jen vytáhl auto ze škarpy. I on soudil, že šlo o německý pár, a dívky rozhodně mluvily česky. Kriminálka tak měla důležitou stopu na stole už večer a potvrdilo se i to, že pátrací akce dokonale funguje. Na Karlovarsku zesílilo pátrání po druhé dívce, která se měla z výletu vrátit, a nezbyvalo než čekat, kdy se objeví nové informace. V případě však záhy došlo k prudkému a tragickému zvratu.

●
Dva dny poté, co pátrání po Janě začalo, tedy čtrnáctého srpna, objevil jakýsi zahrádkář u břehu Třemošenského rybníka v Plzni mrtvé dívčí tělo. Přivolal policisty, ti pak hasiče, kteří mrtvolu vylovili, a také pohotovostní lékařku, z jejíž zprávy citujeme: *Dívka má na hlavě několik ran, zřejmě po úderu tupým předmětem. Na předloktí levé ruky jí chybí část tkáně.*

Podle mého názoru nebylo příčinou smrti utonutí, ale poranění hlavy, způsobené zhruba před čtyřiceti hodinami. Doktorku ze záchranky pak na místě nálezu vystřídal ještě kolega z Ústavu soudního lékařství v Plzni.

Lidé z plzeňské kriminálky si byli jisti, že jde o klasickou vraždu, pochybovali ale, zda k činu muselo dojít právě tady. Na břehu našli jen nůž a dámské plavky, ale například doklady žádné. Přesto si někdo z nich zanedlouho uvědomil, že jde o jedenáctileté děvče z pátracího oběžníku, které se ztratilo ve Vojkovicích na Karlovarsku. Plzeňské ředitelství se tedy spojilo s karlovarskými kolegy a pátrání po záhadném německém páru v obytném voze nabralo ještě větší obrátky.

Tým v Karlových Varech celou tu dobu nečekal úplně nečinně. Absolvoval řadu dlouhých a vyčerpávajících výslechů všech, kdo měli k případu co říci. Časem se pátrači dopracovali až k jedné obyvatelce Vojkovic, která znala Němce, navštěvujícího občas Janinu rodinu. Jmenoval se Ralf Huse a jezdil prý se svou ženou nejen sem, ale na více míst v západních Čechách.

Právě tato svědkyně také kriminalisty navedla na stopu dívky z ne právě nejlepší rodiny, jakési Valérie, která v osudný den opouštěla Vojkovic s Janou. První, s kým se ovšem muži zákona setkali, nebyla sama Valérie, nýbrž její matka. Nad jejím vyprávěním zůstával otrlým policistům rozum stát.

● „Může to být tak tři měsíce, co jsem šla s dětmi z nákupu,“ líčila matka snad jen šťastnou náhodou přeživší dívky. „Všimla jsem si tehdy, že nás sleduje nějaký mladý muž. Povídám mu, co od nás chce, ale on koukal, bylo vidět, že nerozumí. Pak na nás spustil německy a posunky nás pozval do vinárny. Valérii je šestnáct a německy se nějak domluví, takže s ním pak mluvila ona. Představil se nám jako Reimond a pořád něco chtěl, ale ani dcera mu nerozuměla. Zeptala se ho tedy přímo, jestli mu jde o sex. On na to nejprve, že ne, ale nakonec se přece jen domluvili – bylo to dost divné, chtěl totiž její moč. Já jsem nad

tím kroutila hlavou, ale pozvaly jsme ho do bytu. Vylezlo z něj, že si to chce ještě míchat s kolou. Dcery o tom nechtěly ani slyšet, ale to víte – nabídl slušné peníze, takže mu nakonec vyhověly. Skutečně to vypil.“

Uvažování té ženy bylo neuvěřitelné a obdobu by našlo asi v málokteré jiné rodině. Ličení však mělo ještě další dějství, o poznání odpornější. Ralf Huse alias Reimond si totiž vzápětí objednal stolicí mladší, čtrnáctileté dcery Simony. A nikoho už asi ani nepřekvapí, že mu bylo vyhověno. Jak rodince bylo, když se do neobvyklé krmě pustil, se v zápisu z výslechu neuvádí... Z Vojkovic pak údajně odjel a vrátil se až onoho dvanáctého srpna.

Šéf vyšetřovacího týmu si poté nechal předvést i Valérii a o zvyklostech úchylného cizince se dozvídal ještě další podrobnosti: „Říkal nám, že je detektiv. Pořád se dožadoval moči a stolice, chtěl po mně dokonce, abych ho tím krmila. Pak začal matce nějak vysvětlovat, aby ho jako operovala. Krev hodlal pít, a navíc po mámě chtěl, aby mu vyřízla kus masa a rozemlela ho do karbanátků. Matka tehdy řekla, že by to byla vražda a že nic takového neudělá,“ vyprávěla šestnáctiletá kamarádka nyní již mrtvé Jany.

Huseho a jeho ženu Beatrix Valérie zavedla při další návštěvě za svou kamarádkou do Vojkovic. Tam se také údajně zrodil nápad vyrazit na delší výlet po Čechách. Dojeli do Chomutova a pak se nějakou náhodou ocitl obytný vůz v příkopě. Zkoušeli jej vytlačit, ale nešlo to, a proto poslal Huse dívky pro někoho, kdo by je z té šlamastiky dostal. Tak se děvčata dostala do Bílovce k ženě, která později výrazně pomohla v pátrání.

„Když traktorista auto vytáhl, Jana si nasedla,“ pokračovala Valérie popisem okamžiků, kdy se s kamarádkou viděly naposledy. „Mě už dovnitř nepustili, zabouchli a rychle odjeli. Musela jsem stopem do Varů a pak vlakem domů do Vojkovic. Nikoho z nich jsem už víckrát neviděla.“

Kriminalisté nyní již s jistotou věděli, po kom pátrají. Mohli však se stejnou jistotou předpokládat, že se zvrhlému manželskému páru podařilo dávno Českou republiku opustit, a proto požádali o spolupráci své kolegy v sousedním Německu. Německým policistům se záhy podařilo najít odstavný obytný automobil, kterým se Huse a jeho žena pohybovali po Čechách. Vrah si jej pronajal v půjčovně, a za jejím plotem ho také nakonec nechal stát, aniž komu co řekl. Vůz byl velmi poničený, obytné interiéry samá špína a nepořádek, povalovalo se tu nemyté nádobí. Majitel půjčovny vyčíslil škody na 2300 marek.

Dopadení osmadvacetiletého Huseho a jeho o dva roky mladší ženy bylo jen otázkou času. O jejich vině na smrti českého děvčátka již nikdo nepochyboval, české úřady požádaly oficiálně o zatčení. Němci vyšli vstříc a pátrání zahájili okamžitě, s vydáním vraha do České republiky se však podle tamního práva rozhodně počítat nedalo. Soudní proces musel proběhnout v Německu. Pro české kriminalisty tím práce skončila a vyšetřovací spis putoval do německého Eislebenu, kde vyšetřování pokračovalo. Posledním dodatkem objemného dokumentu byla zpráva z pitvy Janiny mrtvolky. Ta prokázala, že dívka byla ubita sedmnácti ranami do hlavy.

Zajištění manželů Huseových nebylo ovšem nikterak jednoduchou záležitostí a německá policie pátrala po této dvojici velmi dlouho marně. Také v Huseho rodné zemi vzbudil případ mimořádnou pozornost sdělovacích prostředků. Když byl vrah konečně dopaden, přiznal se bez velkých okolků ke všemu, z čeho byl celou dobu podezřelý.

Ani jeho vlastní otec neměl nejmenší zdání, jakou úchylkou Ralf trpí. Byl nejmladším ze čtyř sourozenců a stejně jako oni se podle otce normálně vyvíjel a choval. Po základní škole se chtěl učit zámečnickem, nakonec se však dostal k zednické profesi. V roce 1988 se oženil s Beatrix, s níž se seznámil přes inzerát v novinách. Ta přivedla do manželství dvouletého syna. „Ten ovšem bydlí u mě a já o něj řádně pečuji,“ vypověděl

Huseho otec před německými kriminalisty. „Ralfa jsem viděl naposledy čtrnáctého srpna. Řekl mi, že odjíždí i se ženou do Mnichova, kde prý sehnal dobrou práci.“

Do Čech se pak dostaly už jen zlomkovité informace. Na řadě míst v obytném automobilu se našly načervenalé skvrny, podobné krevním stopám. I přes použití nejmodernější techniky se však nepodařilo prokázat, zda šlo o krev zavražděné. Němečtí kriminalisté však považují za jisté, že dívka byla zavražděna ve voze a že k Třemošenskému rybníku ji Huseovi přivezli mrtvou. Ralf Huse byl z vraždy malé Jany usvědčen a odsouzen k trestnému činu odnětí svobody na deset let nepodmíněně.

Obsah

Štvanice na škodnou	5
Dramatický rozchod	11
Horké léto ve skalách	19
Vraždy bez plánu	25
Rozsudek nad zbabělostí	31
Překombinované alibi	37
Vyznání bez okolků	43
Host přivezl smrt	49
Nepotrestaná pěst	55
Šlápoty v krvi	60
Výpověď pod lupou	65
Konec osamělého muže	71
Dva muži bez alibi	77
Chata v plamenech	83
Případ jedovatých ampulí	88
Vražda na kraji města	94
Hlaveň jako argument	100
Sníh se zbarvil krví	106
Vražda rázné dámy	112
Otcův konec	118
Smrt z rukou školáka	125
Trhanovský žhář	131
Vrah byl nejen kanibal	137

Vrah byl nejen kanibal

Martin Polívka, Jiří Soukup

Obálka a grafická úprava Bohumil Franc
Odpovědná redaktorka Marie Bělíková
Vydala NAVA – Nakladatelská a vydavatelská
agentura v roce 1996 jako svou 82. publikaci
Vydání první. 13/33
Vytiskla NAVA TISK spol. s r. o., Plzeň
Doporučená prodejní cena 48 Kč

ISBN 80-85254-81-6